

VERGADERING VAN 28 SEPTEMBER 2011

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), M. Dekker (PvdA), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), L.I. van der Vegt (GroenLinks), A. Postma (GroenLinks), G.E.J. van der Meulen (D66), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), H. Rademaker (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), R.J.A.M. Krüders (Student en Stad) en de heren A. de Rooij (PvdA), J. Spakman (PvdA), B. Baldew (PvdA), R.O. Martens (PvdA), R. van der Schaaf (PvdA), W. Moes (PvdA), A. Rutte (VVD), D. Jager (VVD), J. Evenhuis (VVD), J.M. van Keulen (VVD), M.D. Blom (VVD), W.B. Leemhuis (GroenLinks, *vanaf 17.10 uur*), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), G.J.D. Offerman (Stadspartij), J. Bolhuis (Stadspartij), R.P. Prummel (Stadspartij), E. Eikenaar (SP), J.P. Dijk (SP), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), H.J.M. Akkermans (D66), J. Seton (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: de dames E.M. Pastoor-Meulman (PvdA), J.A. Visscher (SP, *vanaf 20.40 uur*) en C.T. Dekker (GroenLinks) en de heren F. de Vries (PvdA) en T. Schroor (D66)

1. Opening, mededelingen en vaststelling verslag

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 28 september 2011.

Dan deel ik u mee dat er bericht van verhindering is binnengekomen van wethouder Visscher in verband met een aandeelhoudersvergadering van Atero. Zij probeert later op de avond nog te komen.

Dat geldt ook voor de heer Leemhuis.

En ik verwelkom heel uitdrukkelijk, want hij is wel aanwezig, onze nieuwe griffier, Toon Dashorst (applaus). Deventer is een mooie stad, maar er gaat niets boven Groningen. Dat wist u gelukkig al en daarom bent u toch maar weer teruggekomen. Welkom en heb een goede tijd.

Ik vraag even of wij de agenda kunnen vaststellen zoals die aan u is voorgelegd. Het woord is aan de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, over deze agenda. Wij hebben in de raadscommissie wethouder Frank de Vries gevraagd om een oordeel over de waarde van het vervangende groen bij De Trefkoel. Wij vroegen daarover een oordeel van de stadsecoloog. Daar kwam een lesje staatsrecht voor terug waarin werd vermeld dat er niet een briefje van de stadsecoloog kon komen maar wel een brief van het college waarin zou worden vastgesteld of het vervangende groen van gelijkwaardige kwaliteit was. Die brief heeft ons nog niet bereikt. En omdat we die wel nodig hebben om hierover te oordelen lijkt het ons beter om dit agendapunt (8.b) deze keer niet te behandelen en te wachten tot we de beloofde brief van wethouder De Vries wel krijgen.

De VOORZITTER: Nou, met een lesje staatsrecht kan men altijd zijn voordeel doen, maar voor de rest moet ik denk ik uw opmerking beschouwen als een opmerking die de orde van deze vergadering raakt. Het voorstel is om dit agendapunt niet te behandelen en ik zie dat ook anderen hierover het woord willen voeren, soms zelfs twee personen binnen één fractie. Het woord is aan de heer Van der Schaaf, PvdA-fractie.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Wij kunnen ons bij het verschuiven van dit agendapunt niet aansluiten. Ons is heel duidelijk door het college gezegd dat er geen brief van de stadsecoloog zou komen. Er is dus wat ons betreft geen enkele aanleiding om dit agendapunt nu niet te behandelen.

De VOORZITTER: Anderen? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie); Ja, dank u wel, voorzitter. Wij stellen voor om dit gewoon te behandelen. Er is deels gereageerd. Misschien kan de wethouder deels in de termijnen nog een reactie geven.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet dat u allemaal het woord hoeft te voeren, maar ik moet wel enige indicatie krijgen. Ik hoorde dacht ik de stem van de heer Eikenaar, die geeft mij iets meer houvast.

De heer EIKENAAR (SP): Wat mij betreft kan de behandeling ook gewoon doorgaan.

De VOORZITTER: Mag ik dan veronderstellen dat uw voorstel van orde niet voldoende steun heeft en dat wij het agendapunt dus wel zullen behandelen?

1.a: Vaststelling van de verslagen van 22 juni en 29 juni en van het besloten deel van 29 juni.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de vaststelling van de verslagen van 22 juni en 29 juni en van het besloten deel van 29 juni. Met betrekking tot het verslag van 22 juni zijn wijzigingen voorgelegd (*op pagina 7, ongeveer in het midden: het citaat dat begint met: 'Als we nu terugkijken kunnen we op zijn zachtst gezegd constateren' moet eindigen na: 'dat het slechter uit had kunnen pakken'. De beide zinnen die daarna volgen horen niet bij het citaat*); een woordvoering die iets wordt bekort en vooral ook het feit dat de heer Leemhuis ten onrechte bij de fractie van de VVD wordt gerekend (*pagina 8*).

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, hij is vanzelfsprekend altijd welkom.

De VOORZITTER: Het is goed dat hij dat weet. Hij zal het later moeten vernemen, omdat hij er nu nog niet is. Maar voorlopig willen we hem toch maar tot de fractie van GroenLinks rekenen en daarvoor worden de notulen als u dat goed vindt met deze twee wijzigingen ook daadwerkelijk gewijzigd.

Dan gaan we naar punt 2, 3, 4, 5a van de agenda.

5. Ingekomen stukken

5.a: Lijst van ingekomen collegebrieven.

De VOORZITTER: Daar zou u kunnen besluiten tot bekrachtiging van geheimhouding van twee collegebrieven. Bent u bereid? Dat is het geval en is aldus besloten.

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGE BRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 28 september 2011

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Schikking EPZ	21 juli	Via cie. F&V
2.	Stand van zaken Kleur de Arbeidsmarkt	21 juli	Via cie. W&I
3.	Cameratoezicht	21 juli	Via cie. F&V
4.	Actualisatie business case project RegioTram	21 juli	Via cie. B&V
5.	Gronden Peizermade	25 juli	Via cie. R&W
6.	Buitengewoon ambtenaren van de Burgerlijke Stand	4 aug.	Via cie. F&V

7.	Gebruik gif door gemeente	4 aug.	Via cie. B&V
8.	Eindrapportage 'aanpak overmatig alcoholgebruik jongeren 2008-2011'	4 aug.	Via cie. O&W
9.	Planning gemeentebegroting 2012	4 aug.	Via cie. F&V
10.	Uitvoering motie 'Zwerfafval beperken: denken en doen!'	12 aug.	Via cie. B&V
11.	Evaluatie vandalismebestendigeabri's	12 aug.	Via cie. B&V
12.	Ontwerpbestemmingsplan Ebbingekwartier	19 aug.	Via cie. R&W
13.	Actualiteiten Erfpacht	19 aug.	Via cie. R&W
14.	Kapvergunning Duinkerkenstraat fase 2	19 aug.	Via cie. B&V
15.	Tropischweerscenario	28 juli	Via cie. W&I
16.	Wijziging beleidsregels computers voor kinderen 2009-2012	29 juli	Via cie. W&I
17.	Verkeerssituatie Brugstraat	29 juli	Via cie. B&V
18.	Vervolg op 'de Campagne'	29 juli	Via cie. R&W
19.	Externe beschouwingen wijkaanpak	29 juli	Via cie. R&W
20.	Overlast door handel in drugs	1 aug.	Via cie. F&V
21.	Ontwerp bestemmingsplan Oosterparkwijk	26 aug.	Via cie. R&W
22.	Update SVZ spoorlijn Groningen-Heerenveen	26 aug.	Via cie. B&V
23.	Ontwerpbestemmingsplan Semmelweisstraat	26 aug.	Via cie. R&W
24.	Uitzetten NVB (strippenkaart) per 3 november a.s.	26 aug.	Via cie. B&V
25.	Vertrouwelijke brief	26 aug.	Via cie. R&W, Bekrachtiging geheimhouding in raad 28-09-2011
26.	Projectofferte verkeersaanpak en verfraaiing plein winkelcentrum Beijum-Oost	26 aug.	Via cie. B&V
27.	Nieuwe aanwijzingsbesluiten hondengebieden	26 aug.	Via cie. B&V
28.	Koninginnedag 2011	26 aug.	Via cie. F&V
29.	Brief aan burger inzake overlast C.H. Petersstraat 19A	29 aug.	Tkn
30.	Advies voorgestelde statutenwijziging O2G2	1 sept.	Via cie. O&W
31.	Oprichten Stichting Ondernemerstrefpunt	1 sept.	Via cie. W&I
32.	Het Fonds Ondernemend Groningen	1 sept.	Via cie. W&I
33.	Evaluatie verkeersregelaars botrotorde Laan Corpus den Hoorn	1 sept.	Via cie. B&V
34.	LTA: visie Drafbaan en Camping Stadspark	7 sept.	Via cie. O&W
35.	Re-integratiemonitor 2010	9 sept.	Via cie. W&I
36.	Motie dienstverlening SoZaWe op niveau (productie op peil)	9 sept.	Via cie. W&I
37.	Initiatiefvoorstel gratis draagtas	9 sept.	Via cie. B&V
38.	Voortgang terugdringen loze meldingen brandmeldinstallatie UMCG	9 sept.	Via cie. F&V

39	Social return, hulp bij het huishouden en overname TZG	9 sept.	Via cie. O&W
40	Vertrouwelijke brief	9 sept.	Via cie. R&W Bekrachtiging geheimhouding in raad 28 september 2011
41	Persalarm ontruiming kraakpand Contini	13 sept.	Via cie. F&V
42	Kapvergunning t.b.v. realisering vmbo	14 sept.	Via cie. B&V
43	Wensen en bedenkingen Regionaal Risicoprofiel en Regionaal Beleidsplan 2011-2014	15 sept.	Via cie. F&V
44	VSG-congres 2012 in Groningen	15 sept.	Via cie. O&W
45	Subsidierelaties en Balkenendenorm	16 sept.	Via cie. F&V
46	Aanvulling op raadsvoorstel 'Stand van zaken organisatieontwikkeling en cultuurverandering'	21 sept.	Via cie. cultuurverandering
47	Motie 21 strooi beleid 29 juni 2011	23 sept.	Via cie. B&V
48	Toezeggingen raadsie. R&W 14 sept. 2011	26 sept.	Via cie. R&W
49	Vragen n.a.v. raadsie. B&V	27 sept.	Via cie. B&V
50	Uitstel indientermijn beleidsplannen Cultuurnota 2013-2016	28 sept.	Via cie. O&W

Dan de lijst van ingekomen overige stukken. Daar wordt voorgesteld, heb ik begrepen, om de stukken 5 en 6 naar de betreffende commissies te sturen. Kun u dan instemmen met zoals aan u is voorgelegd? Dat is het geval.

5.b: Lijst van overige ingekomen stukken

**LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD
VAN 28 september 2011**

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1	Ministerie van Infrastructuur en Milieu, verantwoordelijkheid gemeenten m.b.t. legionellarisico's van natte koeltorens	19 juli	Tkn
2	Provincie Groningen, jaarverslag 2010 interbestuurlijk toezicht milieuwethandhaving	25 juli	Tkn
3	Mw. Hart, uiting zorg omtrent grote gemeentelijke projecten	26 juli	Tkn
4	VNG, sollicitatieplicht en de begeleiding van politieke ambtsdragers	27 juli	Tkn
5	Bond Heemschut, reactie op plannen Oostwand Grote Markt, Forum en achterkant Poelestraat	27 juli	Tkn (= afschrift van brief aan college)
6	Bovak en Nationale Bond van kermisbedrijfhouders, herhaald verzoek inzake opgave kosten en opbrengsten kermissen	28 juli	Tkn (= afschrift van brief aan college)
7	Nijestee, reactie op beleidsregels parkeernormen 2011	29 juli	Tkn (= afschrift van brief aan college)
8	Brief van burger, reactie op beleid betreffende bouw Forum	2 aug.	Tkn

9	Dhr. Meuter, zienswijze op ontwerpbestemmingsplannen Grote Markt Oostzijde	3 aug.	Tkn
10	Mw. Koopmans, geluidsoverlast Vindicat	18 aug.	Tkn (= afschrift van brief aan college)
11	Gemeentelijke ombudsman, rapportage werkzaamheden 1 ^e helft 2011	18 aug.	Tkn
12	Ministerie van Infrastructuur en Milieu, aankondiging onderzoek waterschapsverkiezingen	19 aug.	Tkn
13	Dhr. Van Slochteren, impact van de kabinetsbezuinigingen voor mensen met een beperking	22 aug.	Tkn
14	Gemeentelijke ombudsman, afschrift rapport klachtonderzoek bij SoZaWe	24 aug.	Tkn
15	Dhr. Boogaard, voorstel om irritatie over naheffing parkeren te voorkomen	26 aug.	Tkn (ook exemplaar naar college ter afhandeling)
16	Dhr. Heslinga, open brief met veelvoud aan onderwerpen + afschrift brief aan het college	30 aug.	Tkn
17	Dhr. Dalstra, afvalstoffenheffing en rioolrechten per 2012	30 aug.	Ter afhandeling naar college
18	Inspectie Werk en Inkomen, rapport categoriale aanvullende inkomensvoorziening door gemeenten	30 aug.	Tkn
19	Gemeentelijke ombudsman, rapport klachtonderzoek bij de dienst RO/EZ	31 aug.	Tkn
20	Oiko Credit, mutatieoverzicht per 31 juli 2011	5 sept.	Tkn
21	Bedrijvenpark Rengers, jaarrekening 2010 en begroting 2012	6 sept.	Tkn
22	Burgerinitiatief Groningen, toezending notitie Vergelijking reizigerswaarde (Plan Beter ov in Stad en Ommeland)	7 sept.	Via cie. B&V
23	Gasunie, alternatief inzet verkeersregelaars Laan Corpus den Hoorn, gedeeltelijke openstelling Concourslaan	12 sept.	Via cie. B&V
24	Gemeentelijke ombudsman, rapport klachtonderzoek bij de Milieudienst	13 sept.	Tkn
25	Kopie van brief van college aan ombudsman, reactie op rapport OPHTEC BV inz. verkeers- en parkeerproblemen	15 sept.	Tkn
26	Gemeentelijke ombudsman, rapport klachtonderzoek bij RO/EZ	20 sept.	Tkn
27	Jachthaven Oosterhaven, verzoek om toeristenbelasting niet te verhogen	23 sept.	Tkn

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de conformstukken.

6. Conformstukken

6.a: Nieuwbouw Haydnschool: vervolgkrediet voor bouw van kinderopvangruimten

Aldus besloten.

6.b: Begrotingswijziging t.b.v. de opdracht aanbestedingsdocument en begeleiding procedure Aanbesteding bodemadviesdiensten

Aldus besloten.

6.c: Eemskanaalzone 32/32a

Aldus besloten.

6.d: Herziening exploitatiebegroting Corporatieve Herstructurering Paddepoel-Zuidoost

Aldus besloten.

6.e: Herziening exploitatiebegroting Corporatieve Herstructurering Paddepoel-Zuidoost, inbreng en uitname van gronden

Aldus besloten.

6.f: Vaststelling bestemmingsplan Damsterdiep 269 en 275

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Prummel voor het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de wethouder heeft desgevraagd niet duidelijk kunnen maken dat het werkelijk om een plaatsing voor een beperkte termijn gaat. Hij liet in het midden of deze tijdelijke verlenging nog een keer verlengd zou kunnen worden. Dat geeft te weinig ruimte om hierover goed te besluiten. Er is te veel onzekerheid voor de buurt op deze manier en daarom kan de Stadspartij zich niet in dit voorstel vinden. Wij worden geacht tegen te hebben gestemd.

De VOORZITTER: Dan ga ik ervan uit dat de raad met inachtneming van deze opmerking aldus heeft besloten.

6.g: Herziening grondexploitatie Montessorischool Beijum-Oost 2011

Aldus besloten.

6.h: Busbaan P+R Europapark – UMCG

Aldus besloten.

6.i: Aanvullend krediet Noordzeebrug

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Wij hebben in de commissie vragen gesteld over het fietspad aan de Noordelijke Ringweg. Daar is ook een aanvullende brief over gekomen van het college. Gezien de beperkte winst qua reistijd die de nieuwe verbinding zou opleveren en dat dat ten koste zou gaan van bomen, plus het toekomstperspectief dat het college schetst, zullen wij instemmen met het huidige voorstel.

De VOORZITTER: Instemmen zei u toch? Dan heb ik het goed gehoord. Dan is het woord aan de heer Seton van de CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Ja voorzitter, dank u wel. Het was even spannend rond de financiering van de Noordzeebrug in de discussie met de provincie. Wij zijn blij dat we daar als gemeente ook uit zijn gekomen en we kunnen dit voorstel dan ook van harte steunen.

De VOORZITTER: Dan kan ik denk ik constateren dat de raad heeft besloten zoals is voorgelegd.

6.j: ARCG jaarrapport 2010 en begroting 2012

Aldus besloten.

6.k: Begrotingswijziging ten behoeve van de sanering ter plaatse van het Helperplein

Aldus besloten.

6.l: Nacalculatie containermanagement

Aldus besloten.

6.m: Destructieverordening

Aldus besloten.

6.n: Vaststelling bestemmingsplan Oostelijke Ringweg, Beijum-Zuid

Aldus besloten.

6.o: *Wordt agendapunt 8.e*

6.p: Voortgangsrapportage 'veilige schoolomgeving' en aanvraag uitvoeringskrediet

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Evenhuis voor een stemverklaring vooraf.

De heer EVENHUIS (VVD): Wij vinden het een goed beleid om stopverboden bij scholen te plaatsen. Alleen zijn er in dit geval heel veel bezwaarschriften binnengekomen en wij meldden al dat wij hier nog een keer met een schriftelijke reactie op komen.

De VOORZITTER: Dan kan ik constateren dat de raad heeft besloten zoals is voorgelegd.

6.q: Revitalisering Verlengde Hereweg

Aldus besloten.

6.r: Horecanota Groningen 2011-2015

Aldus besloten.

7. 1-minuutinterventies

7.a: Vaststelling bestemmingsplan Oosterpoort

De VOORZITTER: 6.s, de vaststelling van het bestemmingsplan Oosterpoort wordt weer agendapunt 7.a, waar we nu zijn: de 1-minuutinterventies, waarbij de heer Offerman het woord krijgt. Ga uw gang.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, dank u wel. Heel kort: er zijn twee punten die de Stadspartij aan de orde wil stellen. Op de Oosterweg 83 komen wij nog uitgebreid terug, want wat daar gebeurt kan volgens ons niet. Dat zit ingepakt nu in het bestemmingsplan, dat moet anders. En het tweede is dat we een amendement hebben en dat gaat over de spoorwegovergang Esperantostraat. Ja, want wat er nu staat in het bestemmingsplan is niet duidelijk. Dus het amendement is bedoeld om de spoorwegovergang duidelijker te benoemen als een buurtontsluitingsweg. Dat is het voorstel in het amendement. Het past overigens binnen uw plannen, wethouder Dekker, voor de Zuidelijke Ringweg.

De VOORZITTER: Het betreft een amendement 'Bestemmingsplan Oosterpoort' met de uitspraak ... dat moet een wijziging zijn, daar moet even naar gekeken worden. Ik neem aan de wijziging dat in de tekst en op de kaarten in de Oosterpoort de spoorwegovergang Esperantostraat wordt getypeerd als 'gebiedsontsluitingsweg'. Zo wilt u dat wijzigen. Ja. Dan moet dat ook weer even worden gewijzigd.

Amendement (1): Bestemmingsplan Oosterpoort (Stadspartij):

"De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende het bestemmingsplan Oosterpoort,

constaterende dat:

- op bladzijde 30 van het bestemmingsplan te lezen staat: 'De spoorwegovergang bij de Esperantostraat is gecategoriseerd als erftoegangsweg en heeft daarnaast een ontsluitende functie die van belang is voor de buurt';

overwegende dat:

- ondernemers en bewoners van de Oosterpoort evenals vele anders Stadgers zeer hechten aan een goede autoverbinding tussen o.a. Helpman en de Oosterpoort;
- de nieuwe plannen voor de Zuidelijke Ringweg ruimte laten voor een gebiedsontsluitingsweg';

besluit dat:

- de tekst en de aanduiding op de kaarten zodanig gewijzigd wordt dat in het bestemmingsplan Oosterpoort de spoorwegovergang Esperantostraat wordt getypeerd als 'gebiedsontsluitingsweg';

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Het amendement is ingediend door de Stadspartij. Anderen nog die bij dit agendapunt het woord wensen? Dat is niet het geval. Dan kan het amendement misschien eerst even worden getoond? Bode? Kan het amendement eerst worden getoond? Dan kunnen we met de besluitvorming doorgaan als u het ziet. U moet dus niet lezen 'spreekt uit', maar in plaats daarvan lezen 'besluit'. Dan wordt het opgelost. Ik zal u even de gelegenheid geven om het te lezen. Is er nog behoefte van de kant van de wethouder om erop te reageren?

Wethouder DE VRIES: Ja voorzitter, mij lijkt dit – ik heb de tekst van het amendement niet voor mij – en de tekst op het scherm kan deze jongen ook met bril niet ...

De VOORZITTER: Moet ik het voorlezen voor u?

Wethouder DE VRIES: Ik wil hem graag eventjes op schrift hebben.

De VOORZITTER: Ik zal het u even voorlezen: Er wordt geconstateerd dat er op bladzijde 30 van het bestemmingsplan te lezen staat: 'De spoorwegovergang bij de Esperantostraat is gecategoriseerd als erftoegangsweg en heeft daarnaast een ontsluitende functie die van belang is voor de buurt'.

Dan staan er twee overwegingen: dat ondernemers en bewoners van de Oosterpoort evenals vele anders Stadgers zeer hechten aan een goede autoverbinding tussen onder andere Helpman en de

Oosterpoort, en de overweging dat de nieuwe plannen voor de Zuidelijke Ringweg ruimte laten voor een gebiedsontsluitingsweg. En besluit dat in de tekst en op de kaarten in het bestemmingsplan Oosterpoort de spoorwegovergang Esperantostraat wordt getypeerd als 'gebiedsontsluitingsweg'.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, ik lees even voor wat er in het raadsvoorstel staat naar aanleiding van de zienswijzen die zijn ingediend. Bolletje 3 op bladzijde 3. Daar staat: "In de toelichting is in paragraaf 2.4 – we hebben deze discussie dacht ik ook gevoerd in de commissie – Verkeer aangegeven dat de spoorwegovergang bij de Esperantostraat een erftoegangsweg is met buurtontsluitende functie." Mij lijkt dat a) precies te zijn wat u bedoelt en b) nog veel specifiek. Want u wijst op een 'gebiedsontsluitende' functie en dit is een 'buurtontsluitende' functie. Uw amendement lijkt mij, maar ik doe het even uit de losse pols, veel ruimer dan wij eigenlijk bedoelen met dit bestemmingsplan. Dus het schiet aan zijn doel voorbij. Ik zou het niet doen.

De VOORZITTER: Kan de heer Offerman daarop reageren?

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ik zou het wel doen, want dit is duidelijk. Die categorie die daarboven staat: 'Erftoegangsweg met ontsluitende functie', is een onheldere formulering die normaal ook niet in andere stukken voorkomt. Maak daar gewoon een formulering van die ook in andere bestemmingplannen en gewoon in verkeersplannen wordt gebruikt. Dat is het voorstel van de Stadspartij. Dat is gewoon duidelijkheid scheppen. Dit is een half ei. Het is niet duidelijk wat het is.

De VOORZITTER: Wil de wethouder er nog even kort op reageren? Dan heeft hij nu het woord. De wethouder.

Wethouder DE VRIES: Uw voorstel scheidt in die zin duidelijkheid, dat een gebied ruimer is – althans met mijn beperkte blik op dit moment – dan een buurt. Een buurt lijkt mij beperkter dan een gebied. En als u wilt dat deze overgang een veel buurtgerichter, een veel lokalere bestemming krijgt, moet u het doen, denk ik, met het tekstvoorstel zoals dat naar aanleiding van de zienswijzen hier is neergelegd en niet met uw amendement. Ik laat overigens de keuze dan weer aan u over.

De VOORZITTER: U laat het oordeel over het amendement over aan de raad.

Kunt u dan tot besluitvorming overgaan? U kunt tot besluitvorming overgaan. Dan gaan we eerst stemmen over het amendement, dat u nog steeds kunt lezen op het scherm, en dan mag ik misschien mijn stukken terug. Daarna besluiten we over de voorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd. Is het iedereen duidelijk waarover nu wordt gestemd?

Dan gaan we stemmen over het amendement. Wie steunt het amendement (op stuk nummer 1), ingediend door de Stadspartij? Dat zijn de Stadspartij en de VVD, en alle andere leden van de raad niet, waarmee het amendement is verworpen.

Dan gaan we naar de voorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd onder Romeinse cijfers I tot en met IV. Wie steunt de voorstellen zoals ze zijn voorgelegd? Dat is de volledige raad, waarmee aldus is besloten.

Dan gaan we naar agendapunt 7.b.

7.b: Vaststelling bestemmingsplan Hoornse Meer, Hoornse Park en Piccardthof

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Bij de bewoners is wat onzekerheid ontstaan over wat het bestemmingsplan nu wel en niet toelaat. Dat heeft vooral betrekking op de kruising Aalscholver en Ter Borchlaan. Daar zou een multifunctioneel centrum moeten komen. Daar zijn de bewoners op zich niet op tegen, maar ze maken zich wel zorgen over de verkeerssituatie die daar ontstaat. Als u daar een keer gaat kijken dan zult u ook zien dat het er nu niet uitziet alsof dat heel veel verkeer aankan. Wij willen daarom ook een toezegging vragen van het college om voldoende

maatregelen te nemen om een goede en veilige verkeersdoorstroming te kunnen garanderen en overlast in de buurt te kunnen beperken. Ik neem aan dat dat voor de bewoners ook meer zekerheid biedt. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Offerman nog een keer.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ja, voorzitter, een compliment voor de wethouder. De heer De Vries, een compliment dat hij heeft toegezegd in de commissie dat dit perceel hier geen hoogteaccent wordt, of krijgt. Dat is heel fijn, dat stellen we zeer op prijs. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wil de wethouder hier nog even ... nee, daar moet u nog even mee wachten. U mag het even rustig op u laten inwerken. Dan is het woord aan mevrouw Van Lente, PvdA-fractie.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik kan me aansluiten bij de vraag van mevrouw Koebrugge. Ik zou graag van de wethouder horen wat er wordt gedaan als er een concreet bouwplan wordt ingediend om de verkeer- en parkeerveiligheid te garanderen voor de buurt. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik, CDA-fractie.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Korthedshalve kan ik me ook aansluiten bij de VVD-fractie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik sluit me ook graag aan bij de gestelde vraag over de parkeerdruk in deze buurt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Vegt, GroenLinks.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Dank u wel. We hebben in de commissievergadering een vraag gesteld over de splitsingsmogelijkheden van de woningen aan de Veenweg. We hebben daar antwoord op gekregen en we begrijpen van het college dat deze maatregel is opgenomen om het ontduiken van de 15%-norm door splitsing tegen te gaan. Wat ons betreft is wel een ongewenst bijeffect dat dubbele bewoning in de vorm van bijvoorbeeld een kangoeroewoning niet meer mogelijk is terwijl dit wel daarvoor geschikte woningen zouden kunnen zijn. Wij zouden er daarom graag nog een keer op terug willen komen, om uit te zoeken of er andere oplossingen mogelijk zijn en ik zou het college willen vragen of het misschien voor een volgende commissievergadering daar een aanzet voor zou kunnen geven. Dank u wel.

De VOORZITTER: Volgens mij heb ik iedereen in de raad gehad. Dan is het woord nu wel aan de wethouder. Wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, één compliment en twee toezeggingen, zo vat ik het maar even samen, althans, zo komt het uit de raad. Het compliment neem ik maar even graag in ontvangst. Maar dat zit eerlijk gezegd niet zozeer in mijn toezegging, maar dat zit in het bestemmingsplan zelf. We hadden het al voor u opgeschreven. Ik hoef dat ook niet toe te zeggen. U heeft nog meer zekerheid dan u al dacht, waarvan akte.

Ten tweede: Er is aandacht gevraagd – en ik denk ook terecht – voor de verkeersveiligheid daar. Wij denken dat we juist met dit bestemmingsplan met de maat die we daar hebben bedacht voor een mogelijk toekomstige functie het tamelijk verkeersveilig doen. Het aantal verkeersbewegingen op grond van het aantal bezoekers dat je kunt verwachten zal vanuit dat perspectief niet tot onaanvaardbare situaties leiden. Ik zeg u wel toe dat we uiteraard, mocht deze functie daar zijn en er verkeersbewegingen ontstaan, zullen kijken wat er daar gebeurt, bijna van dag tot dag. En als het dan inderdaad tot andere inrichtingen of andere voorstellen moet leiden, dan zullen we dat uiteraard doen.

Het is niet de bedoeling dat we door toevoeging van functies verkeersonveilige situaties gaan maken. Dus die toezegging kan ik doen.

Dan stelt mevrouw Van der Vegt een heel ander thema aan de orde dan eigenlijk het bestemmingsplan zelf. Eigenlijk meer de vraag hoe we in deze stad met de splitsing van woningen omgaan vanuit een bepaalde vraag in de markt zal ik maar zeggen als het gaat om kangoerewoningen. U vraagt om een soort uitwerking voor de volgende commissievergadering, dat gaan wel een beetje ...

Mevrouw VAN DER VEGT: 'Een' volgende commissievergadering.

Wethouder DE VRIES: O, 'een' volgende commissievergadering. Oké, goed. Graag. Dan zeg ik toe dat we met u een soort discussie aan zullen gaan, althans een notaatje zullen maken, om eens te kijken in hoeverre we voor flexibiliteit in wonen, als het gaat om het bij elkaar wonen van generaties van gezinnen – want zo moet ik het denk ik zien – we de juiste instrumentaria hebben en of we daar een beetje op zouden kunnen verfijnen in algemene zin, ook even los van dit specifieke bestemmingsplan. Dat lijkt me een leuke discussie, dat gaan we doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge nog?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Dank ook voor de toezegging van het college. Nog wel aanvullend daarop en wellicht ten overvloede de vraag of dat dan ook echt in overleg met de buurtbewoners zal gaan gebeuren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Kunnen we het dan hier bij laten? Dat is het geval. Kunt u dan gaan stemmen? Wilt u dan gaan stemmen over ... er is nog een vraag? De wethouder?

Wethouder DE VRIES: Het lijkt mij een goed aandachtspunt. Je zou bijna zeggen: dat is vanzelfsprekend. Ik hoop dat dat ook zo gevoeld wordt en wij zullen daar op toezien.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen over de besluitpunten met de Romeinse cijfers I tot en met III.

Wie kan instemmen met zoals het hier is voorgelegd? Dat is de volledige raad, waarmee aldus is besloten.

Dan gaan we naar agendapunt 8a.

8. Discussiestukken

8.a: Kadernota Cultuur

De VOORZITTER: Daarbij is het woord eerst aan de raad en is het woord aan mevrouw Kuik van de CDA-fractie.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u wel, voorzitter. Bij een kadernota is het altijd een beetje vaag waarover je nu concreet punten kunt inbrengen. Er wordt gesteld dat het gaat om de 'wat'-vraag. Toch staan er wel 'hoe'-elementen in, wat weer een beetje vaag maakt hoe nu te reageren.

Er zitten goede doelstellingen en uitgangspunten in de nota. De professionele kunst- en cultuursector is belangrijk voor het imago van de stad en verdient onze steun. Aandachtspunt is wel de al eerder genoemde zorg voor de omgekeerde piramide-investeringen waarbij er veel naar de top gaat en weinig naar de basis. Om de culturele infrastructuur overeind te houden zullen we ook voldoende in de basis moeten investeren. We zijn benieuwd naar de Cultuurnota waarbij de budgetverdeling aan de orde komt.

Terug naar de kadernota. Er worden zes criteria aangegeven waarop beleidsplannen worden beoordeeld. Het zijn criteria waaraan instellingen moeten voldoen. Als ze er niet aan voldoen moeten ze er een goed verhaal bij hebben. Ook dit is weer vaag. En dan kom ik terug op mijn inleiding: hoe concreet mag ik vragen de 'wat'-vragen te zijn? Als ik met deze soort van toetsing instem wil ik ook

weten hoe flexibel de criteria zijn en of ze voor elke sector en niveau op dezelfde wijze worden gehanteerd. Hierover dienen wij samen met Student en Stad een motie in.

Dan toch echt een wat-punt voor deze motie. Wat het CDA mist in deze kadernota is de positie van de amateurkunst. Wat is de reden dat amateurkunst niet wordt genoemd? Het heeft namelijk wel alles met talentontwikkeling en participatie te maken. Mijn vraag is: moeten amateurverenigingen om voor subsidie in aanmerking te komen ook aan deze zes criteria voldoen? Dat lijkt me niet, maar ik wil het toch even zeker weten. En zo nee, aan welke criteria dan wel? Waarom staan deze kaders voor amateurkunst niet in deze nota?

Verder zijn wij blij met geluiden uit de sector zelf over creatieve oplossingen en samenwerking. Laten we dit ook stimuleren, want deze onderlinge samenwerking is een belangrijke factor om de culturele infrastructuur in de benen te houden.

Tot slot: Ambitie om in de top 5 Cultuurstad te staan. Allemaal prima. Maar waar het ons om gaat is het belangrijkste streven dat Groningen de ambitie heeft het bruisende culturele klimaat en de creatieve ketens overeind te houden. Dank, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Bolhuis, Stadspartij.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. Als we de visie kadernota Cultuur lezen dan heeft het college nog voldoende ambities op het terrein van kunst en cultuur. Het college wil tot de top 5 van de cultuurstedes in Nederland horen, een breed aanbod van culturele voorzieningen blijven aanbieden, bevorderen van cultuur en sport van alle Stadgers etc. Maar met de verhoging van de btw-bezuinigingen op alle fronten, het bedrijfsleven dat ook gas terugneemt om cultuur te subsidiëren – en het college gaat er in de nota wel een beetje van uit dat instellingen meer bij het bedrijfsleven moeten gaan aankloppen – zal er toch bezuinigd moeten worden en zal dit gevolgen hebben voor vele culturele instellingen en met name die van het middensegment.

En in dit segment zit nu juist, wat de Stadspartij betreft, vaak een stukje eigenzinnigheid, creativiteit en diversiteit. De raad zal ervoor moeten oppassen dat er door te veel regelgeving en opgelegde taakstellingen geen afbreuk wordt gedaan aan deze eigenzinnigheid. De Stadspartij hoopt dat er in ieder geval goed wordt geluisterd naar de mensen uit het vakgebied, het werkveld. Nogmaals, we ontkomen niet aan bezuinigingen en een aantal sectoren zal creatief moeten worden om bijvoorbeeld meer samen te werken. De cultuursector zelf komt al met een paar interessante voorbeelden en ideeën. Bijvoorbeeld het creëren van een centraal punt waar men op divers gebied kan aankloppen voor ondersteuning en op allerlei gebied deze ondersteuning kan vragen. Ook vindt de Stadspartij het initiatief van gratis concerten in onder andere het Noorderplantsoen en Sterrebos een goede ontwikkeling. Dat mag wat ons betreft wat frequenter worden georganiseerd.

Deze nota staat onder andere in het teken van vernieuwing. Minder instellingen subsidiëren. Het college wil niet de kaasschaafmethode toepassen, maar gaat bewust kiezen op basis van criteria. De Stadspartij hoopt ondanks de komende bezuinigingen dat er meer betaalbare ateliers voor kunstenaars blijven bestaan, dat kleinschalige kunstuitingen worden ondersteund en dat instellingen zoals De Jonge Onderzoekers, NNT, Vera, Noorderslag, Noorderlicht, Grand Theatre, Simplon, om er maar een paar te noemen, geen te ingrijpende financiële klappen krijgen te verduren waardoor goed functioneren onmogelijk wordt. De Stadspartij wil geen enkele instelling tekortdoen. We dragen ze allemaal een warm hart toe, maar we vinden het Grand Theatre als multifunctionele culturele instelling de moeite waard om eens extra uitgelicht te worden. En hiervoor dien ik een motie in. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Motie (2): Grand Theatre (Stadspartij):

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende de Kadernota Cultuur 2013-2016,

constaterende dat:

- het Grand Theatre sinds 1980 bestaat als producent en podium en dat het Grand Theatre in deze ruim dertig jaar niet alleen regionaal, maar ook nationaal en internationaal een belangrijke rol vervult als ontwikkelaar van talent op velerlei gebieden, zoals dans, muziek, theater en cross-overs tussen deze vakgebieden;
- het Grand Theatre als enig podium in de stad Groningen schoolvoorstellingen organiseert voor de basisscholen en het middelbare onderwijs in de stad en regio bereikt wordt via het Jonge Harten Festival;
- het Grand Theatre samenwerkt met diverse kunstopleidingen in de stad Groningen en dat net afgestudeerde theatermakers via het Grand Theatre door kunnen stromen naar diverse andere theaters in Nederland;
- het Grand Theatre een zeer belangrijke factor bekleedt binnen de cultuursector van Groningen en bezuinigingen op dit Theater grote gevolgen gaan hebben op bovengenoemde activiteiten;

spreekt uit dat:

- met de vele bezuinigingen in aantocht het Grand Theatre zoveel mogelijk zal worden ontzien, zodat het Grand Theatre zijn belangwekkende activiteiten op deugdelijke wijze kan voortzetten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

Dan ga ik verder met de heer Verhoef, ChristenUnie.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De gemeente Groningen heeft de ambitie om bij de top 5 van de cultuursteden te behoren. Wat ons betreft een heuse uitdaging die flink onder druk staat met de bezuinigingen die op de kunst- en cultuursector af komen vanuit de verschillende overheden. Deze kadernota straalt ook uit dat er met minder geld meer gedaan zal moeten worden om deze ambitie in te vullen. Er moet ruimte ontstaan voor vernieuwing.

Van oudsher kent Groningen een grote verscheidenheid aan culturele voorzieningen en instellingen. Kunst en cultuur kenmerken de stad en zijn belangrijk voor de mensen. Wij als ChristenUnie zien kunstzinnige uitingen en creativiteit als een gave die mensen van God hebben ontvangen. Het kunnen deelnemen aan en genieten van kunst en cultuur door een breed publiek zien we dan ook als een taak van de gemeente en willen wij graag ondersteunen. Onze fractie zet in op lage drempels, brede voorzieningen en actieve deelname.

De doelstellingen in de kadernota die nu voorligt sluiten daar ook heel goed op aan, zoals het behoud van kwaliteit en authenticiteit, ruimte voor talentontwikkeling en een breed bereik van cultuur. Wij vragen het college om in het vervolg van deze nota de drempels voor deelname en bereik te bewaken en zo laag mogelijk te houden. En dat bedoelen we dan voor al onze doelgroepen in onze samenleving. Jong en oud, arm en rijk, actief en passief deelnemer. De forse btw-verhoging op de entreekaartjes waaraan al gerefereerd werd en het afschaffen van de cultuurkaart voor het voortgezet onderwijs dragen daar helaas niet aan bij. Wij vragen het college dan ook om nog eens nader te kijken naar de mogelijkheden voor ouderen en mensen met een smalle beurs om toch deel te kunnen nemen aan cultuurvoorstellingen. En daar zouden we ook graag een uitspraak over willen hebben.

De gestelde knelpunten in deze nota in de culturele keten dwingt instellingen om elkaar op te gaan zoeken en ook samen te gaan werken. Dat geldt onder andere voor de sectoren podiumkunsten en beeldende kunst, maar zeker ook voor de erfgoedsector. Wij zijn dan ook benieuwd hoe het college de positie van de kleine musea wil versterken. De ChristenUnie voelt zich verantwoordelijk voor de bescherming van het erfgoed met haar cultuurhistorische waarden. De geschiedenis is immers belangrijk voor onze stad en draagt ook bij aan cultureel-historisch besef. We zien echter aan de andere kant ook dat de belangstelling voor de kleine musea afneemt en dat noopt wellicht tot een herbezinning op deze sector, om te zorgen dat in ieder geval de cultuurhistorie breed wordt gezien en gewaardeerd.

Als we dan naar de sectoren kijken dan missen ook wij de aandacht voor de amateurkunst en we sluiten ons dan ook aan bij de vragen van het CDA op dit gebied. De kadernota legt op het gebied van cultureel ondernemerschap, maatschappelijk ondernemen, publieksbereik, cultuureducatie en onderlinge samenwerking meer verantwoordelijkheid bij de sector zelf. Daar kunnen wij ons als

fractie op zich goed in vinden. Alleen is het de vraag of op dit moment de omstandigheden wel zo gunstig zijn. Ondernemers zitten op dit moment namelijk niet te wachten om te investeren in kunst en cultuur. Daarnaast bestaat wat ons betreft het gevaar dat deze uitgangspunten zoals die geformuleerd zijn de sector verbureaucratiseren en verlammen. Kunstenaars moeten wat ons betreft voldoende ruimte krijgen om te doen waar ze goed in zijn, namelijk creatief zijn en kunst maken.

Tot slot voorzitter, zijn we benieuwd naar de budgettaire kaders die de sector meekrijgt en hoe deze middelen ingezet gaan worden nadat de bezuinigingsrondes van het Rijk en de provincie zijn geweest. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan constateer ik dat de heer Leemhuis de vergadering binnenkomt (17.10 uur) en geef ik vervolgens het woord aan mevrouw Dekker, PvdA-fractie.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd over de kadernota Cultuur. Allereerst even waardering voor het college om in deze barre tijden wat ambitie overeind te houden; Groningen tot de top 5 cultuursteden te behouden en een divers cultureel aanbod voor alle Stadjes in Groningen. Ik benadruk het nog even, want het kwam in de commissie misschien een beetje al te kritisch over. Maar het wordt inderdaad ook wel a hell of a job. Dat is Drents voor 'best ingewikkeld', aldus onze fractievoorzitter. Het college kiest de insteek: ruimte creëren. Vernieuwing is ook al eerder gezegd. Verbetering en vernieuwing met minder geld. Je gaat bijna bedenken: waarom hebben we dat niet eerder bedacht? Hoorden we de wethouder in een reactie op de bezuinigingen geregeld spreken over 'een culturele kaalslag in het noorden'; nu lijken die bezuinigingen het wondermiddel voor vernieuwing en verbetering te zijn. Dat kan toch niet helemaal het idee zijn. Feit blijft wat ons betreft dat deze bezuinigingen en vernieuwing op gespannen voet staan met ambities. We hebben daar uitgebreid met elkaar over gesproken in de commissie. Wij pleiten niet voor het bijstellen van die ambitie, maar we gaan wel voor realistische verwachtingen. Er is hier bijvoorbeeld al gesproken over de verwachting die we mogen hebben van het bedrijfsleven in deze tijd. De vraag aan de wethouder om toch nog eens even uiteen te zetten hoe hij denkt dat deze instellingen eigen inkomsten gaan genereren. A hell of a job is het ook omdat de bezuinigingen van zowel Rijk als provincie op ons neerdalen en in dat licht heeft de PvdA-fractie al eerder – dat was samen ook met GroenLinks – inderdaad gepleit voor gezamenlijk optrekken met de provincie. Het resultaat daarvan stelt ons nu wel wat teleur. De wethouder gaf zelf aan dat er zoveel mogelijk gezamenlijk zou worden opgetrokken; de stad mocht niet achteraan komen te lopen en provincie en stad zouden elkaar niet voor voldongen feiten stellen. Afgelopen week presenteerde de Kunstraad zijn advies aan de provincie met daarin toch behoorlijke keuzes die niet zonder impact voor de stad Groningen zullen zijn. Aan de wethouder de vraag hoe we in de nabije toekomst gezamenlijk gaan optrekken en welke consequenties dit nou voor de stad gaat hebben.

Goed, voorzitter. Crisis maakt creatief.

Althans, dat wordt weleens gezegd. En die creativiteit wordt nu van ons allemaal gevraagd. In de sector is veel winst te behalen door krachten te bundelen, allianties aan te gaan, gebruik te maken van elkaars kapitaal, en dat bedoel ik dan in de ruimste zin van het woord. Materiaalkennis, mensen, netwerk etc. De wethouder riep het veld op uit de stoel te komen, aan de bak te gaan en niet achterover te leunen.

De PvdA-fractie vindt op haar beurt dat het ook van onze kant meer inspanning vraagt om samen met de sector tot werkelijke creatieve, innovatieve en duurzame oplossingen te komen. Die sector is namelijk al flink in de benen. Het klinkt ook nog best leuk, want aldus een van de insprekers in de commissie hebben sommige instellingen al een beetje verkering met elkaar. Dat soort ontwikkelingen moeten we omarmen en volop steunen. En aan de wethouder dan de volgende vraag – en tot mijn verrassing lag dan ook ineens de brief, hier met voor de vergadering; mag dat de volgende keer wat eerder? – u gaf namelijk in de commissie aan met de Kunstraad te willen bespreken in hoeverre de indieningsdatum voor de beleidsplannen van die Groningse instellingen die een aanvraag bij het Rijk en de gemeente indienen gelijkgesteld kan worden. Allianties krijgen namelijk een streepje voor bij de staatssecretaris. En zoals u hoorde vinden er momenteel interessante gesprekken plaats tussen een aantal instellingen die een positieve uitwerking kunnen hebben. Maar om zover te komen, van verkering naar verloving zeg maar, kost gewoon wat meer tijd en daarom de vraag – u heeft er in uw brief al op gereageerd – maar kunt u toezeggen dat de instellingen die een aanvraag voor de BIS doen

hun plannen ook kunnen indienen op de voor het Rijk gestelde termijn, namelijk op 1 februari? Gezien het tijdspad van onze eigen Cultuurnota zijn wij namelijk van mening dat de Kunstraad met deze termijn voldoende ruimte en tijd overhoudt om advies uit te brengen met betrekking tot deze instellingen. U geeft zelf in uw brief aan – ik heb hem zelf net even heel snel gelezen – dat u daarmee in de knel komt met onze eigen besluitprocedure. Maar wij vragen niet om een verlenging aan de achterkant, wij vragen eigenlijk gewoon een opschuiving van de indieningstermijn. En dan heeft de Kunstraad misschien een maandje korter de tijd om de aanvraag te beoordelen. We wachten de reactie van de wethouder af en we komen eventueel in de tweede termijn met een motie hierover.

Tot slot, voorzitter. Het zat de afgelopen week niet helemaal lekker tussen de wethouder en de G7. Ik las dat men hierover met elkaar in gesprek zou gaan. Dan gaat het misschien iets te ver om te zeggen dat ik hoop dat ze een beetje verkering hebben gekregen, maar ik hoop wel dat we er goed van overtuigd zijn met zijn allen dat we dit alleen maar samen kunnen doen. De PvdA is ervan overtuigd dat we in Groningen het verschil kunnen maken wanneer we gezamenlijk, politiek en culturele sector, maar ook bedrijven, particulieren en anderen de schouders eronder zetten. Geen vernieuwing zonder verbinding wat ons betreft. We gaven het in de commissie al aan: we helpen het college graag op weg. We komen hierover op korte termijn met een voorstel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Krüders, Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, cultuur. Dat is inderdaad een belangrijke factor bij ons in de samenleving en vooral ook voor onze stad. En dat wordt nog wel eens onderschat, alleen in deze nota zien we inderdaad veel positieve punten over diversiteit, talentontwikkeling. Maar ook indirect, en soms ook wel direct, economische opbrengsten. Op deze punten wil ik eigenlijk niet verder ingaan. Die neem ik gewoon voor vaststaand aan. Maar waar ik het wel met u over wil hebben is de andere inhoud van de kadernota, namelijk – de kadernota geeft hier zelf ook aan dat het moet gaan over de wat-vraag en de Cultuurnota uiteindelijk over de hoe-vraag. Maar toch las ik al verrassend veel terug over de hoe-vraag in deze nota. Samenvattend was het eigenlijk: er wordt een aantal ambities uiteengezet, grote ambities, en daarnaast zien we in de kern van het stuk dat meer organisaties het eigenlijk met minder subsidie moeten doen en dat ze zelf meer inkomsten moeten genereren. Ook wordt er voor de Kunstraad een erg grote en moeilijke rol weggelegd. Geen kaasschaafmethode, maar het maken van keuzes. Dat is wat u voor ogen heeft. Alleen, wij vragen ons af: worden die keuzes wel gemaakt en zijn het ook wel de juiste keuzes die u maakt?

Allereerst wordt er namelijk een beroep gedaan op het cultureel ondernemerschap van de organisaties. Wij hebben in de commissie ook al gezegd: als er nu nog een organisatie is die niet bezig is met het genereren van inkomsten, dan mag van ons die hele organisatie stoppen. Het beroep op cultureel ondernemerschap en meer samenwerking is absoluut goed en ook een noodzaak. Maar wat is nog reëel? Volgens Student en Stad moeten we afstappen van het idee dat het bedrijfsleven staat te springen om te sponsoren. Ook moeten we af van het idee dat het gemakkelijk is voor met name het middensegment om extra sponsoring, extra vreemd vermogen te vinden.

Het college heeft ook een aantal bijeenkomsten georganiseerd met het werkveld. Daar werd ook aangegeven wat zij als hun mogelijkheden zien, maar vooral ook de beperkingen. Toch zien wij hier weinig van terug in de nota. In onze ogen zouden we in deze nota de keuze moeten maken over waar we ons als gemeente op gaan inzetten. Daarmee moeten we dus ook een keuze gaan maken over hoe dan eigenlijk de subsidie besteed wordt en eigenlijk ook waarom niet. We gaan inderdaad minder subsidie besteden, maar we gaan wel zorgen dat de topinstellingen hun werk nog kunnen doen. Instellingen die inderdaad internationale allure hebben en ook wellicht wat makkelijker een beroep kunnen doen op hun cultureel ondernemerschap, maar ook het meeste geld gebruiken en verbruiken.

Doordat deze keuze gemaakt wordt impliceer je ook eigenlijk een beetje dat misschien andere organisaties waar ook veel Stadgers gebruik van maken of bezoeken minder geld gaan krijgen. En daarmee ondermijn je eigenlijk je doel: het cultuurbereik en participatie door de stad vergroten.

Ik zeg heel duidelijk: het impliceert dat er minder geld is voor de kleinere organisaties. Want er wordt gezegd: ze krijgen minder geld, maar hoe we dat gaan doen laten we over aan de Kunstraad. Terwijl in onze ogen wij de keuze moeten maken en daardoor ook onze ambities moeten uitspreken waarop we gaan inzetten.

We zijn dus nog niet uitgesproken over de hoe-vraag, omdat in onze ogen de wat-vraag nog niet beantwoord is. Wij zien inderdaad dat er meer samengewerkt kan worden, zowel de grotere instellingen en organisaties en kleinere. Dat geven ze zelf ook aan. En samen met de PvdA en GroenLinks eventueel komen we nog met een motie, afhankelijk van uw antwoord.

Maar niet duidelijk genoeg komt naar voren wat nu de keuzes zijn, welke onderdelen van cultuur we nu extra gaan inzetten, wat we gaan doen met de educatie en wat we uiteindelijk willen bereiken en de Stad ers meegeven.

In onze ogen lijken we dan toch te kiezen voor een kaasschaafmethode. Beroep op cultureel ondernemerschap is goed, maar het moet wel haalbaar zijn. Ik kom hier met een motie.

Daarnaast zouden wij de keuzes moeten maken en onze verantwoordelijkheden en ambities niet bij de Kunstraad neer moeten leggen. Deze nota is niet de kadernota zoals wij een kadernota verwachten en ik kom ook hierover met een motie.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Motie (3): Genereren vreemd vermogen (Student en Stad, ChristenUnie, Stadspartij, CDA)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende de kadernota Cultuur 2013-2016,

constaterende dat:

- het college in de kadernota ambitieuze verwachtingen neerlegt voor het genereren van externe gelden;

overwegende dat:

- vanuit het werkveld al lange tijd het geluid naar voren komt dat deze verwachting niet reëel is;
- op dit moment slechts 1% van de omzet binnen de sector podiumkunsten uit mecenaat of bedrijfssponsoring komt (naar de brief van de G7);

van mening zijnde dat:

- het streven van het college om de cultuursector aan te sporen meer vreemd vermogen te genereren niet slecht is;
- de verwachting die wordt uitgesproken echter wel realistisch moet zijn; elke onderbouwing van het college voor het genoemde percentage ontbreekt;

verzoekt het college:

- te komen met een realistisch(er) percentage dat een instelling aan vreemd vermogen moet genereren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (4): Keuze binnen cultuur (Student en Stad, ChristenUnie, Stadspartij, CDA)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende de kadernota Cultuur 2013-2016,

overwegende dat:

- de in de kadernota uiteengezette ambitie erg breed is;

van mening zijnde dat:

- een brede ambitie niet verkeerd is;
- de kadernota echter te algemeen is en niet voldoende voorziet in keuzes;
- de te maken keuzes feitelijk worden afgeschoven op de beoordeling door de Kunstraad, die hierdoor een erg grote bevoegdheid krijgt;

- het nog onduidelijk is hoe zwaar de eisen die we stellen wegen en hoeveel vrijheid de Kunstraad heeft in het omgaan met deze criteria;

verzoekt het college:

- inzichtelijk te maken hoe de verschillende eisen en criteria worden gewogen en daarbij meer aan te geven welke keuzes het maakt en prioriteiten te kiezen binnen de kadernota;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Beide moties maken deel uit van de beraadslaging. Het woord is aan de heer De Rook, D66.

De heer DE ROOK (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Eerst even terug, want de cultuursector in de stad Groningen staat er om een aantal redenen volstrekt anders voor dan vier jaar geleden. Door bezuinigingen van het Rijk en de provincie staat de financiering onder druk en de btw-verhoging en de recessie bemoeilijken het aanwenden van eigen geld. Door deze veranderde omstandigheden zal er haast wel wat moeten veranderen in hoe de gemeente naar haar Cultuurnota kijkt.

Maar, voorzitter, het belang dat wij aan cultuur hechten is wat mijn fractie betreft eigenlijk helemaal niet veranderd. En wij staan ook nog steeds achter de visie zoals die is voorgelegd in de nu geldende Cultuurnota ‘Groningen – gewoon bijzonder’. Ook de ambitie is voor mijn fractie niet veranderd, namelijk zo veel en zo goed mogelijk cultureel aanbod realiseren voor zo veel mogelijk Stadgers. Wat er wel is veranderd, voorzitter, is de manier waarop we deze visie in de praktijk vormgeven en hoe we deze ambitie dan ook kunnen verwezenlijken. Want uitgaande van de eerste berekeningen komt er door het Rijk en de provincie een bezuiniging op de stad af van zo’n 5 miljoen euro. Desalniettemin houdt het college gelukkig vast aan zijn ambitie om tot de top 5 van de Nederlandse cultuursteden te behoren. We zullen daarbij moeten onderkennen dat vanuit de instellingen gezien deze twee gegevens, namelijk 5 miljoen minder voor de hele stad en de top 5 van Nederland, de ambitie en het budget met elkaar op spanning staan. En die analyse kunnen we mijns inziens niet uit de weg. Dat betekent namelijk dat we óf ons verlies moeten nemen en de ambitie naar beneden moeten bijstellen, óf dat we samen met de instellingen hard aan de slag moeten om te kijken hoe we slimmer met het geld kunnen omgaan. Niet als doel op zich, maar vooral om zo veel mogelijk cultuur voor de stad te behouden.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Vindt u het niet een beetje vreemd dat als we kijken naar een cultuursector die het al een tijdje moeilijk had en waar dan nog minder geld naartoe gaat, we dan makkelijk kunnen zeggen: die 5 miljoen moeten we maar ergens vandaan toveren door slimmer en efficiënter werken en dan uiteindelijk toch alles kunnen doen wat we eigenlijk willen?

De heer DE ROOK (D66): U hebt mij het woord ‘toveren’ niet horen gebruiken. U loopt nu vooruit op wat er in de nota staat. Volgens mij is dat meer een vraag aan het college dan aan mijzelf. Ik ga verder met mijn eigen woordvoering.

Dus: óf de instellingen hard aan de slag om te kijken hoe we slimmer met het geld kunnen omgaan om zoveel mogelijk cultuur voor de stad te behouden. Dan kiest mijn fractie voor het laatste.

En verder geredeneerd: als onze ambitie is om zoveel mogelijk goede voorstellingen, exposities en concerten te behouden, dan zullen we niet moeten kijken naar besparingen op de artistieke kant van de cultuursector, maar dan liever zoveel mogelijk op de zakelijke kant, de bedrijfsvoering. En in de richting van mevrouw Krüders zeg ik: die focus is niet omdat het makkelijk is om die besparingen te realiseren, of omdat het een wondermiddel is, maar omdat we wel moeten. Zodat die instellingen juist kunnen blijven doen waar ze goed in zijn, namelijk kwalitatief hoogwaardige voorstellingen, concerten en exposities verzorgen. En dat gebeurt ook al. De vraag daarbij is, en andere fracties hebben er ook aandacht voor gevraagd: hoe hard maak je die criteria nou eigenlijk? Gezien de opgave zal de inspanning die nodig is om dit op te vangen niet gering zijn namelijk. Maar resultaatverplichtingen op zo’n sector die inderdaad met transformaties te maken heeft, blijven ontzettend lastig. Wij zien het als fractie dan ook liever als een dringende inspanningsverplichting dan als een keiharde resultaatverplichting. En een overweging die we ook in de commissie gaven is om via

de financiering dit soort besparingen eerder te belonen dan af te straffen. Graag ook de visie van het college hierop.

De gemeente vervolgens zal bij deze inspanning ondersteunend en faciliterend moeten optreden. Die heeft dus ook duidelijk, mevrouw Dekker refereerde daar al aan, een eigen verantwoordelijkheid. Deze raad nam tijdens het voorjaarsdebat een motie aan om budget te vragen voor de ondersteuning en eventuele frictiekosten voor een andere organisatie van culturele instellingen. We hopen dan ook dat het college deze motie aangrijpt om samen met de instellingen te werken aan goede en creatieve oplossingen.

Tot slot, voorzitter, een aantal concrete punten.

Ten eerste: Zorg over de productieketen. In het stuk wordt dit, denk ik terecht, neergezet als een rijkstaak. Maar wij weten inmiddels dat het Rijk zich hier in ieder geval voor de stad compleet uit terugtrekt. Productie is een belangrijk onderdeel, ook in de verbinding voor juist die andere ketens. Dus hoe kijkt het college hier nu tegen aan voor de toekomst?

Een tweede punt, waar al eerder aan gerefereerd is, is de amateurkunst. Graag naast de professionele kunst ook aandacht voor de amateurkunst. En dan in het bijzonder voor laagdrempelige voorzieningen waar amateurs betaalbaar kunnen repeteren of voorstellingen kunnen uitvoeren. Deelt het college dit belang?

Een laatste punt, voorzitter, gaat over kwaliteit. In de Cultuurnota wordt nog weinig onderscheid gemaakt tussen de grootte van instellingen bijvoorbeeld. Je zou je namelijk kunnen voorstellen dat een organisatie die 3000 euro subsidie krijgt een grote bestuursstructuur moet optuigen om nog in aanmerking te kunnen komen voor een bijdrage. Je zou je ook kunnen voorstellen dat niet elke kleine instelling een eigenstandig cultuureducatieprogramma hoeft te hebben. Ze zouden namelijk ook een bijdrage kunnen leveren aan het programma van een grotere instelling. Graag ook hierop een reactie van het college.

Voorzitter, het zal de komende jaren niet eenvoudig worden om het culturele aanbod op het niveau te houden van de afgelopen jaren. Maar laten we ons daar vooral niet bij neerleggen. Deze kadernota biedt daarvoor ons inziens een goede aanzet. Maar de grote stappen zullen nog gezet worden en zijn, zoals gezegd, niet eenvoudig. Maar wij kennen die instellingen in de stad en wij kennen ook dit college. We zien dan ook deze opdracht met vertrouwen tegemoet. Dank u wel.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Voorzitter, ik heb nog een vraag aan de heer De Rook. U zei dat u positief bent over de nota. Maar de nota zegt dat we de beslissing eigenlijk overlaten aan de Kunstraad. Hij moet het advies uitbrengen. Maar de wensen liggen bij ons. Wij hebben deze ambities. Wat moeten wij dan zeggen: 'We gaan op deze onderdelen inzetten, Kunstraad, gaat u daarmee aan de slag'. In plaats van: 'hier heeft u een aantal punten waar u over na mag denken en laat het ons maar weten'.

De heer DE ROOK (D66): Volgens mij is het wel belangrijk om vast te stellen dat de Kunstraad niet zozeer beslist over waar wij onze keuzes gaan maken; die geven daar advies over. En wij hebben als raad uiteindelijk de instemming over wat we daar vervolgens mee gaan doen. Ik vind het heel terecht dat wij aan de Kunstraad vragen: zou u ons op basis van deze criteria een afweging kunnen voorleggen? En dan gaan we er natuurlijk zelf over waar de budgettering vervolgens naartoe gaat.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, maar volgens mij moeten we dan wel duidelijk meegeven aan de Kunstraad waar we op in willen zetten. We geven wel bepaalde criteria waaraan ze moeten voldoen, maar waar niet echt duidelijk een bepaald soort visie uitkomt van: 'deze ambities willen we per se bereiken'. En volgens mij zijn dat de keuzes die we in de kadernota moeten aangeven. Bent u dat niet met me eens?

De heer DE ROOK (D66): Ik heb in mijn woordvoering al aangegeven dat wij wat ons betreft gewoon zouden kunnen doorgaan met de visie zoals die ook in de vorige Cultuurnota is neergelegd. Ik zie daar ook niet zoveel licht tussen met wat nu in de kadernota staat. Dus wat mij betreft gaan we met die visie gewoon verder, geven wij op een aantal punten zeker aan wat wij belangrijk vinden, de Kunstraad zal daar een advies over geven en wij kijken dan als raad of we dat overnemen of dat we daar nog aanpassingen in willen aanbrengen.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis, VVD-fractie.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, dank u wel. De kadernota Cultuur ziet er volgens ons goed uit. De nota verwoordt grote ambities. En ik noem ze even:

- 1) Groningen in de top 5 van cultuursteden van Nederland;
- 2) stimuleren van cultuurdeelname van alle Stadgers;
- 3) een zeer breed aanbod van culturele voorzieningen.

Grote ambities, voorzitter. Complimenten hierover, echt gemeend aan het college.

Opmerkelijk, voorzitter, vonden we de bijdrage van de PvdA in de raadscommissie, mevrouw Marloes Dekker. Opmerkelijk om twee redenen: 1) om de vorm en 2) om de inhoud. Eerst om de vorm. Mevrouw Dekker gaf in de raadscommissie moet ik eerlijk zeggen een prachtige voordracht. Echt een genot, vonden wij, om naar te luisteren. De voordracht was bijna kunst.

Dan de inhoud. De PvdA had sterke verwijten aan het adres van het college. Niet alleen om de vorm, zoals nu wordt gezegd, maar met name om de inhoud. Zij, mevrouw Dekker, zei namelijk: 1) “De kadernota van het college is niet creatief” en 2) het kon niet op: “De kadernota is visieloos”. Nu is de bijdrage van de PvdA geheel anders. En ik heb daar natuurlijk een paar vragen over: Wethouder, hebt u achter de schermen met de PvdA gesproken? Haar op een andere lijn gezet? Of heeft de PvdA zelf een andere invalshoek gekozen?

Ik ben daar benieuwd naar.

Tot slot, voorzitter, nog een paar opmerkingen.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Voorzitter, dit vraagt natuurlijk om een reactie. Mijnheer Evenhuis, dit vraagt natuurlijk om een reactie en misschien gaan we het dan weer overdoen zoals we dat ook in de commissie deden.

De VOORZITTER: Dat vind ik niet goed, dat weet u wel.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Dat vond ik ook niet goed en daarom heb ik ook niet mijn woordvoering die ik in de commissie heb gehouden, herhaald. Als u goed heeft geluisterd, heeft u wel een aantal punten van mij eruit kunnen halen waarbij ik aangeef dat het wat mij betreft inderdaad qua creativiteit wel het nodige van vooral gemeentezijde vraagt. En daar heb ik bij het college ook een beroep op gedaan, om daar meer inspanningen in te verrichten. Het zijn de woorden ‘visieloos’ en ‘gebrek aan creativiteit’ die u in de mond neemt. Ik heb volgens mij gezegd, maar ik ga het nog even terugkijken: ‘Er gaat enigszins gebrek aan creativiteit en visie van uit door alleen maar te spreken over bezuinigingen die dan vernieuwing en verbetering in staat stellen.’ Zo heb ik het genoemd.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Ik dank u wel. Ik heb dus blijkbaar goed geluisterd naar mevrouw Dekker, want ze herhaalt hetzelfde, alleen met een kleine nuance erbij. Maar mevrouw Dekker kan zelf niet luisteren.

De VOORZITTER: Mevrouw Dekker.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Het is echt een heel wezenlijk punt, want het gaat er namelijk om dat het college in de eerste zinnen van zijn nota spreekt over ‘de insteek ruimte creëren en vernieuwen’. En door minder instellingen te subsidiëren ontstaat ook echt ruimte voor vernieuwing en de bezuinigingen bieden ook mogelijkheden om verbeteringen door te voeren. Het was dat ik daar de opmerking maakte dat ik dat soort zinsnedes van weinig creativiteit en visie vond getuigen, mijnheer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Wethouder ...

De VOORZITTER: Mevrouw Dekker, noemen we haar ook wel.

De heer EVENHUIS (VVD): ... want daar was mijn vraag aan gericht.

Tot slot, voorzitter. Velen in de cultuur die vrezen dat het Forum straks betaald moet worden van de exploitatie uit het cultuurbudget; ik neem die vrees even over en leg het op tafel. En ten tweede, voorzitter, tot slot: wij zijn zeer benieuwd naar de Cultuurnota en dan zal in wezen het finale en belangrijke debat komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie wil verder het woord voeren? Mevrouw Rademaker, SP-fractie.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. We bespreken vandaag de kadernota Cultuur. Volgens mij is dat waar we de Kunstraad mee op pad sturen. En dan gaat de Kunstraad ons een advies geven. Je kunt moties indienen over hoe de criteria worden gewogen, maar je kunt ook gewoon zeggen: dit vind ik het allerbelangrijkste en daar moet de meeste aandacht aan besteed worden. Volgens mij hebben we als raad op dit punt heel veel mogelijkheden en staat het ons allemaal vrij om veranderingen aan te brengen.

Er zijn drie punten waar de SP het over wil hebben: toegankelijkheid, instellingen in de stad en verdeling van het geld.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Roept u ons dan op om hem te herschrijven en met allerlei amendementen te komen? Wij vragen om duidelijke keuzes, maar ... ja ...

Mevrouw RADEMAKER (SP): Maar dan maakt u de duidelijke keuzes toch zelf? En dan dient u daar dan toch een amendement of motie op in?

Toegankelijkheid. Cultuur is prachtig en kent vele verschijningsvormen. Je kunt deelnemen of genieten van wat anderen laten zien of horen. Voor de SP is het belangrijk dat het betaalbaar blijft voor de Stad, zeker voor die mensen die weinig geld te besteden hebben. Eerder dienden we al een motie in om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om tariefsverhogingen voor mensen met een inkomen op het sociaal minimumniveau te compenseren, waarbij onder andere gekeken zou worden naar de inzet van de Stadspas. En dit hebben we toen gedaan naar aanleiding van het bezuinigingspakket met daarin voorstellen van het college voor tariefsverhogingen. Een concreet voorstel hebben we tot op heden nog niet gezien. We zouden graag van het college willen weten hoe het hier nu in staat.

Dan de instellingen in de stad. Samenwerken. Het college hecht eraan dat instellingen samenwerken. Dat is de SP met het college eens en het gebeurt ook al op veel terreinen. Maar het college zou daarin ook het voortouw kunnen nemen, of die samenwerking kunnen faciliteren. Dat betekent nog niet automatisch geld. Dat kan ook meedenken zijn. De SP is enthousiast over het idee van culturele werkplaatsen. Een soort uitleenbalie voor spullen die nodig zijn voor bijvoorbeeld het organiseren van een evenement. Nu krijgen organisaties subsidie die zij iedere keer ook kwijt zijn aan het huren van materiaal. Met de culturele werkplaats koop je dat in een keer in en kunnen organisatoren dat lenen en hebben daar dan geen subsidie meer voor nodig. Ze kunnen dan met minder subsidie hetzelfde doen, waardoor meerdere organisaties gebruik kunnen maken van hetzelfde subsidiebudget. Het verdient zichzelf dus terug en er kan meer georganiseerd worden voor hetzelfde geld. Dus niet meer geld, maar slim samenwerken. Wil het college hierin meedenken en met de mensen uit het veld kijken hoe dit gerealiseerd kan worden? Graag een reactie van het college.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, een vraag aan mevrouw Rademaker. U zegt: "Ik wil dat niet als gemeente zelf organiseren" en "dan hoeven ze dat niet steeds in te huren". Bent u dan niet bang dat al die cultureel ondernemers bijvoorbeeld zeggen: wij verhuren onze spullen om extra geld te genereren en dat we die business dan een beetje om zeep helpen?

Mevrouw RADEMAKER (SP): Nee, ik wil niet dat de gemeente het gaat organiseren. Dat heb ik ook niet gezegd. Wat nu de hele tijd gebeurt is dat gewoon mensen die iets organiseren steeds hetzelfde moeten inhuren en volgens mij kun je op die manier veel slimmer organisaties laten samenwerken in zo'n culturele werkplaats, omdat je veel dezelfde diensten moet inkopen. Ik denk dat het een goede oplossing is. Maar ik hoor graag wat het college ervan denkt.

Ik zou het college ook willen meegeven: vergeet de amateurverenigingen niet. Ze zijn voor een groot deel de basis van de ketens die u zo graag ziet.

Dan de verdeling van het geld. Met de rijksbezuinigingen in het vooruitzicht, de Conceptcultuurnota van de provincie en de gemeentelijke bezuinigingen worden het pittige tijden voor de cultuur in de stad. Er zijn twee punten. De grootste instellingen krijgen nu het meeste geld, zoals al eens is genoemd: 'een piramide op zijn kop'. Je kunt het ook vergelijken met profvoetbal en amateurvoetbal. Bij de SP gaat de voorkeur uit naar de amateursport. Zo geldt dat ook voor de kleinere instellingen in deze stad.

Dan de praktijk van de afgelopen jaren. Steeds was er gedurende het jaar geen geld meer beschikbaar voor lopende initiatieven. We zouden graag zien dat het bij de komende Cultuurnota anders wordt georganiseerd.

Creatieve ideeën, nieuwe kansen kun je niet altijd van tevoren zien. Wil je de stad laten bruisen, wat we volgens mij allemaal heel belangrijk vinden, dan is het zeker noodzakelijk. Ik zou graag een reactie van het college hierop willen.

En dan heb ik nog een cultuurgerelateerde vraag, ook met de komende Cultuurnota in het vooruitzicht: het Groninger Museum. In de Conceptcultuurnota van de provincie wordt voorgesteld het Groninger Museum met 300.000 euro per jaar te korten. Ik zou graag van het college horen wat voor effect dit heeft op het reddingsplan dat wij in juli nog hebben vastgesteld. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Postma, GroenLinks.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. In de raadscommissie hebben wij al uitgebreid over deze kadernota gesproken. Ik wil op een drietal punten nog even kort terugkomen.

Als eerste de samenwerking met de provincie. Het college had aangegeven – mevrouw Dekker noemde het ook al – om zoveel mogelijk samen te willen optrekken met de provincie. In de raadscommissie bleek al dat het procedurele traject bij de provincie gaat verlopen zoals gepland, dus daar is van samen optrekken weinig sprake. En inmiddels is de – even kijken hoe die precies heet – de ontwerpconceptnota Cultuur van de provincie ook verschenen en daar blijkt eigenlijk ook nog weinig uit van samen optrekken. Wij zijn daar erg teleurgesteld over en wij zouden graag van het college willen horen wat wij concreet nog kunnen verwachten van dat samen optrekken met de provincie.

Dan de opdracht aan de Kunstraad. Wat onze fractie betreft zijn de criteria 'kwaliteit' en 'bijdrage aan de culturele keten' het belangrijkste. De rest van de criteria, bijvoorbeeld het aantrekken van extern geld is daaraan ondergeschikt wat ons betreft. In de raadscommissie gaf de wethouder aan dat er welwillend zal worden omgegaan wat hem betreft met die criteria, zeker wanneer daar een goed verhaal bij is. Overigens bleek ook uit het advies van de Kunstraad aan de provincie dat ook de Kunstraad zo zijn eigen mening heeft over dat soort criteria. Die mening zal de Kunstraad ons ook zeker meegeven in het advies.

Tot slot de indieningsdatum van de beleidsplannen door de organisaties die ook een beleidsplan bij de BIS indienen. Ook daar is mevrouw Dekker al op ingegaan. Er is gevraagd om die twee procedures gelijk te laten lopen. In uw brief die we net hebben gekregen winnen we één maand. We vragen ons af of het ook mogelijk is om nog een maand te winnen en op 1 februari te komen door de Kunstraad iets minder tijd te geven voor deze instellingen om de beleidsplannen te beoordelen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Er is al een heleboel gezegd, dus ik zal proberen nog wat dingetjes te noemen die ik zelf nog wil toevoegen.

Allereerst delen wij ook de zorg die bij een aantal mensen heerst aangaande de angst dat G7 alles opslokt en de invloed van de overigen te klein zal zijn.

Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde bundeling van krachten, waardoor podia hun programmering op elkaar kunnen afstemmen en ook op bijvoorbeeld administratief vlak meer kunnen samenwerken. Wellicht kan het college hier het voortouw in nemen.

Ook denken we dat we niet zozeer alleen maar in geld moeten denken, maar ook vooral in faciliteiten. Denk bijvoorbeeld aan versoepeling van vergunningen voor bands om op te treden en makkelijker

toegang tot leegstaande panden, waardoor cultuurinstanties of kunstenaars goedkopere huisvesting kunnen realiseren.

Cultuur kan een rol spelen bij in- en uitbreidingslocaties en kan worden ingezet bij gebiedsontwikkeling. Leegstaande ruimtes zijn ons een doorn in het oog en tijdelijke leegstand benutten in relatie tot de vraag van de creatieve sector vinden wij een goede oplossing.

Dat er meer eigen inkomsten noodzakelijk zijn om het draagvlak voor cultuur te verbreden lijkt ons evident. En burgers en bedrijven mogen best laten weten en laten merken dat kunst en cultuur hen wat waard is. Dit is ons inziens niet alleen een verantwoordelijkheid van de overheid.

De oproep aan culturele instellingen om meer ondernemerschap aan de dag te leggen vind ik op zich dan ook een goed. Het percentage dat genoemd wordt lijkt mij niet onredelijk, maar anderzijds ook moeilijk te bepalen. En daar is een motie van Student en Stad over die wij zullen steunen zo meteen.

Als een kunstenaar of kunstinstantie zelf bijna niks kan opbrengen moet je je ook afvragen in hoeverre de maatschappij daar dan aan bij moet dragen.

Ten slotte nog iets waarover de heer Evenhuis ook al sprak en waarvan ik verwachtte dat de Stadspartij er ook iets over zou zeggen. Wij zijn wat minder positief over het gedeelte dat naar het Forum gaat. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat er op cultureel vlak veel meer mogelijk zou zijn als de structurele subsidie niet naar het Forum zou gaan, maar naar de andere instellingen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Rademaker.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Voorzitter, mag ik de heer Kelder nog even een vraag stellen? Ik ben eigenlijk wel verbaasd over uw opmerking dat als iemand zelf geen inkomsten weet te genereren, hij ook geen recht heeft op subsidie. Vindt u het ook niet gewoon een publieke taak om ervoor te zorgen dat er kunst en cultuur aanwezig is in de samenleving waarin we leven?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ja, dat vind ik. Maar als bijvoorbeeld een kunstenaar zelf geen enkel initiatief neemt om geld te verdienen of alleen maar experimentele dingen doet waar niemand op zit te wachten, dan houdt het wel op wat mij betreft. Dan moet je toch zeggen: als niemand op jouw kunst zit te wachten, waarom moet daar dan een uitkering of subsidie tegenover staan? Dat is mijn mening.

De VOORZITTER: Heb ik dan iedereen gehad van de kant van de raad? Dan is het woord aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja voorzitter, dank. Een hoop vragen, een hoop meningen. En dat hoort natuurlijk ook bij de cultuur- en de kunstensector. Het is een onderwerp dat in het afgelopen jaar niet alleen hier, maar ook landelijk heel, heel veel besproken is en ook heel veel in het nieuws geweest is. Daar hebben we allemaal ons steentje aan bijgedragen. En dat heeft in eerste instantie natuurlijk te maken met het voornemen van het kabinet: 200 miljoen euro. Dat lijkt nu werkelijkheid te zijn. Het is natuurlijk gewoon te veel. De tijd die daarvoor genomen wordt is te snel. Het is bijzonder, met de VVD in het kabinet, mijnheer Van Keulen, dat een driedubbeling van de belasting op de kaartjes wordt doorgevoerd van 6% tot 19%. Der WWIK, morgen op de agenda, gaat afgeschaft worden als het allemaal doorgaat. En ik roep u ook allemaal op, diegenen die dat een warm hart toedragen, om vanavond in ieder geval nog iets naar de fracties te doen. En er is, en dat is een gemiste kans, niet gekozen voor een echte hervorming van het stelsel in Nederland. Dat vind ik erg jammer. Het gaat nu te ver om daar een discussie over te voeren, maar ik vind eigenlijk dat met zo'n grote opgave je ook naar de structurele kant van het stelsel had moeten kijken.

En dan natuurlijk het eenzijdig gerichte vizier op de podiumkunsten. Dat maakt wel dat wij ook hier in de stad een heel lastige opgave krijgen aangezien wij hier in de stad veel podiumkunsten tot onze beschikking hebben.

En dan tot slot nog de provincie die bezuinigt grosso modo 1 miljoen euro structureel per jaar. En ook dat krijgen wij voor het grootste deel – dat hebben we al even grof gescand, daar kom ik zo meteen op terug – in de stad voor onze kiezen. Dus ook die komt nog eens langs.

Maar het is wel zo dat wij een ambitie hebben. En dat is inderdaad dat wij willen proberen bij die top 5 cultuursteden in Nederland te komen. Daar hebben wij de structuur voor. Daar hebben wij ook de instellingen voor. En daar hebben wij ook de geschiedenis voor. En die ambitie laten we gewoon niet los, ondanks deze tijden. Dit komt op ons af, dit lijkt nu een feit te zijn, maar wij willen die ambitie overeind houden. Ik heb in de commissie al gezegd: in de top 5 van cultuur blijven, is dat realistisch als iedereen moet bezuinigen? Nou ja, op zich, als je het heel rekenkundig doet, iedereen krijgt minder. Dus wij kunnen daarmee ook niet heel veel meer zakken. Maar wij kunnen het ook beter doen in tijden van bezuinigingen en dat probeert deze kadernota uit te stralen; om toch, ondanks zwaar weer, te proberen door middel van het maken van echte keuzes en te reshuffelen met de middelen die we wel hebben – en wij zullen als college straks in de begroting ook nog aan u moeten aantonen hoe we zelf om willen gaan met onze budgetten – en we zullen toch proberen en moeten proberen, ondanks dit zwaar weer, hier iets van te maken.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Hoor ik de wethouder nu zeggen: we maken in de kadernota niet de keuze, maar bij de begroting komend jaar wel?

Wethouder SCHROOR: Die begroting krijgt u volgens mij binnen een week. Dus daar zal duidelijk in moeten staan hoe wij aankijken tegen de nieuwe cultuurperiode 2013 en verder. Daar zitten ambities in, al dan niet, maar dat zult u over een week moeten zien hoe dat uitpakt. Daar kan ik nu nog niks over zeggen. In de kadernota staan de kaders hoe wij gaan beoordelen. Maar daar wil ik zo meteen eerst nog iets meer over zeggen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Volgens mij werken we toch zo. Als we het zouden doen zoals u het zegt dan komt het erop neer dat de raad een keer per jaar een beslissing kan nemen en dat is bij de begroting over het beleid. En volgens mij moeten we bij het stuk ‘kadernota’ waar we nu over spreken inderdaad gaan kijken naar hoe we met het geld omgaan. En dat geldstukje gaat u er pas later aan vastplakken, wat dus invloed kan hebben op de kaders die wij nu stellen.

Wethouder SCHROOR: Nou, ik zeg helemaal niet dat wij er geld aan vast gaan plakken. Wij hebben heel duidelijk gesteld, ook naar de Kunstraad, wat het budget is. En het budget is gewoon wat we op dit moment beschikbaar hebben en wat u al kent in de begroting. Daar werken ze mee. Ik kan gelijk wel iets zeggen over die Kunstraad. Die heeft namelijk onze opdracht gekregen. En het is inderdaad waar dat de Kunstraad volgens mij drie of vier sessies – pin me niet vast op een sessie – nodig had met de provincie om de opdracht scherp te krijgen en om daar ook een werkbaar iets van te maken. Dat komt omdat de provincie andere kaders had gesteld. De Kunstraad heeft ons laten weten, zonder één overleg daar tussendoor, hier prima mee uit de voeten te kunnen. Dat is op zich mooi, want dat betekent dat de Kunstraad, die namelijk bij ons beoordeelt op kwaliteit, authenticiteit, op bereik van kunst en op de breedte en het aanbod van kunst, als dat de doelstelling is en ook het aggregatieniveau op basis waarvan hij gaat adviseren, zegt dat onze criteria die wij meegeven uitstekend werkbaar zijn – en daar heeft u ook een brief over ontvangen – dan denk ik dat we op dat punt echt wel op de goede weg zijn.

Goed, voorzitter, dan ga ik naar de vragen.

Allereerst de brief, die – met excuses – erg laat is bezorgd. Dat geef ik toe, dat lag aan ons. We hadden dat gewoon niet eerder voor elkaar, omdat wij ook met de Kunstraad moesten spreken over of het ook mogelijk was om uitstel te verlenen. Het is zo dat wij technisch in staat zijn om voor de instellingen die aanspraak moeten maken op de BIS, dus de landelijke fondsen en het fonds voor de podiumkunsten, een uitzondering kunnen maken en de termijn kunnen opschorten naar 1 januari 2012. Dus komend jaar in plaats van 1 december. We willen die uitzondering ook maken voor de muziekschool en het kunstencentrum, omdat u ook weet dat die bezig zijn met vergaande gesprekken over samenwerking dan wel fusie. Dat komt nog allemaal naar u toe, zoals u weet. Maar ook die instellingen willen we de kans geven om die samenwerking goed beet te pakken en willen we dus ook extra ruimte geven om dat te doen. Alle overige instellingen worden gewoon gehouden aan de termijnen zoals we die ingesteld hebben. Waarom kunnen we niet naar 1 februari in plaats van 1 januari? Dat heeft te maken met het feit dat het Rijk 1 februari aanhoudt en niet gebruikmaakt van

inspraakprocedures. Wij wel. En als wij structureel langer de tijd gaan geven aan deze instellingen, dan komen wij simpelweg niet uit met de tijd om fatsoenlijk naar de nieuwe kadernota Cultuur 2013 te geraken. Dus vandaar dat dit de datum is. Ik kan mij voorstellen dat er in samenspraak met de Kunstraad met bepaalde instellingen wellicht nog wel een paar dagen ergens iets nagezonden kan worden, maar dat de basis er ligt op 1 januari. En dat als je misschien nog iets hebt waarvan je zegt: dat komt volgende week, kun je in die marge misschien met de Kunstraad nog een afspraak maken. Maar dat zit tussen instelling en Kunstraad. Wij kunnen niet anders zeggen dan dat het uitstel maximaal tot 1 januari 2012 is.

Dan even naar het CDA: Hoe flexibel zijn nou die criteria? Nou, die criteria zijn bedacht om ook iets meetbaars te hebben. En we hebben ook gezegd dat we het niet kies vinden om als stad, of als wethouder, of als portefeuillehouder, of als college, op de stoel te gaan zitten van de beoordeling van kwaliteit of authenticiteit. Daar hebben we nou die Kunstraad voor bedacht. En we vinden het gewoon niet goed om daar te gaan zeggen: 'U doet maar wat minder', of 'u gaat maar ergens anders heen' of 'u gaat maar andere voorstellingen geven, want dat komt financieel beter uit'. Die rol wilden wij onszelf niet aanmeten. Dus wat blijft er dan over? Dan ga je met name – dat hebben we wel gesteld als zijnde het allerbelangrijkste – authenticiteit en kwaliteit bovenaan zetten. Dat houden we als stad ook overeind. Maar dan moet je dus gaan kijken naar samenwerkingsvormen, naar andere middelen van financiering. En daar zitten ook gewoon wat handvatten in het beleid van de staatssecretaris. Ik heb net een paar negatieve punten genoemd, maar dit zijn wel een paar positieve punten, want daar kun je wat mee. Ik zie hier al gejuich aan de linkerkant. Daar kun je wel wat mee, want je moet namelijk in tijden van bezuiniging wel anders gaan kijken naar – ik heb het genoemd governance, maar laten we het gewoon simpel noemen, want dat was volgens mij Drents hebt ik begrepen – bedrijfsvoering. Daar moet je naar kijken, naar samenwerking, andere geldbronnen. En nou is het wel jammer, en dat geef ik dan gelijk toe, dat de mogelijke manier om extra geld te genereren, namelijk om de prijs van de kaartjes te verhogen, om daar inkomsten uit te genereren wel lastiger is gemaakt, zo niet onmogelijk, door de verhoging van de btw op de kaartjes van 6% naar 19%. Daarmee haal je een stuk flexibiliteit en de waardering van klanten weer weg. Dus dat is echt jammer.

De amateurkunst.

Door heel veel fracties genoemd: hoe gaan we daar nou mee om? De Kunstraad heeft op dit moment de mogelijkheid om incidentele subsidies aan amateurkunst te verschaffen. De insteek is natuurlijk om te proberen om dat ook in de toekomst mogelijk te blijven maken. We gaan natuurlijk via het kunstencentrum en de muziekschool, waar u dus nog meer informatie over krijgt, ook proberen om daar voor de amateurkunst op de een of andere manier invulling of cursussen voor te geven. En wij vragen de Kunstraad gewoon om een uitwerking voor de amateurkunst mee te nemen in de nieuwe kadernota Cultuur. Dus dat komt naar u toe. En dan zult u op dat moment kunnen beoordelen of het voldoende is wat wij doen voor de amateurkunst in de stad.

Eigenzinnigheid versus regels, van de Stadspartij. Het is zo dat de regels er zijn om houvast te krijgen in moeilijke tijden. Maar de eigenzinnigheid van de instellingen en van de kwaliteit blijft bovenaan staan. Het zijn geen regels en dan kom ik gelijk op het punt van de heer de Rook van D66; de criteria die genoemd zijn, zijn wat ons betreft belangrijke criteria. Het is richtinggevend, maar het is niet uiteindelijk bepalend. We hebben gevraagd aan de Kunstraad – we hebben er een stuk of zes en als je een beetje dieper kijkt kun je er in het stuk ook een stuk of tien zien – van kijk nou eens in welke mate – en dat heeft niks met grootte te maken van instellingen, het kan ook een kleine instelling zijn – in welke mate is er fatsoenlijk gekeken naar die criteria en hoe scoor je daar dan op. En het kan best zo zijn, omdat je een kleine instelling bent, niet in staat bent om samen te werken, omdat je iets heel bijzonders hebt of gewoon met één persoon het doet, dat zou best kunnen. Nou, dan scoor je op dat punt niet, maar je hebt er wel een verhaal bij: waarom heb je dat niet en waarom kan dat niet? En dan kun je op de kwaliteit misschien wel drie plusjes scoren, waardoor je over het totale spectrum van criteria gewoon een voldoende hebt. En op die manier moeten we toch gaan kijken en vragen we de Kunstraad daarover ook advies.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, ik had toch nog even een vraagje ter verduidelijking. Begrijp ik het goed dat amateurverenigingen wel getoetst worden aan die criteria die genoemd zijn?

Wethouder SCHROOR: Nou, zoals u weet zijn er ook bij de additionele subsidietoekenning vanuit de Kunstraad andere richtlijnen voor, op dit moment al. En we zullen daar op die manier ook verder mee gaan. Maar daar komen we dus nader op terug in de nieuwe Cultuurnota. Want het is natuurlijk niet realistisch om, laten we bijvoorbeeld het NNT noemen, dezelfde eisen op dezelfde zwaarte te gaan toepassen als het gaat om een harmonievereniging, laten we maar iets als voorbeeld noemen.

Ja, dan: wel keuzes, maar niemand tekortdoen, van de Stadspartij.

Dat gaat niet. Je kunt niet scherp kiezen en vervolgens zeggen: maar we doen niemand tekort. Dat gaat niet. Je zult dus echt op dat moment keuzes moeten maken. Wat er vanuit de Kunstraad naar ons toe komt rollen zullen wij vertalen in onze kadernota Cultuur. Over onze Cultuurnota zullen wij met de Kunstraad ook nog wel eens een robbertje gaan vechten en dat zullen we u voorleggen. En daar kunt u wat ons betreft volledig op amenderen en op reageren.

Goed, dan de ChristenUnie: de ouderen en de kleine beurs, voorstellingen bijwonen.

Ja, dat vinden wij hartstikke belangrijk. We hebben dat ook expliciet opgenomen. We willen kunst bereikbaar houden en daar valt dit absoluut onder. En wij zullen dus ook gewoon gaan kijken en gaan toetsen in welke mate de Kunstraad dit mee neemt en hoe daar dan de subsidies uiteindelijk gaan neervallen. Bereik, voor iedereen in deze stad, staat wat ons betreft bovenaan.

Dan de musea.

Dat vind ik een heel ingewikkelde, want wij hebben er in de stad eigenlijk maar vier: het Groninger Museum uiteraard, het Scheepvaartmuseum, het Grafisch Museum en sinds kort ook het Oorlogs- en Verzetsmuseum. Zeg ik het niet goed? (*onversterkte, onverstaanbare opmerking uit de zaal; mogelijk het Nederlands Stripmuseum?*) Die bedoel ik. Als je kijkt naar wat bijvoorbeeld de provincie doet, die subsidieert die laatste twee niet. Die heeft die subsidie in de voorstellen ingetrokken. Dat vind ik zeer droevig, want ik vind namelijk dat wij ons museumaanbod op peil zouden moeten willen houden. We hebben er niet zoveel. We hebben wel heel bijzondere musea, ook al is het aantal klein. En dat stelt ons wel voor een ander dilemma. Maar goed, ook de Kunstraad zal hier een advies over moeten geven. Daar zullen wij en u als raad een oordeel over moeten vellen dat voldoende is. Maar de musea is een zorgpunt.

En dan kom ik gelijk bij een vraag van de SP: de 300.000 euro korting die voorgenomen is op het (Groninger) museum. Dat vond ik ook verrassend. Ik vind het ook onverstandig. Waarom? Niet omdat ik denk dat het helemaal niet zou kunnen of dat er helemaal niets gekort zou kunnen worden, maar omdat ik vind – en dat hebben we net voorbereid en dat komt binnenkort naar u toe – en dat is dat we als stad en provincie gezamenlijk een toezichthouder willen gaan aanwijzen, benoemen, voor het museum. En ik vind eigenlijk dat je aan die persoon mede de vraag zou moeten stellen: wat is er mogelijk, gelet op de huidige omstandigheden? En daarbij de opdracht zou kunnen formuleren: vind korting. Dus ik vind de aanvliegroute van de provincie niet de goede. Het is ook niet de mijne. Daar zullen we dus inderdaad nog moeten komen over te spreken.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, je kunt het aanbod van de musea in Noord-Nederland ook als één geheel beschouwen, als je kijkt naar de toeristische uitstraling van stad en land. En dan zie je dat de provincie heel erg wil gaan bezuinigen op het Nationaal Rijtuigmuseum. Zou de stad dat misschien kunnen gaan ontmoedigen? Want de mensen die hier komen willen ook in de provincie een ruime keuze aan bestemmingen hebben op toeristisch gebied. En we zouden toch als stad de collectie rijtuigen zeer kunnen gaan missen.

De VOORZITTER: Ik had het gevoel dat wij het over het Groninger Museum hadden. U bracht dat in verband met elkaar?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De wethouder had het ook over het beleid van de provincie en bezuinigingen.

Wethouder SCHROOR: Kijk, wij ...

De VOORZITTER: Dan raakt het wel een beetje verwijderd van onze orde, denk ik. Dus ik zou een korte reactie willen van de wethouder en dan proberen we weer terug te keren naar waar we volgens mij echt mee bezig waren

Wethouder SCHROOR: Wij gaan niet over het Rijtuigmuseum.

Dan kom ik bij de vragen van de PvdA: hoe eigen inkomsten genereren?

Dat zijn natuurlijk vragen die door heel veel partijen gesteld zijn. In deze tijd – en dat heb ik in andere gremia ook wel eens aangegeven – is het natuurlijk ontzettend lastig om naar bedrijven te gaan in tijden van economische crisis, waarin zij juist proberen het hoofd boven water te houden en hun personeel binnenboord, ook nog eens te vragen: vangt u dan ook nog eens het tekort op de cultuurbudgetten op. Dat is een lastige. Dat is in de Randstad al moeilijk met allerlei hoofdkantoren, dat is in Groningen nog moeilijker. We hebben hier gewoon minder hoofdkantoren. Degenen die we hebben doen al veel, GasUnie, GasTerra, om maar een paar voorbeelden te noemen. En voor de rest hebben we heel breed, een heel scala aan zzp-bedrijven; nul tot vijf medewerkers. Innovatieve, creatieve bedrijfjes, daar hebben we er heel veel van. En daar tussenin zitten nog relatief grote mkb's, aan de bovenkant dan. Maar we weten gewoon dat het ontzettend lastig is om nu op dit moment bedrijven te vragen om extra budgetten. Maar dat betekent niet dat we het niet moeten proberen. En dat betekent ook niet dat we de kunstinstellingen en de cultuurinstellingen moeten zeggen: nou, dat is lastig, doe het maar niet. Nee, daar moet een antwoord op komen. En als het dan niet lukt, op wat voor manier dan ook, dan is dat ook een reactie. Maar ik vind niet dat je dat in deze tijd, waarbij we 5 miljoen moeten bezuinigen, ontslaat van de verplichting om daar in ieder geval naar te kijken en in ieder geval je best voor te doen. Want met creativiteit – dat zien we bijvoorbeeld ook in Engeland, dat zien we ook in Duitsland, waar sommige festivals met tien procent overheidssubsidie gewoon draaien, ook in deze economische tijden – zie je dat het wel mogelijk is. En daarom staat het er gewoon in.

Hoe bepaal je nu die grens van het aantal procenten? Dat is arbitrair, dat geef ik toe. We hebben gewoon het percentage van het Rijk overgenomen. Daar is stevig over nagedacht door heel veel mensen. Daar is op zich niet heel veel discussie over geweest, dus wij hebben gedacht: dat is wel een aardig percentage dat wij ook kunnen overnemen. De praktijk zal zo meteen moeten uitwijzen hoe dat precies uitpakt. De een zal er aan kunnen voldoen, een ander misschien niet. Ik kan u voorspellen dat de meeste instellingen van enige omvang daar gewoon aan voldoen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): In uw stuk praat u toch echt wel over grote percentages wat ze in een keer extra moeten genereren. U zegt: het is vanuit het Rijk en daarom sluiten we daar bij aan. Maar u geeft nu zelf ook aan: allemaal leuk en aardig, maar volgens mij hebben we niet heel veel grote bedrijven die extra willen gaan sponsoren. Hoe hard is voor u het percentage dat daar staat?

Wethouder SCHROOR: Wat ik al zei: dit percentage is op dit moment opgenomen omdat wij denken dat het een realistisch percentage is. Eigenlijk vinden wij ook dat wij grosso modo een instelling die gebruik wil maken van een maatschappelijke subsidiëring een duwtje in de rug moeten geven, wat wij in bijna alle gevallen met veel plezier doen, dat wij daar ook iets van terug mogen verwachten. Dus dat je kijkt naar: wat is mijn bereik, hoeveel kan ik voor mijn kaartjes krijgen, welke partij kan ik interesseren? En ik heb ook gehoord – en de PvdA heeft het ook al gesuggereerd – dat bijvoorbeeld nieuwe technieken zoals crowd funding en dat soort zaken wellicht een bijdrage kunnen leveren. Dat zijn de zaken die ik dan benoem. En wat er dan uit komt rollen zullen we dan op dat moment beoordelen. Dus het is iets wat absoluut bekeken moet worden, al scoor je een min.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Als dan straks bij de Kunstraad blijkt dat het eigenlijk toch niet haalbaar is, gaan we die percentages dan niet meer meerekenen? Of gaan we dan zeggen: als het bij twee organisaties wel lukt, moet de rest het ook maar doen? Waarom ik het vraag, is omdat het onduidelijk is. U geeft een percentage op, u wilt gaan kijken of het haalbaar is, maar als het niet haalbaar blijkt, wat dan? Snapt u dat ik niet helemaal goed begrijp wat u er uiteindelijk mee wilt?

Wethouder SCHROOR: Ik probeer het nog een keer: dat is omdat wij dit hebben gesteld als zijnde een eis. En je kunt daaraan voldoen, je kunt er boven zitten of er onder zitten. Als je er onder zit dan heb je een minnetje. Maar dat kun je wel compenseren door op andere elementen beter te scoren of een verdomd goed verhaal te hebben – excusez – waarom je dat niet haalt en dat je er wel naar gekeken hebt.

De VOORZITTER: Mijnheer de wethouder, u moet afronden.

Wethouder SCHROOR: Ja, ik heb uw seintje gezien. Ik noem nog even heel snel een paar belangrijke punten. De G7: hebben we nou verkering? Nou, we hebben een goed gesprek met elkaar gehad. ‘Wrijving geeft soms ook mooie glans’ en dat is onze gezamenlijke conclusie na het overleg. We hebben elkaar eens goed in de ogen gekeken en ...

De VOORZITTER: Die kunt u de volgende maand nog wel eens gebruiken.

Wethouder SCHROOR: Ha, ha, dus wat ons betreft zetten we zeker de schouders eronder. Zijn we het overall over eens? Nee. Dat hoort ook zo. Ik vind dat je ook elkaars spanning eens even moet opzoeken. Dat is helemaal niet verkeerd. Even kijken, ik ga er even snel doorheen. De kaasschaaf gaan we dus niet doen. We gaan kiezen. En welke keuze dat wordt, daar komt u uitgebreid over te spreken. Ja, voorzieningen voor amateurkunst.

De VOORZITTER: U moet nu de moties gaan behandelen, anders gaan we echt te veel over de tijd heen.

Wethouder SCHROOR: Nou, goed dan. Als er nog vragen zijn, dan komt dat wel straks.

De VOORZITTER: Dan kan dat in de tweede ronde.

Wethouder SCHROOR: Ik merk dat ik de SP-vragen niet helemaal heb behandeld. Ik luister altijd heel goed naar de SP, maar in een keer mislukt het nu vandaag. Dus excuses bij voorbaat.

Ik ga even naar de moties toe, die heb ik hier niet liggen. Die pak ik even.

Mevrouw RADEMAKER(SP): Voorzitter, ik zou een antwoord op mijn vraag wel op prijs stellen.

De VOORZITTER: Ja, dat moet dan echt heel kort. De wethouder heeft een bepaalde tijd beschikbaar. Dat wilt u ook. Dus geeft u heel kort een reactie.

Wethouder SCHROOR: Nou, heel kort. U heeft gevraagd naar de toegankelijkheid voor minima en voor kleine beurzen. Wat ons betreft kunt u daar natuurlijk driftig op amenderen als dat onvoldoende blijkt te zijn als we zo meteen de Cultuurnota hebben liggen. We hebben uw opmerking genoteerd en zullen kijken hoe we daar in de Cultuurnota op terug kunnen komen om dat vorm te geven. Dat is in ieder geval en ambitie.

Het museum hebben we al bij de kop gehad.

Dan de moties kort.

- Motie 2, Grand Theatre (Stadspartij): Die ontraad ik omdat wij in dit kader geen uitzondering kunnen maken voor één instelling om daar alvast een positief oordeel over te vellen, hoe mooi een instelling ook kan zijn. Het is nu te vroeg.
- Motie 3, Genereren vreemd vermogen (Student en Stad, ChristenUnie, Stadspartij, CDA): Die ontraad ik, want ik denk dat wij een realistisch percentage hebben opgenomen, gelet op de

landelijke cijfers. En bij gebrek aan beter vind ik dat dit het beste is om nu te hanteren. Ook met mijn toevoeging denk ik daarbij.

- Motie 4, Keuze binnen cultuur (Student en Stad, ChristenUnie, Stadspartij, CDA): Die ontraad ik, aangezien de Kunstraad heeft aangegeven uitstekend met de criteria te kunnen werken en ik eigenlijk 7 oktober het resultaat eerst maar eens even wil afwachten. Dank u.

De VOORZITTER: Goed. Is er behoefte aan een tweede termijn? Misschien heel kort? Ik kijk even rond. Mevrouw Kuik? Niet. De heer Bolhuis? Niet. De heer Verhoef? Niet. Mevrouw Dekker? Dan kort, denk ik.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Dank u, voorzitter. Toch nog even een verhelderende vraag, want het gaat ons om die indieningsdatum voor de instellingen die een aanvraag doen bij het Rijk. U zegt: dan komen wij zelf in de knel met de procedure. Maar ons voorstel zou zijn: het college kan toch de Kunstraad opdracht geven om de adviezen binnen de afgesproken termijn alsnog af te ronden, ook als wij besluiten om die instellingen die voor het Rijk een plan indienen dat uiterlijk op 1 februari te laten doen? De Kunstraad kan alleen maar wat later beginnen met die instellingen te beoordelen, maar het proces duurt daarmee niet langer. Dus ik snap niet zo goed waarom dan die procedure in de war zou komen.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders nog? De heer De Rook? Niet. De heer Evenhuis? Niet. Mevrouw Rademaker? Wel, kort.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. Dank voor de antwoorden. Ik ben blij te horen dat het college aangeeft ambitie voor de toegankelijkheid voor mensen met een smalle beurs in de Cultuurnota neer te leggen. Wij verwachten eigenlijk gewoon dat die daar ook in terugkomt. Ik had nog een vraag gesteld waarop ik geen antwoord heb gehad. Die ging over de culturele werkplaats en of het college hierin wil meedenken en met mensen uit het veld wil bekijken hoe dit gerealiseerd kan worden. Dank u.

De VOORZITTER: De heer De Rook dan toch.

De heer DE ROOK (D66): Dank u wel, voorzitter. Een vraag die voor ons wel belangrijk is en die niet is beantwoord is hoe we nu omgaan met de productieketen de komende vier jaar. We zien dat het Rijk daarin de financiering helemaal terugtrekt; toch identificeren we die als een aparte keten. Hoe kijkt het college daartegen aan voor de komende vier jaar?

De VOORZITTER: En mevrouw Postma.

Mevrouw Postma (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Dekker over de indieningstermijn en ik had nog een vraag wat het college concreet verwacht van de samenwerking met de provincie.

De VOORZITTER: Dan is het woord opnieuw aan de wethouder en daarvoor heeft hij maar heel kort, denk ik. Een halve minuut.

Wethouder SCHROOR: De procedure met de Kunstraad. We hebben met de Kunstraad gesproken over de indieningsdatum. Hij geeft aan dat het ook zorgvuldig moet. Hij geeft aan ons aan dat de zorgvuldigheid in het gedrang komt als wij nog een maand later zouden zijn. Ik heb op dit moment geen andere informatie dan dit en ik zou willen voorstellen in ieder geval de termijn naar januari op te schuiven en ik ze u toe dat ik nog één keer met de Kunstraad ga kijken of echt niet nog ergens wat flexibiliteit gevonden kan worden. Maar op voorhand kan ik op dit moment alleen maar concluderen dat 1 januari haalbaar is op basis van informatie die wij van de Kunstraad hebben gekregen in relatie tot de termijnen, want we hebben iets van zeventig aanvragen uiteindelijk. Dus er zit druk op de ketel. Ik kan u niet meer aanbieden dan dat.

De culturele werkplaats: daar gaan we naar kijken. Ik kom er op terug. Ik moet me daar ook even in verdiepen. Dus we kunnen kijken of we ergens in de kadernota een antwoord kunnen verschaffen of mee kunnen nemen.

De productieketen is een van onze ketens. Dat is ook de hele benadering van deze nota: het is een ketenbenadering. Die begint bij – met wat ik wel eens in de muzieksector heb gezegd – het eerste instrument wat een kind op school in zijn handen geduwd krijgt via de muziekschool of een particuliere instelling. En het eindigt wellicht soms bij een topinstituut in het noorden, het Noord-Nederlands Orkest of Eurosonic Noorderslag. Dus over ketenbenadering zullen we dus ook een oordeel moeten vellen. Dat geldt ook voor de productieketen. Daar komen we dus ook op terug.

En dan tot slot: Samenwerking met de provincie. Ik moet heel snel praten. Dat is een heel lastige. Zij hebben nu een heel plan gedeponereerd. Daar staan allerlei beoogde bezuinigingen in. Dat is vrij heftig en dat slaat voor 1 miljoen euro neer in de stad. Daar is voor gekozen. Wij hebben gevraagd om samenwerking op voorhand. We hebben gevraagd om intensief overleg daarover. We hebben een brief gestuurd als reactie hierop dat wij het er zeker niet op alle punten mee eens zijn. Er is op dit moment bij de provincie gekozen voor het deponeren van dit pakket. Het is een concept en ik hoop dat we in ieder geval in de fase naar een definitief verhaal met de provincie nog wel in gesprek komen om te kijken waar voor ons erg onverkwikkelijke zaken zitten waar wij samen subsidiëren. Maar op voorhand kan ik u niet garanderen dat dat, gelet op de afgelopen periode, tot een groot succes zal leiden.

De VOORZITTER: De heer Prummel. Nou, nee, eigenlijk niet, want de wethouder was al door zijn tijd heen. Eigenlijk meer dan *(hierna onverstaanbaar door elkaar gepraat van de voorzitter en de heer Prummel)*.

De VOORZITTER: Dan gaan wij naar de besluitvorming over dit onderwerp. Dan gaan we eerst stemmen over de moties 2 tot en met 4 en daarna over de voorstellen zoals die onder de Romeinse cijfers I tot en met III aan u zijn voorgelegd.

Dan gaan we stemmen over motie 2, Grand Theatre, als u zover bent. Dat is volgens mij het geval. Wie steunt de motie die op stuk nummer 2 is voorgelegd? Dat is de Stadspartij, verder niet. De motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie op stuk nummer 3, Genereren vreemd vermogen. Wie steunt de motie die op stuk nummer 3 is voorgelegd?

Stemverklaringen vooraf:

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Wij steunen deze motie niet, hoewel we ook onze twijfels hebben. Dat heb ik ook al twee keer geuit bij de hardheid van het percentage. Maar wij gaan uit van de welwillendheid van het college en we hebben vertrouwen in het oordeelsvermogen van de Kunstraad. Dat geeft nu even de doorslag.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Ik sluit me aan bij GroenLinks.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Wij sluiten ons aan bij GroenLinks.

De VOORZITTER: Dan kunnen we gaan stemmen.

Wie steunt de motie op stuk nummer 3? Dat is de Stadspartij, het CDA, de Partij voor de Dieren, Student en Stad en de ChristenUnie, waarmee de motie is verworpen.

Dan motie nummer 4, Keuze binnen cultuur. Behoefte aan stemverklaringen?

Stemverklaring:

De heer DE ROOK (D66): Wij zullen deze motie niet steunen, omdat zij ons inziens eigenlijk verzoekt om een definitieve Cultuurnota en volgens mij komt die er gewoon aan.

De VOORZITTER: Kunnen we dan gaan stemmen? Dat is het geval.

Wie steunt de motie op stuk nummer 4? Dat zijn de VVD, het CDA, de Partij voor de Dieren, de Stadspartij, de ChristenUnie en Student en Stad, waarmee de motie is verworpen.

Dan gaan we naar de voorstellen zoals die zijn voorgelegd, nogmaals zoals gezegd onder de Romeinse cijfers I tot en met III. Wie steunt de voorstellen zoals die zijn voorgelegd? Een stemverklaring vooraf. Sorry, excuus. Mijn fout.

Stemverklaringen:

De heer DE ROOK (D66): Wij steunen inderdaad van harte deze Kadercultuurnota. Wij willen daarbij wel opmerken dat de criteria wat ons betreft ook erg goed zijn. Maar ook richting de Cultuurnota dat wat ons betreft geen van die criteria absoluut zijn omdat ze relatief zijn en samen moeten worden gezien vooral ook met het verhaal erachter.

Mevrouw KUIK (CDA): We hadden een aantal vragen over amateurkunst. Die zijn behandeld. Het komt terug in de Cultuurnota, dus daar wachten wij op.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): In onze ogen wordt er te veel gewicht aan de criteria gehangen die aan de Kunstraad worden opgedragen. Wij zullen deze nota op deze manier ook niet steunen.

De VOORZITTER: Anderen niet meer? Dan gaan we nu stemmen.

Wie steunt de voorstellen zoals onder I tot en met III zijn opgeschreven? Dat is de raad, minus Student en Stad, voor het overige wel, waarmee de voorstellen zijn aanvaard.

Dan gaan we naar agendapunt 8.b.

8.b: Vaststelling bestemmingsplan Trefkoel

De VOORZITTER: Wie kan ik daarover het woord geven? De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ja, dank u, voorzitter. Paddepoel is een lege wijk als je kijkt naar groen. Maar het kan nog veel leger worden als je kijkt naar hoe het daar veertig jaar geleden was, toen ik daar als driejarig jongetje aanwezig was bij de opening van de Trefkoel door prinses Beatrix. Daar heb ik nog foto's van teruggezien en het was een erg leeg gebeuren. En dat zal er gebeuren als je bomen gaat weghalen en opnieuw gaat beplanten met nieuwe, jonge boompjes. Dan krijg je een heel leeg gebeuren, zoals het ooit geweest is.

Zowel een inspreker als de Stichting Wijkraad Paddepoel heeft zich tijdens de commissiebespreking uitgesproken tegen het verlies van groen in de plannen die voor ons liggen. Er moeten 24 bomen sneuvelen. Het gaat hier om acacia's, esdoorns, prunussen en kastanjes.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf. [01:40 ...]

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. U stelt dat Paddepoel qua groen een lege wijk is. Maar volgens mij hebben we een prachtige rij (*dikshoorn?*) aan de ene kant en aan de andere kant ook het park tussen Selwerd en Paddepoel. Als je ongeveer vijf minuten uit Paddepoel fietst dan heb je ook een heel groene omgeving. Ik ...

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Precies wat u zegt: het is Selwerd, geen Paddepoel.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Nou, het ligt tegen Paddepoel aan. Het ligt tussen Selwerd en Paddepoel. Ik vind dat u zwaar overdrijft als u zegt ...

De VOORZITTER: Uw punt is duidelijk. De heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik vind de wijk niet groen genoeg. Ik snap wat u bedoelt. Ik vind het dus geen groene wijk, niet groen genoeg.

Meer dan de helft van deze bomen die ik net noemde is vergunningsplichtig, dus heeft een stam van meer dan 20 cm dik. Er zullen bomen gecompenseerd worden, maar zoals wij al tijdens de commissie zeiden, het duurt natuurlijk tientallen jaren voordat een jong boompje die dikte heeft bereikt.

We verwezen eerder naar een citaat van een beroemde, Noorse architect Sverre Fehn (*gelach om de uitspraak van de heer Kelder die zegt dat hij dit in zijn beste Noors probeert*), die over Nederland zei dat als hier een huis wordt gebouwd eerst alles kaal wordt gehaald. Vervolgens wordt het huis gebouwd en daarna wordt weer eens gekeken waar wat hegjes en bomen kunnen worden geplant. In Noorwegen gebruikt men daarentegen de bestaande natuur als een hulpbron, een uitgangspunt waar men vanaf de start van het ontwerp van uitgaat. In dit kader verwezen we ook naar Helga Fassbinder, filosofe annex stedenbouwkundige, die betoogt dat de oorlog tussen beton en flora, tussen rood en groen, moet worden gestaakt en dat naar wegen gezocht moet worden waarbij zij elkaar ondersteunen. Sterker nog, waarbij bebouwing in het teken staat van het versterken van de flora in een stad. Het wordt namelijk steeds duidelijker hoe belangrijk groen wel niet is voor het woonklimaat: fijnstofverbinding, temperatuurreductie en niet in de laatste plaats, voor het psychisch welzijn van mensen.

Wij hopen dat de nota Ruimtelijke kwaliteit die we in het najaar verwachten een lans breekt voor het investeren in groen in de openbare ruimte en ook voor het behoud van het bestaande groen. Het kan allemaal nog wat creatiever, zoals groene gevels, meer groene daken en het verwerken van tuintjes in appartementsgebouwen. Wij steunen dan ook de motie van GroenLinks hierover en dienen haar graag mede in.

Wij hebben niet alleen maar kritiek op dit plan. We zijn natuurlijk blij met de nestkasten voor zwaluwen en mussen. En we zijn ook blij met het feit dat er geïnvesteerd wordt in dit deel van de stad en wel op een wijze waarbij sociale woningbouw en het voorzien in de behoeften van ouderen als uitgangspunt dienen. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Eikenaar, SP-fractie.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, dank u, voorzitter. Eindelijk gaat er wat gebeuren op de Trefkoellocatie. Ik ben dan ook wel wat positiever dan de Partij voor de Dieren, eerlijk gezegd. Ik zeg 'eindelijk', omdat er al sinds 1998 over wordt gesproken, maar er sinds die tijd in de praktijk weinig is gebeurd. En dat terwijl het een centrale en zeer gezichtsbepalende plek in de wijk Paddepoel is. De SP is dan ook onomwonden blij met deze ontwikkeling, met 10% sociale woningbouw en dan ook nog 44 huizen voor mensen die daar begeleid gaan wonen. Dat is een invulling waar de SP volledig achter kan staan. Er bestond nog enige discussie over de bouwhoogte van 75 m van de flat die er komt te staan. Maar alles afwegende vinden wij dat die er past. De afstand tot de Bernlefflat is weliswaar niet heel groot, maar gezien het feit dat zich aan deze kant weinig woningen bevinden die ook echt de voorkanten daar hebben zitten, vinden wij dit acceptabel. En daarbij komt nog dat de bewoners van de Bernlefflat, maar ook zeker de rest van de wijk waar veel ouderen wonen, baat hebben bij de invulling van de rest van het plan, omdat het de bedoeling is dat er een huisarts komt, een fysiotherapeut, een apotheek en dat soort zaken. Volgens mij is het hartstikke goed om dat in een wijk als Paddepoel, op kleinschalig niveau en dichtbij, te realiseren.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, hebben wij dan ook het beleidsinstrument om ervoor te zorgen dat inderdaad die voorzieningen daar komen? Want je kunt wel opschrijven dat daar een arts komt, maar daarmee zit er nog geen arts. Je kunt wel opschrijven dat er een apotheek komt, maar daarmee is er nog geen apotheek. Wij leven, anders dan de SP misschien zou willen, niet in een geleide economie.

De heer EIKENAAR (SP): Zo, dat zijn statements. Zo. Ja. Ik ben nu een beetje verward. Ik wist helemaal niet dat wij in ons beginselprogramma geleide economie hadden staan, maar misschien moet ik dan toch lid worden van een andere partij als dat zo is. Dat ga ik nog even nakijken, want dit brengt mij aan het twijfelen. Maar u hebt gelijk, we kunnen inderdaad niet een huisarts dwingen en dat zou ik

ook niet willen. En eerlijk gezegd weet ik niet hoe u dat dan voor zich ziet, een huisarts te dwingen en een apotheek ook niet. Maar het is de bedoeling en ik ga ervan uit dat de ontwikkelaar en de gemeente er hard aan gaan werken dat die voorzieningen er ook komen. Bovendien, waarom zou een apotheek daar niet willen zitten, juist in zo'n wijk waar veel ouderen zitten die enige hulp behoeven, dus die daar gebruik van gaan maken? Dus ik zie niet in waarom dat niet zou gebeuren, hè? De markt gaat het vanzelf regelen, zo noemen we dat geloof ik in liberale termen. Dat zijn uitspraken, hè? Jaja!

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, ik ben blij dat ik deze uitspraak aan een SP'er heb ontlokt.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, nee, gefeliciteerd. Ja, volgens mij had ik ook alles gezegd wat ik wilde zeggen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ik herinner mij ook De Trefkoel. Dat was na die opening van de heer Kelder. Hij vond het een beetje leeg, maar later was het toch echt een bruisend hart van de wijk. Maar op een gegeven moment, zo'n jaar of acht geleden, hebben we hier ook met de wijkraad gestaan die verzuchtte: kunnen jullie nou eindelijk eens iets doen aan deze plek? Er zijn heel veel plannen geweest, maar wat in de commissie vooral meespeelde was de hoogte van de flat. En ik heb er nog even wat over na gebeld en de hoogte van de flat heb ik uitgelegd gekregen: dat je het stedenbouwkundig zo moet zien dat als je de flat ziet, je dan denkt: daar gebeurt wat, daar is een winkelcentrum en daar zijn andere voorzieningen. Maar, voorzitter, ik geloof hier helemaal niets van. Als ik een flat zie, dan denk ik: daar wonen mensen. Want als ik de nagelegen Rabobankflat zie, dan denk ik bijvoorbeeld: die staat leeg. En als ik de Caspomor Flats zie dan krijg ik niet de acute neiging om te stoppen en te winkelen.

En, voorzitter, ik stel voor dat we vanaf nu gewoon eerlijk zijn over hoogteaccenten in onze stad. Want hoe hoger, hoe meer opbrengst. Zo simpel is het. En als er veertig appartementen minder gebouwd worden dan wordt het hele complex duurder, zo is mij door Nijestee ook bevestigd. En de plaats van de flat. Als ChristenUnie hebben wij contact gehad met Bernlef. Want de mensen die daar wonen hebben er dan dagelijks zicht op als hij er komt. Maar de zorgmanager vertelde mij dat de mensen daar met heel andere dingen bezig zijn dan met bestemmingsplannen. En gezien de ligging van de appartementen, op die plek, aan de Zonnelaanzijde, de appartementen die daar het meest tegen aankijken beschikken over meerdere ramen of een blinde muur, maar gezien de reactie van Bernlef, ook in de openbaarheid, ook in de krant, concludeer ik dat er vanuit Bernlef geen zwaarwegende bezwaren zijn. Maar ze hebben wel een wens en dat sluit aan bij wat de heer Prummel net vroeg aan de heer Eikenaar: ze willen heel graag gebruikmaken van de zorgvoorzieningen, in brede zin, in het nieuwe complex. En, voorzitter, mijn vraag aan u is: kunt u aangeven dat u er alles aan doet om ervoor te zorgen dat Huize Bernlef, dat deels in de schaduw gaat vallen van deze nieuwe flat, toch ook een paar zonnige voordeeltjes kan halen uit deze ontwikkeling van het Trefkoelcomplex?

En, voorzitter, er verdwijnt groen aan de voorzijde. Er blijft weliswaar een groene middenberm, maar het aangezicht wordt anders. Ik verwijs graag even vooruit naar de motie die nog ingediend gaat worden en waarin gepleit wordt voor groencompensatie. Dat kan eigenlijk niet, maar die komt nog.

Parkeren. Als nieuw punt wil ik graag het parkeren toevoegen. Kan het college aangeven dat er over het parkeren tijdig overlegd wordt met de makelaar, met de huurders en met de kopers? En ook met een goede informatievoorziening op de website? Want wat onze fractie overal in de stad ziet gebeuren is dat mensen ervoor passen om een dure parkeerplaats te kopen als er in de buurt ook gratis geparkeerd kan worden, met als gevolg een lege parkeervoorziening in of onder de flat, maar ook een verhoging van de parkeerdruk in de wijk. En onze fractie vindt dat we dat nauwlettend in de gaten moeten houden. Of misschien zijn er mogelijkheden om de gebouwde parkeervoorzieningen beter te benutten?

Voorzitter, als we alles overzien: Huize Bernlef dat niet pers e tegen is, de wijkraad die ook graag een ontwikkeling ziet en waar we ook nog contact mee hebben gehad, groencompensatie – ik wacht nog even de motie af maar ik verwacht dat die brede steun verdient – dan lijkt het ons een mooi plan en een mooie ontwikkeling voor Paddepoel. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf, PvdA.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. De PvdA-fractie is blij. Blij dat er na jaren nadenken en praten er eindelijk een concreet plan ligt om de Trefkoel-locatie te gaan bebouwen. De locatie – dat is net ook al gezegd – is al jaren een slechte plek in de wijk Paddepoel, terwijl het ooit anders was. Dat er nu wat gaat gebeuren is wat ons betreft absoluut een compliment waard aan dit college, maar ook aan de ontwikkelaar Nijestee die ondanks de flink verminderde financiële armslag toch deze investering nu wil plegen. En dat Nijestee dat wil zegt ook iets over de kracht van de wijk Paddepoel. Ruim tien jaar geleden zijn we gestart met de wijkvernieuwing. Intussen is de wijk grandioos verbeterd. Nieuwe woningen zijn er gekomen voor gezinnen en ouderen. Op dat resultaat mogen we bijzonder trots zijn. Voor de PvdA-fractie ook een bewijs dat wijkvernieuwing werkt. Het plan zelf. Er is net al iets gezegd over de hoogte van het gebouw. Natuurlijk heeft hoogbouw een financiële component. Het heeft ook – en dat kun je verschillend waarderen – een stedenbouwkundige betekenis voor die locatie. Maar in brede zin moeten we ons wel realiseren dat we als we groen in en ook om de stad willen behouden, het onvermijdelijk is met de bevolkingsgroei die we hebben, dat we hoogbouw nodig hebben. En dan is het wel degelijk heel goed om na te denken waar je dat wel en niet kunt doen. Maar desalniettemin: een hoog gebouw heeft letterlijk en figuurlijk ook een schaduwkant. Vanuit de wijk zijn hierover ook kritische kanttekeningen gemaakt. Begrijpelijk. Maar – en dan sluit ik me een beetje aan bij wat de heer Eikenaar ook heeft gezegd – per saldo denkt de PvdA dat Paddepoel er met deze ontwikkeling veel beter van wordt. Meer nieuwe woningen op een prachtige plek, naast het winkelcentrum, versterking van de centrumfunctie. Niet voor niets zijn er op dit moment plannen om het winkelcentrum, dat ook een regionale functie heeft, verder te verbeteren. En ook daar profiteert Paddepoel van. En nieuwe voorzieningen, zoals net al genoemd, en mogelijk een gezondheidscentrum. Als we deze kans laten lopen weten we zeker dat we de komende tien jaar op deze locatie houden wat we hebben. En dat moeten we niet willen. De PvdA stemt van harte en met overtuiging in met dit bestemmingsplan.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders, Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. Tijdens de commissie hadden wij geen woordvoering, omdat we eigenlijk content waren en zijn met het voorstel. Maar ik wil toch een paar kleine opmerkingen maken. We zijn inderdaad blij dat het een mooi project is wat daar tot ontwikkeling kan komen. Samen vooral met de aanpassing op het gebied van parkeren bij het winkelcentrum, de revitalisering van het winkelcentrum, de ombouw van de Rabotoren tot jongerenhuisvesting en dan ook nog eens de positie van de bereikbaarheid van de ring, denken wij dat het project een enorme impuls gaat geven aan deze wijk. Hoe een dergelijk project eruit gaat zien is natuurlijk altijd een keuze. Van bestuurders en politici, maar ook van stedenbouwkundigen en ontwikkelaars. Ik zeg 'een keuze', want dat betekent dat we wel of geen hoogteaccent nemen. Dat is een keuze die wij maken. Het móet niet, zoals er soms wel gesteld werd. Als er een ontwikkelaar is die het aandurft en het past binnen de wijkontwikkeling dan is het een goede keuze om een dergelijk hoogteaccent toe te staan.

Concluderend: We zijn blij met het project. Een project met veel verschillende functies en waar veel verschillende doelgroepen zoals dat heet, mensen dus eigenlijk, samenkomen en samen wonen. Heel veel succes ermee.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. We hebben zojuist gehoord dat de PvdA mensen, en wel oudere mensen, van harte en vol overtuiging in de schaduw zet. Mensen die dus aan het einde van hun werkzame leven in Huize Bernlef terecht zijn gekomen die gunnen wij geen zonlicht meer in hun eigen ramen.

Voorzitter, het is verkeerd om hoogbouw zo in een stad neer te zetten dat je mensen daarmee van hun zonlicht berooft. Dat is een uitgangspunt van de Stadspartij en daarover valt met ons eigenlijk niet te marchanderen. Iedereen heeft namelijk recht op licht, lucht, ruimte en groen. Daaraan wordt in dit plan

onvoldoende tegemoetgekomen. Het is waar dat De Trefkoel een rotte kies in onze stad is geworden, maar aan deze hoogbouw hebben wij geen behoefte.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Op zich ben ik het eens met wat u net zei, alleen als blijkt dat de mensen daar zelf geen bezwaar tegen hebben en belang hebben bij ontwikkeling, wat is dan uw reactie? Want we zijn en stapje verder.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik ben bang dat de ouderen daar op dit moment nog niet in de gaten hebben wat de consequenties zullen zijn van wat daar gebouwd wordt. Maar dat geldt heel in het algemeen: geen hoogbouw wanneer je daar een ander mee in de schaduw zet, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ik wilde het in zijn algemeenheid even over hoogbouw hebben. Kijk, dat u tegen hoogbouw bent dat is bekend. Eigenlijk bent u tegen elk gebouw dat een beetje boven het maaiveld uitsteekt. Tenminste, dat merken we. Alleen, hoe wilt u dan het belang van groen en licht in de omgeving van de stad handhaven? Op het moment dat we niet meer bereid zijn om af en toe de hoogte in te gaan, dan ... ik meen me ook nog een column van u te herinneren van een aantal maanden geleden waarin u op het fantastische groene gebied in de omgeving van de stad wees. Als het aan u ligt moet dat allemaal volgebouwd worden.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, deze stad legt heel grote, volkomen lege industrieterreinen rondom de stad aan. Hoe kunnen we dan nog zeggen dat we tegelijkertijd zorgvuldig omgaan met de ruimte? Dat is volstrekt niet waar, voorzitter. Met het nu al vaststellen dat het hoogbouw moet worden is de Stadspartij het niet eens. We zijn teleurgesteld dat we van het college geen brief hebben ontvangen waarin wordt verklaard dat het vervangende groen dezelfde ecologische kwaliteit heeft als het groen dat er al was. Wij zullen in alle komende plannen in de toekomst gaan vragen om ook de kwaliteit van het vervangende groen te gaan beschrijven. Je kunt vijf beuken niet vervangen door vijf berkjes en dan zeggen dat het groen gecompenseerd is. Ik kan de wethouder dus nu al vertellen dat hij deze vraag bij elk nieuw plan van ons zal krijgen.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): U zei het net zelf: het is een rotte plek in Paddepoel. En mevrouw Jongman zei net: we moeten ook zo hoog bouwen om het rendabel te houden. Wat u nu zegt is: laat het de komende tien jaar maar zo liggen. Wat is uw alternatief? U wilt dus echt dat het er zo bij blijft liggen zoals het nu is? Terwijl er nu voor het eerst eindelijk eens wat gebeurt op die plek.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik denk, voorzitter, dat wij ook wel iemand zullen kunnen vinden die zou willen investeren zonder zoiets absurd hoogs neer te zetten. Dat is de uitdaging, om dat te vinden, om De Trefkoel te vervangen door stedenbouwkundig verantwoorde nieuwbouw in de stad.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Het blijkt in ieder geval dat het de afgelopen tien jaar niet is gelukt. Dus waarom zou het de komende tijd wel lukken terwijl de afgelopen tien jaar de markt er behoorlijk wat beter bij stond dan nu het geval is?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dan wil ik verwijzen naar wat je in de reclame hoort: mislukkingen in het verleden geven geen garantie voor de toekomst.

De VOORZITTER: Wie kan ik verder nog het woord geven? Dat is mevrouw Kuik van het CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Wij vinden het ook mooi dat op deze plek wat gebeurt. Bij ons was er ook twijfel over de hoogte. Ik hoorde net ook in het verhaal van mevrouw Jongman dat de bewoners er verder geen bezwaar tegen hebben, dus wie zijn wij om daar dan wel tegen te zijn? Verder het puntje westenwind, om daar op te letten, dat aangesneden werd door de wijkorganisatie. De wethouder heeft daar ook op gereageerd. Ik neem aan dat dat gewoon een aandachtspunt blijft hoe dat in de praktijk uitwerkt. Verder zou de wethouder terugkomen op een vraag over de fasering. [01:55:00] Het project vindt gefaseerd plaats. Kan het zo zijn dat wanneer de markt niet aantrekt fase 3 niet doorgaat? U zou dat navragen bij Nijestee en ik heb daar verder nog niets over gezien. Oh, er is al een brief geweest. Excuus. Dan lees ik die. Dank u.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Van der Vegt, GroenLinks.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ook de GroenLinks-fractie is blij dat Nijestee bereid is om in deze locatie te investeren. Nijestee heeft bij de planvorming ingezet op het maken van woningen voor een belangrijke doelgroep, namelijk mensen met een beperking en ouderen. Het sluit aan bij de doelstelling van 'Zorgen voor morgen', namelijk om mensen met enige steun zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. De nieuwbouw gaat bovendien bijdragen aan versterking van het hart van Paddepoel: het winkelcentrum. Als het lukt om deze plannen te realiseren zou dat een heel mooi resultaat zijn en wij geloven daar wel in.

Over het hoogteaccent zijn veel vragen gesteld. Ook wij vonden de argumenten voor de bouw van een woontoren op deze plek in eerste instantie niet zo sterk. Inmiddels is wel duidelijk geworden dat deze woontoren nodig is voor het rond maken van de exploitatie. Dat lijkt ons een goed argument. En ook wat de heer Van der Schaaf net zei over de intense stad, dat er ook van de andere kant meer groen mogelijk is.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, wat is nou de kwaliteit van dat groen wanneer je hoort dat er rondom de stad wel groen overblijft, maar er tegelijkertijd steeds minder weidevogels zijn? Zijn we dan wel verstandig bezig met het groen? U doet alsof alle groen, onafhankelijk van de kwaliteit, maar groen is.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Ik wacht uw motie over weidevogels af, mijnheer Prummel.

Ja, over het hoogteaccent: Wij vinden het nog wel van belang om te noemen dat het wel een kwalitatief hoogwaardige blikvanger zou moeten worden. En we vragen aan het college hoe het dat gaat waarborgen.

Tenslotte: Weer over het groen. De heer Prummel zal wel heel erg blij met ons zijn, want wij hebben daar een motie over. Het plan gaat ten koste van de groenstrook voor het huidige gebouw omdat de rooilijn naar voren komt. En de stedelijke uitstraling wordt daarmee versterkt. Dat is een stedenbouwkundig argument. Maar groen is wel ontzettend belangrijk voor een leefbare wijk. Vanuit de wijkraad is dit punt ook aangedragen. We vragen het college in een motie met de ChristenUnie, de Partij voor de Dieren en D66 om de Trefkoellocatie zo groen mogelijk in te richten. Dank u wel. Dat was het.

Motie (5): Meer groen in Paddepoel (GroenLinks, Partij voor de Dieren, D66, ChristenUnie)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende het bestemmingsplan Trefkoel,

constaterende dat:

- de herontwikkeling van de Trefkoellocatie kansen biedt voor een sterke verbetering van het centrumgebied van Paddepoel;

- als gevolg van deze herontwikkeling echter veel kwalitatief hoogwaardig groen zal verdwijnen;
- de 24 te kappen bomen gecompenseerd zullen worden, maar dat de kwaliteit van de groencompensatie niet gewaarborgd is;
- als gevolg van eerdere ontwikkelingen ook al veel groen uit Paddepoel is verdwenen;

overwegende dat:

- Paddepoel een complete en duurzame wijk moet worden waar men graag wil wonen;
- het Paddepoel van 2020 veel 'groene' recreatiemogelijkheden zou moeten kennen;
- veel bewoners van Paddepoel het verdwijnen van groen bij de Trefkoellocatie betreuren;
- de voorliggende plannen ruimte bieden voor het creëren van meer groen;
- bijvoorbeeld het nieuw aan te leggen plein ten noorden van de geplande woontoren een groene inrichting zou kunnen krijgen;

spreekt als zijn mening uit:

- dat de toevoeging van extra groen op de Trefkoellocatie wenselijk is;

verzoekt het college:

- een voorstel te doen voor het toevoegen van extra groen op de Trefkoellocatie;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging. Heb ik dan alle sprekers vanuit de raad gehad? Dat is het geval. Dan gaan we naar het college; wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Ja, voorzitter, dank u wel. Dit is ongemerkt, als ik het zo goed beluister, een buitengewoon ideologisch debat en dat is eigenlijk wel mooi als het gaat om een bestemmingsplan. Er komen eigenlijk meerdere dingen samen. Aan de ene kant; hoe je als stad, samen met de corporaties, voortdurend daarin wilt investeren, in woningen voor mensen. Laten we daar eens even mee beginnen. Hoe je dat vervolgens op en zodanige manier kunt doen dat zich dat niet lukraak door de stad verspreidt, maar ook op geconcentreerde plekken. Zodat je – zeg ik ook tot de heer Prummel – juist op die plek in het winkelcentrum Paddepoel, eigenlijk het tweede winkelgebied van de stad Groningen, ook die winkels niet alleen nu en morgen en ook overmorgen in de benen kunt houden. En daar ook nog voorzieningen kunt maken – denk aan die apotheek en die arts, die komen er echt – die er nu niet zijn. En waaraan ook nog eens een keer behoefte kan zijn voor mensen die er nu al wonen, bijvoorbeeld de mensen uit Bernlef. Ik kom er zo nog op terug.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Er wordt iets gezegd dat gewoon rekenkundig niet kan kloppen. Het winkelcentrum aldaar heeft een functie voor de stad en het gebied daarbuiten. Het kan dan toch niet afhankelijk zijn van het kleine aantal huizen dat u er vlakbij bouwt?

Wethouder DE VRIES: Als u goed kijkt, mijnheer Prummel, naar wat er in brede zin gebeurt met voorzieningen in dit land, ook in deze stad, ook in de krimpomgeving, dan ziet u overal processen van uitdunning en schaalvergroting. En we hebben er dus belang bij om in deze stad die winkelcentra die er zijn inderdaad steviger te maken. En dat is gewoon een proces van concentratie. En dat helpt dus ook hier. U zou zich daar eens in kunnen verdiepen, dan ziet u deze beweging. Dat geldt ook op deze plek. En daar zijn we op zichzelf blij mee, als er een corporatie wil investeren in deze plek.

Soms leidt dat tot spanningen. Spanningen tussen aan de ene kant die stedenbouwkundige ontwikkeling, die plek – ik kom zo nog even op dat groen – en bijvoorbeeld ook – en dat is een thema dat de heer Kelder vanuit zijn ideologie natuurlijk ook altijd op tafel legt, en terecht – tussen groen wat er nu is en groen wat er straks komt. Natuurlijk is die spanning daar. En tegelijkertijd zit die ook elders. Sommige fracties hebben daar ook op gewezen. Als we niet nu op een aantal plekken ook verantwoord concentreren dan zijn we inderdaad straks niet meer bezig met die compacte stad, maar

echt aan de beurt op plekken waar we dat niet willen. Ik noem verder het Reitdiepdal, ik noem verder de westkant of de zuidoostkant van de stad. Dat willen wij niet met elkaar. Dat is ook een ideologische keuze en vandaar de keuze om dat hier te doen.

Vervolgens is er nog een vraagstuk van spanning. Dat is namelijk: kun je inderdaad die maat maken op die plek? En dan zegt mevrouw Jongman misschien wel terecht: dat kun je niet alleen maar vanuit stedenbouwkundig oogpunt rechtvaardigen. Dat klopt. Maar het is wel een argument. Het is eerder een argument om het op die plek ook goed te doen dan een rechtvaardiging in zichzelf. Je doet het natuurlijk omdat je verwacht – en met ‘je’ bedoel ik natuurlijk de gemeente en vooral Nijestee – dat je de mensen op die plek ook een prettige woonomgeving kunt bieden. Moet het dan zo hoog? En is dat alleen maar een kwestie van geld? Nee. Dat is ook een kwestie van een opvatting dat het op die plek kan; een stedenbouwkundige visie dat het op die plek verantwoord is. En nog even tot diegenen die denken dat hier de kassa rolt als je maar hoog bouwt: dat is niet zo. Dit project bestaat uit 10% sociale appartementen en 44 appartementen – dacht ik, ik zeg het uit mijn hoofd – die hier begeleid gaan wonen. Dat zijn gewoon onrendabele investeringen, mijnheer de voorzitter. Die een corporatie, en dat hoort ook zo, gewoon hoort te nemen, maar rendabel is dat niet te maken. En dat kun je inderdaad een beetje managen door zo af en toe zo wat volume en wat hoogte op te zoeken. En dat doen we op een verantwoorde manier.

Ik vind het een mooi ideologisch debat. Wat het in ieder geval laat zien is dat maakbaarheid ook maar een betrekkelijk gegeven is; dit ligt inderdaad al twaalf, dertien, veertien jaar daar ongebruikt. En tegelijkertijd loont het wel om soms inderdaad toch een soort maakbaarheidsideaal te hebben. Ja, mijnheer Offerman, zo is het echt. Want het levert in ieder geval uiteindelijk op dat daar iets gebeurt. Een kwestie van lange adem, volhouden en inderdaad consequent, u als raad, wij als college en de corporaties – met de buurt overigens – handelen en streven naar een betere toekomst. En die wordt hier gemaakt, eerlijk gezegd.

De VOORZITTER: De heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stads partij): Ja voorzitter, ik heb toch moeite met de stedenbouwkundige argumenten. Ik herinner mij de Kwartsstraat en ik herinner mij de Brugwachter waar dezelfde verhalen opgang deden en die allemaal ineens niet meer door hoefden te gaan. Ik kan niks met deze verhalen, het spijt me. Sorry.

Wethouder DE VRIES: Nee, dat is mij inmiddels duidelijk, maar ook hier zou ik zeggen: lange adem, lange adem. Misschien wordt het dan nog wel eens wat.

Even een paar vragen op concrete punten.

Mevrouw Jongman heeft de vraag gesteld over overleg met de wijkorganisatie – ik dacht dat u het was – over parkeren en de toekomst en hoe we dat gaan inrichten. Ik zeg u toe – en dat moet ook een beetje de traditie zijn van het werken in onze wijken – dat we dat goed zullen doen; dat we de wijkraad daarbij zullen betrekken. We kennen hun opvatting en hebben die ook gezien in een brief. Ik heb uw opvatting goed gehoord. Dat gaan we proberen op een goede manier te doen. En natuurlijk is het dan ook de moeite waard om te kijken wat de huidige bewoners van Bernlef straks hebben aan die voorzieningen die we maken in die nieuwe ontwikkelingen. En inderdaad, we hebben u van informatie voorzien over het verband tussen blok A en blok B en blok C. Daar zit inderdaad verband tussen. En het lijkt me eerlijk gezegd dat als we dit nu mogelijk maken dat dat inderdaad wel betekent – even afgezien van op welke termijn dat gebeurt – waar het hele plan zal worden ontwikkeld ...

De VOORZITTER: Probeert u iets meer tempo te krijgen, want u moet ook nog in de nog zeer beperkte spreektijd de motie van een oordeel voorzien.

Wethouder DE VRIES: U kent mijn snelheid, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Daarom herinner ik u er ook aan.

Wethouder DE VRIES: Het loont niet kennelijk.

Tot slot: We hebben u van informatie voorzien over hoe Nijestee dat denkt te gaan doen. Er zijn verschillende mogelijkheden. Nijestee kan het zelf doen, maar kan ook via beleggingsfondsen hier het appartementencomplex wegzetten. U ziet ook dat pensioenfondsen – en dat stond onlangs nog in de Cobouw van deze week – weer geïnteresseerd zijn in vormen van huren en beleggen daarin. Dat is mooi.

Allerlaatste opmerking over het groen: Ik kom even terug op de opmerking die de heer Kelder maakte en die ook de fractie van GroenLinks maakte en andere fracties: het is niet onze bedoeling – in tegendeel zou je zeggen – het slechter te laten zijn. We proberen daar door het naar voren halen van de rooilijn het op de Zonnelaan beter te maken. Aan de achterkant ontstaan er kansen om de achterkant tot voorkant te maken, om het even technisch te zeggen. En als uw raad dan zegt – en dat heb ik goed gehoord – en de motie die – waar ligt die? – hier ligt – zegt ‘dat kan beter dan u het hier laat zien, daar moet u aandacht aan besteden’, dan vind ik dat een motie die alleszins de moeite waard is en die maken wij graag tot de onze. Ik heb geen bezwaar – ik weet niet hoe dat heet eigenlijk ...

De VOORZITTER: Dat u het oordeel overlaat aan de raad.

Wethouder DE VRIES : Het oordeel aan de raad. En dank voor de steun vanuit de raad voor deze prima ontwikkeling.

De VOORZITTER: Mooi. Kunnen wij naar de besluitvorming gaan? Dan gaan we eerst stemmen over de motie en dan over de voorstellen zoals die onder I tot en met III staan.

Kunnen we gaan stemmen over de motie ? (*op stuk nummer 5: Meer groen in Paddepoel*)

Wie steunt de motie op stuk nummer 5? Dat is de raad, minus de VVD. Voor het overige wel, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we stemmen over de voorstellen zoals onder I tot en met III aan u zijn voorgelegd.

Stemverklaring:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, het zal u duidelijk zijn: we zijn voor het plan, minus de woontoren. Dat wil zeggen: we zijn tegen de woontoren, maar voor het plan. Hoe stem je dan? Nou, we stemmen toch maar tegen. Ja, maar met die aantekening.

De VOORZITTER: Ja, het kan ook anders, maar daar moet u ook zelf uw oordeel over vellen. De heer Blom.

Stemverklaring:

De heer BLOM (VVD): We zullen voor dit voorstel stemmen. We zijn blij dat er op deze locatie eindelijk wat gebeurt.

En daarmee alsnog complimenten voor de wethouder.

De VOORZITTER: Anderen nog?

Dan gaan we stemmen over de voorstellen.

Wie steunt de voorstellen zoals voorgelegd? Dat is de raad, minus de Stadspartij, waarmee de voorstellen zijn aangenomen en dus zo is besloten.

Dan schors ik nu de vergadering voor de dinerpauze tot 20.10 uur.

De vergadering is geschorst.

De VOORZITTER: Dan is de vergadering heropend (20.14 uur) en zijn wij bij agendapunt 8.c.

8.c: RegioTram – voorlopig ontwerp tracédelen 3 en 4, inclusief inspraakrapport en aanpassingen tracédelen 1 en 2

De VOORZITTER: Het woord is opnieuw aan de raad. Ik kijk naar het CDA als eerste en dan is het woord aan de heer Seton van het CDA.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. We bespreken een omvangrijk plan. Veel te omvangrijk om nu tot in de volle diepte te bespreken. In ieder geval kunnen we vaststellen dat we met dit voorstel weer een stap verder zijn in de stappen die we gaan maken in de richting van het vaststellen van het uiteindelijk besluit om al dan niet een RegioTram te doen. Ik zal inzoomen op een paar onderdelen.

In eerste instantie het voorlopig ontwerp voor de tracédelen 3 en 4. Er is discussie geweest over de overkluizing in de buurt van de Steentilstraat. In het begin was de discussie dat het heel veel extra geld kost. We zijn later geïnformeerd dat er eigenlijk geen alternatief is omdat je anders een heel nare muur van 1,5 m hoog krijgt. Wij waren al enthousiast over het idee om daar via die overkluizing een plein te organiseren. En nu zien we daar de noodzaak nog meer van in.

Een andere discussie was de halte op het Damsterdiep. Het college heeft uitgelegd dat er daar eigenlijk geen ruimte voor is. Ik verwijs vast naar de woordvoering van de VVD die daar vast ook wat dingen over gaat zeggen. Ik wil inzoomen op een onderdeel daarvan. Want tijdens de presentatie van de plannen gaf de wethouder aan dat bussen voor een deel gebruik mogen maken van de trambaan ter hoogte van het Damsterdiep, in verband met de bereikbaarheid van het UMCG. Ik heb toen gevraagd: als dat dan zo is, waar ik op zich voorstander van ben, waarom kunnen er dan ook geen taxi's over dat tracé? En ik heb toen in ieder geval niet een helder antwoord gekregen waarom dat niet zou kunnen. Ik zou me dus voor kunnen stellen dat dat niet kan omdat het te duur is in de exploitatie van de tramlijn, dat het extra tramstellen nodig maakt. Dat soort dingen heb ik nog niet helder. Dus ik zou aan het college willen vragen: is er nou een principiële of financiële of organisatorische reden waarom die taxi's niet, evenals de bus, gebruik kunnen maken van dat deel van de trambaan in verband met de bereikbaarheid van het UMCG.

Dan de delen 1 en 2.

De Zonnelaan. De wethouder weet dat ik daarover ga beginnen. De tram door bestaand gebied. We gaan het eind van die Zonnelaan gebruiken om tram, auto, fiets en voetgangers naast elkaar een plek te geven. Er zijn verschillende varianten ontwikkeld en ook in het raadsvoorstel worden die genoemd: variant 'parkeren tussen de bomen' en de variant waarbij er geen parkeermogelijkheden voor bewoners gereed zijn gemaakt. Maar in de discussie tussen de bewoners en het college is er ook sprake geweest van een andere variant. Die variant is door de brief van de bewoners ook benoemd. Zij noemen dat 'variant B'. Variant A is wat het college nu voorstelt. Variant C is parkeren tussen de bomen. En dat was niet zomaar een variant, want ik heb uiteindelijk een door het Trambureau ontwikkeld plaatje gekregen dat die variant dus echt ook aan bod is geweest tussen de bewoners en het college. Wat ik gek vind, en dat wil ik ook vragen aan het college, is waarom die niet in het raadsvoorstel is teruggekeerd. We worden nu gevraagd een keuze te maken uit óf niks, óf parkeren tussen de bomen en van dat laatste ben ik ook niet zo'n voorstander. Maar er is een ander alternatief geweest, waarvan de bewoners zeggen: dat is veel beter, dat past bij wat wij willen en waarvan het Trambureau op enig moment heeft gezegd: dat is een optie die wij willen uitzoeken en daar is ook een plaatje van getekend.

Wethouder DEKKER: U bedoelt de variant dat de parkeerplaatsen aan de andere kant van de rijweg komen?

De heer SETON (CDA): Dat is de variant die ik bedoel. Ik ben het direct met iedereen eens die zegt dat het een variant is waar ook nadelen aan zitten. En dat zie ik ook. Een nadeel is bijvoorbeeld dat er nog iets ruimte te kort is. Ik heb bij het Trambureau nagevraagd wat voor ruimte je hier nodig hebt en wat er mogelijk is. Het is mogelijk om iets aan de verfraaiing van de trambaan te doen zodat daar centimeters kunnen worden gewonnen. Ik weet van de bewoners dat ze een extra deel van hun tuin

willen inleveren en dan is er een systeem mogelijk waarbij je tram, auto, fiets en voetpad naast elkaar hebt.

Eén ding in die tekening staat mij niet aan en dat is dat het wegdek van de auto's direct grenst aan het fietspad. Want het is een heel druk fietspad. Het komt dan vrij liggend naast elkaar. En in die tekening is dat zonder grens en mijn voorstel zou zijn om die extra ruimte dan te pakken om daar toch een soort 'hobbel' – noemde het Trambureau dat – tussen te zetten, zodat dat een volwaardig alternatief wordt. Mijn vraag is a): waarom dit niet als afweging voor de raad in de plannen? En b): zou het college ook daar op willen reageren?

Zernike.

We hebben het gehad over de elektromagnetische straling. Dat is een punt waaraan gewerkt wordt. De PvdA suggereerde dat de gebouwen misschien dan weg moeten.

Dat lijkt mij geen haalbare kaart. Maar dat er iets moet gebeuren is intussen wel helder. Een andere discussie gaat over de vraag of de tram überhaupt wel door moet rijden tot op Zernike. Ik begrijp uit de pers dat de rijksuniversiteit en de Hanzehogeschool daar verschillend over denken. Het CDA kan zich niet voorstellen dat de tram na al die discussies die we hebben gehad straks niet door zou rijden tot op Zernike. Ik ben benieuwd wat de inschatting van het college is over die discussie. Dat is een actuele discussie en ik ben benieuwd of het college al een positie in heeft genomen.

Ten slotte. Deze discussie staat of valt eigenlijk met de grote discussie over of die tram er nu eigenlijk wel of niet komt. Wij hebben in de pers verschillende berichten van de kant van de PvdA gezien. De fractievoorzitter begon met wat zinnige opmerkingen, we hebben er wethouder De Vries over gehoord, uiteindelijk de partijvoorzitter ook, van ja, misschien moet je die tram toch afwegen tegen andere dingen. En dan hebben we het hier over iets wat niet meer aan de orde is. In de commissie hebben we er even kort over gedebatteerd en toen zei de heer De Rooij: "Volgens ons verkiezingsprogramma." Toen vroeg ik ook: "En de partijvoorzitter dan?" Ik ben wel heel benieuwd hoe die discussie nu loopt en ben benieuwd naar de reactie van het college op die discussie, omdat die direct raakt aan de bestaansreden van de tram. Dank u wel.

Motie (6): Zonnelaan (CDA, VVD, Stadspartij, ChristenUnie)

"De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende de RegioTram – voorlopige tracédelen 3 en 4, inclusief inspraakrapport en aanpassingen tracédelen 1 en 2,

constaterende dat:

- er aan de Zonnelaan bij realisatie van de tram qua ruimtegebruik concurrentie ontstaat tussen tram, auto, fiets en voetganger;
- bewoners van het noordelijk deel van deze Zonnelaan voorstellen hebben gedaan tot het behoud van parkeerplaatsen, onder inlevering van een deel van hun tuinen;
- het college nu voorstelt geen enkele parkeerplaats te handhaven;

overwegende dat:

- bewoners eerder akkoord zijn gegaan met een B-variant, waarbij aan beide zijden parkeerplaatsen behouden konden blijven;
- deze variant later door het college is teruggenomen en zelfs niet voorkomt in het raadsvoorstel;
- deze variant mogelijkheden biedt om de verkeersstromen voldoende ruimte te geven, met behoud van parkeerplaatsen voor bewoners en ondernemers;

verzoekt het college:

- de genoemde variant opnieuw te onderzoeken en de uitkomsten daarvan aan de raad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging. Dan is het woord aan de Stadspartij, de heer Offerman.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, de heer Seton spreekt toch een beetje alsof de tram er komt. De Stadspartij gaat er nog steeds van uit dat die tram er nooit komt.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, het spijt me dat ik zo vroeg in de woordvoering van de heer Offerman interrumppeer, maar hij vraagt er om. Ik heb zowel in mijn eerste zin als aan het eind duidelijk gemaakt dat de discussie ook nog gaat over of de tram er wel komt en dat deze discussie dan eigenlijk een heel aparte is. Hebt u dat niet gehoord?

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Dat ben ik helemaal met u eens, maar u komt er erg laat mee. Ik dacht dat u er aan het eind mee kwam en niet aan het begin. Maar goed ...

De heer SETON (CDA): Ook aan het begin.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Goed. Oké, u hebt het wel gezegd, maar in mijn ogen te laat. De Stadspartij zal slechts een enkele inhoudelijke opmerking plaatsen bij het voorlopig ontwerp van de RegioTram omdat wij er niet in geloven. Wij hebben slechts één vraag, wethouder, en we hebben twee moties. Voorzitter, het land staat bol van de bezuinigingen en iedereen moet de broekriem aanhalen. Zoveel geld uitgeven aan iets waar veel burgers helemaal niets in zien is onverklaarbaar voor de belastingbetaler en is door vrijwel niemand – ik neem aan de wethouder wel – uit te leggen. Voorzitter, allereerst wil ik het hebben over de manier waarop dit project wordt ingevuld. Wij kijken er anders naar dan anderen. We leven volgens de Stadspartij in een land met een vrijmarkteconomie, waar ook de SP aanhanger van is. Daarvan mag iedereen vinden wat hij wil, dus ook de heer Eikenaar. Maar dat past volgens de Stadspartij een openbaarvervoerbeleid in dat gericht is op openbaar vervoer vanuit de wijken en vanuit de regio. Dat noemen we vormgericht openbaar vervoer. De stad gaat echter uit van aanbodgericht openbaarvervoerbeleid. En dat is niet conform. Aanbod openbaarvervoerbeleid wil zeggen dat op dit moment een groot deel van de dag lege bussen door de stad rijden. Het college van B en W biedt de burger nu een tram aan. Let op: als de burger daar niet in gaat zitten dan dwingt het college de burger wel daar gebruik van te maken. Het college wil onderhand de Stationsweg en de Herebrug voor autoverkeer onmogelijk maken, parkeerplaatsen worden in grote getale opgeheven, taxi's worden van de Grote Markt verjaagd, groen verdwijnt, buslijnen verdwijnen. De stad wordt straks in sectoren opgeknipt waardoor de bereikbaarheid van de stad nog verder wordt versnipperd en ga zo maar door. De burger moet en zal van die tram houden, voorzitter. Groningen als het Pyongyang van Noord-Nederland; een te kleine stad in een te leeg achterland wordt opgescheept met een grote mislukking; een te grote en onnodige RegioTram.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik vind het verschrikkelijk treurig dat de Stadspartij, die zo opkomt voor deze stad, een beeld schetst van deze stad alsof er niets goed is. Is het u ontgaan dat de werkgelegenheid nog steeds groeit? Is het u ontgaan dat het geweldig goed gaat met Groningen en dat die economische groei leidt tot veel meer verkeersbewegingen dan deze stad aankan? Waarom kijkt u niet naar de toekomst?

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, acht de heer De Rooij ... die roept wat de media roepen. De werkelijkheid is vaak heel anders. We komen dadelijk op de Zuidelijke Ringweg; er worden allerlei prognoses, mijnheer de Rooij, prognoses die ook al niet kloppen, dus ik moet het allemaal nog zien of het klopt. Dus een mislukking. En een te grote en onnodige RegioTram. Voorzitter, en natuurlijk zijn er betere alternatieven, maar daar wil dit college niets van weten. Ik noem hier alleen plan B en de trein naar Heerenveen. Russische openbaarvervoeroplossingen. Er is nu al heel veel geld te kort en er zullen echt keuzes gemaakt moeten worden. Daar ontkomt men echt niet aan.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Mijn vraag zou zijn, misschien een beetje vooruitlopend op uw woordvoering: wat zijn uw oplossingen? Of plan B dat u geeft. Maar dat kost ook geld.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Klopt. Maar je kunt het maar een keer uitgeven.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nee, maar u begon uw woordvoering met: “Het gaat zo heel veel geld kosten, dat geld hebben we niet” en u gaat nu geld uitgeven wat u volgens uw bewoordingen niet heeft.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Deze plannen, mevrouw Krüders, zijn vele malen goedkoper en efficiënter en nuttiger voor de stad en voor de regio. Laten we het daar op houden.

Voorzitter, volgens de Stadspartij komt er niet nog meer geld uit Den Haag dan er nu al beschikbaar is. En het nu al niet kunnen aanlanden van de RegioTram op perron 1B, dat niet beschikbaar is, is volgens de Stadspartij het failliet van de RegioTram. We hebben het gewoon over een stadstram. Het college wil nu voor jaren en voor heel veel geld een levensgevaarlijke situatie aan het Hoofdstation creëren.

Tot slot. Ik heb twee moties en een vraag. De vraag is: we lezen in de stukken dat de Herebrug voor wegverkeer wordt afgesloten. Wat bedoelt u hiermee, wethouder? Betekent dit dat er ook geen fietsverkeer meer mogelijk is? Want ‘wegverkeer’ is een breed begrip.

Voorzitter, de Stadspartij heeft de volgende moties voor de raad: een motie over de aanlanding op perron 1B, wat inhoudt dat er op dit moment sprake is van een stadstram tot ver in de jaren 2020 en een tweede motie die gaat over dat er volgens de Stadspartij prioriteit gegeven moet worden aan de spoorlijn naar Heerenveen. Dank u wel.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, nog een vraag aan de heer Offerman. Ik begrijp dat u tegen de tram bent. Nu gaat dit stuk over tracédelen. Ik kan me voorstellen dat de Stadspartij, voor het geval dat de tram toch doorgaat, wel een idee heeft wat er goed en fout is aan die tracés. En ik heb u daar eigenlijk niet over gehoord.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Nee, daar spreken wij ook niet over. Want wij gaan er principieel van uit dat het niet lukt.

De VOORZITTER: Maar ik ga er eigenlijk principieel van uit dat u zich aan de orde houdt. Dat was wel een terechte opmerking van de heer Seton. Als u nu ook zelf toegeeft: ‘daar spreken wij niet over’, dan wordt het wel een probleem. Want wij hebben het nu dus echt over wat voorligt, namelijk het voorlopig ontwerp van de tracédelen 3 en 4 en de aanpassingen van de tracédelen 1 en 2.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ik heb een vraag gesteld, voorzitter, over de Herebrug.

De VOORZITTER: En u heeft twee moties.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Precies.

De VOORZITTER: Ja. Prima.

Motie (7): Spoorlijn Groningen-Heerenveen (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende de RegioTram – voorlopige tracédelen 3 en 4, inclusief inspraakrapport en aanpassingen tracédelen 1 en 2,

constaterende dat:

- veel partijen hechten aan het doorgaan van de bouw van een spoorlijn tussen Groningen en Heerenveen;
- deze spoorlijn een eerste aanzet is voor de gewenste snelle verbinding tussen de stad Groningen en Duitsland en West-Nederland;
- het vervoer dat deze spoorlijn genereert is meegenomen in alle modelberekeningen voor de overige openbaarvervoerplannen voor Groningen;

overwegende dat:

- deze spoorlijn het meeste recht heeft op geld uit de Zuiderzeelijncompensatiemiddelen en grote kansen biedt voor de regionale ontwikkeling in de provincies Groningen en Friesland;
- deze spoorwegverbinding een ontbrekende schakel is in het spoornetwerk rond de stad Groningen;

spreekt uit dat:

- de gemeenteraad van Groningen binnen het Regio Specifieke Pakket (RSP) prioriteit geeft aan de spoorlijn Groningen – Heerenveen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (8): RegioTram en aanlanding op spoor 1b (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende de RegioTram – voorlopige tracédelen 3 en 4, inclusief inspraakrapport en aanpassingen tracédelen 1 en 2,

constaterende dat:

- de gewenste aanlanding van de Regiotram op spoor 1b van het hoofdstation voorlopig geen doorgang kan vinden en het onzeker is wanneer dit wel kan;

overwegende dat:

- steeds in alle stukken is gezegd dat deze aanlanding van de tram op het hoofdstation (spoor 1b) randvoorwaardelijk is voor de RegioTram;

spreekt uit dat:

- de gemeenteraad van Groningen van mening is dat, nu de aanlanding van de RegioTram niet plaatsvindt op spoor 1b, er tot ver in de jaren 2020 sprake is van een stadstram in Groningen;

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Deze moties maken deel uit van de beraadslaging. Dan is het woord aan de heer De Rooij van de PvdA.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dank u wel, voorzitter. De heer Seton zei het al: “We zetten weer een stap in de richting van het aanleggen van een tram”. En in tegenstelling tot de Stadspartij ben ik ervan overtuigd dat hij wel komt. En ik ben ervan overtuigd dat de tram wel komt omdat de tram van onwaarschijnlijk groot belang is voor deze stad. De bereikbaarheid van deze stad komt onder druk te staan. Dat komt omdat we het economisch goed doen. En bereikbaarheid is essentieel voor de ontwikkeling van de economie. En de economie is essentieel voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid.

En, voorzitter, voor de PvdA is die werkgelegenheid – ik zou haast zeggen – haar bestaansrecht. Dus wij willen dat ook absoluut bevorderen. Wij zien dat daar de tram voor nodig is.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Een vraagje aan de heer De Rooij: Over werkgelegenheid zijn we het eens. Maar hoeveel mensen die in de stad werken gaan straks met de RegioTram? Daar ben ik heel benieuwd naar.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dat heeft niet zozeer te maken met de mensen die hier in de stad werken; het heeft te maken met mensen die hier de boodschappen gaan doen; het heeft te maken met de mensen die ermee naar school willen; het heeft te maken met mensen die anders met die auto komen en ervoor zorgen dat én de Zuidelijke Ringweg én de Oostelijke Ringweg én de hele ratsmodee vol komt te staan. Er moet een alternatief komen.

En, voorzitter, omdat die tram belangrijk is voor de stad en een enorm grote ingreep is, zijn we heel erg blij met het hele proces van inspraak dat we gezien hebben. Wij denken dat dit lange en uitgebreide proces uitstekend is gegaan. Er zijn echter twee opmerkingen. Wij zijn net als het CDA niet gelukkig met de oplossing die gekozen is bij de Zonnelaan. Ook wij vroegen ons af waar variant B gebleven was. De vragen zijn gesteld aan de wethouder en ik neem aan dat de wethouder zo meteen antwoord geeft op de vraag waarom die variant verdwenen is. Ook wij zien wel nadelen aan die variant, maar wij zien ook de voordelen. Dus wij willen graag van het college weten waar deze variant gebleven is.

En het tweede onderdeel waar wij niet gelukkig mee zijn is die hele discussie bij het Oosterhamriktracé. Ik heb het in de commissie ook al verteld: er komt daar bij de Oosterhamrikkade heel erg veel samen en ik heb al een keer verzocht: ach waarom hebben we toch niet wat langer nagedacht over het Vinkenstraattracé, dan hadden we die kant van de stad tenminste dat probleem bespaard?

Vragen over de taxi's op de Grote Markt ...

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, ik heb een vraag aan de heer De Rooij. U zegt: "Waarom hebben we niet langer nagedacht over het Vinkenstraattracé?" Bent u daar nu dan voor?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nou, wij waren er toen voor en het college is er ook voor, maar er was een financieel probleem. En je zult de handel wel moeten kunnen betalen anders heb je helemaal niets. Ja, misschien hadden we een staatslot moeten kopen of zo als we het ding daarmee hadden kunnen financieren, maar het was mij een lief ding waard geweest als het toch was gelukt.

De heer EVENHUIS (VVD): U bent dus eigenlijk op grond van de financiën tegen.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ja, als het niet kan, dan kan het niet.

Dat is vrij simpel, ja.

Voorzitter, er is een aantal punten waar wij in de commissie al even over gediscussieerd hebben. Een fietspad over de Grote Markt is even langsgekomen, we hebben gepraat over de taxi's op de Grote Markt – wat mij betreft kijken we nog eens goed of die taxi's daar echt moeten staan – dan hebben wij ook gediscussieerd over Zernike. De heer Seton refereerde er al aan. Ik denk dat op het moment dat het erg ingewikkeld is om met de tram daar wijziging in de elektromagnetische toestand aan te brengen het misschien verstandig is om een gedateerd gebouw te verplaatsen. Ik begrijp dat de universiteit het niet wil. We zullen misschien iets anders moeten verzinnen, maar het probleem daar moet wel opgelost worden. Ik ben ook van mening dat de tram Zernike wel aan moet doen.

Voorzitter, dan de trein van Groningen naar Heerenveen, waarbij de Stadspartij heeft gezegd: "Voor ons is dat een prioriteit binnen het RSP." Voorzitter, voor de PvdA gelden de afspraken die we met elkaar gemaakt hebben. En dat betekent dat we gaan kijken naar de haalbaarheid van die trein. Als je mij diep in mijn hart zou kijken denk ik dat door het uitblijven van de RegioTram efficiënter geld te maken is dan met deze trein. Maar we hebben afgesproken dat we het gaan doen en ik zie de meerwaarde van die trein ook wel. Dus als het kan moeten we het zeker doen. Als het niet kan, dan denk ik dat het verstandig is dat we er met elkaar voor zorgen dat de gelden die in het RSP zitten ook voor Noord-Nederland beschikbaar blijven en niet door getalm en getreuzel zo meteen in Gouda of Almere ingezet worden. Ik misgun die mensen niks, maar het is geld dat we voor 2020 moeten bestemmen.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Mijnheer De Rooij, er zijn toch een paar dingen die niet helemaal kloppen. Het RSP-geld is voor Noord-Nederland en daar beslist Noord-Nederland over. Het komt dus never nooit in Almere. Dat is een. De tweede is de trein naar Heerenveen. Kijk, het probleem dat ik een beetje met de trein naar Heerenveen heb in relatie tot de tram is dat alle berekeningen voor het gebruik van de tram – als hij al komt – ook gebaseerd zijn op een trein naar Heerenveen. Hoe rijmt u dat?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nou, ik wou eerst het RSP-geld even rijmen. Op het moment dat wij het niet gaan uitgeven is er geen één minister van Financiën die zegt: 'Als Noord-Nederland het niet wil

dan laten we het daar wel liggen tot ze eindelijk wel een plan hebben.’ Als u dat gelooft bent u ronduit naïef. En dan maakt het niet uit welke politieke partij het is, of die man De Jager heet, of wie het dan ook is, er is geen een minister van Financiën die dat doet. En met betrekking tot de cijfers wil ik u erop wijzen dat er naar de tram beduidend meer en beter onderzoek is gedaan dan naar de trein. En dat u die cijfers niet gelooft is uw probleem.

Ik wil graag even doorgaan, voorzitter, want het CDA heeft mij gevraagd hoe het nou zit met onze afdelingsvoorzitter. Niet de partijvoorzitter, dat is bij ons een belangrijk hiërarchisch verschil; de afdelingsvoorzitter.

Zowel Frank de Vries, de wethouder, als ik hebben gezegd: je zult die investering wel moeten kunnen doen; je moet het kunnen betalen. Op het moment dat blijkt dat je het kunt betalen moet je die tram gaan aanleggen om redenen die ik net genoemd heb: economische structuurversterking. De afdelingsvoorzitter is net als de fractievoorzitter en net als de wethouder gebonden aan het verkiezingsprogramma. En de laatste keer dat ik hem sprak vond hij dat ook. Dus wat dat betreft zitten wij keurig op één lijn.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Evenhuis van de VVD-fractie.

De heer EVENHUIS (VVD): Dank u wel, voorzitter.

“De tram dendert voort.” Ondanks de vele negatieve koppen in kranten, vooral de laatste tijd, gaan we er enige citeren: “Streep door het tram-plan”; “Reiziger gaat er met de tram op achteruit”; “PvdA koerst op uitstel tram”; “Waar doet de stad het van?”; “Afwijzen tram geen prietpraat”.

Voorzitter, ondanks deze publicitaire stormen dendert de tram dus voort. Wij zien dat gewoon. Om deze reden hebben wij onze Translohr, ons alternatief, geparkeerd in de remise. We weten het nog: deze kost 161 miljoen euro, ook voor hetzelfde traject, tegen 307,7 miljoen euro voor de RegioTram tot aan het station. De opmerkingen “Streep door het tramplan”; “Afwijzen tram geen prietpraat” zijn blijkbaar niet waar. Het college was ten aan zien van de RegioTram vol zelfvertrouwen. Dat gold ook voor de uitleg van het Trambureau. Geen reden voor de VVD om op dit moment te zoeken naar alternatieven. De VVD in de stad heeft ervoor gekozen om binnen de huidige machtsverhoudingen te denken aan een aantal verbeteringen.

1. De Zonnelaan. De VVD is voor maximale bereikbaarheid, met parkeermogelijkheden op de Zonnelaan door middel van de auto.

Dan heb ik nog een aantal punten 2 tot en met 5, maar in verband met de tijd noem ik die nu niet. Die komen waarschijnlijk ook bij de moties – we hebben er twee met het CDA ingediend – wel aan de orde.

6. Geen fietspad over de Grote Markt. Er gaat van de Grote Markt al 40 m af nietwaar? Het Forum: 18 m. Daarnaast : tramrails. Dan nog een fietspad. Ik heb in de commissie gezegd: Groningen heeft een prachtige Grote Markt. Ik heb dat nog eens gezien door André Rieu op het Vrijthof: wat een ruimte! Dat geldt voor Place de la Concorde in Parijs, het Sint Pietersplein in Rome. Ja, nou, ik ben daar geweest, dat is ook een prachtig plein! Jammer dat daar een bijgebouw bijgekomen is: het mausoleum. Maar dat is ook een prachtig plein, voorzitter.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Wat als nou uit onderzoek blijkt dat het voor de veiligheid van de fietsers de beste oplossing is?

De heer EVENHUIS (VVD): Nou, ik denk, voorzitter, dat dat niet gaat blijken. Want die fietsers gaan niet over een tramlijn. En in de binnenstad ook niet over een lijn waar auto’s komen, dus die lijn blijft even veilig. Alleen misschien iets meer meters als je er aan de oost- of westzijde langsgaat.

Voorzitter, nog een paar specifieke opmerkingen, afsluitenderwijs. Zo’n groot project kan niet zonder een businesscase. Toch wordt een goede businesscase niet altijd de werkelijkheid. Voorzitter, de voorbladen van een businesscase van de Euroborg zagen er prachtig uit. Allerlei vrolijke dames op hakjes, getekend in fladderende rokken, ja ik heb het niet bedacht, voorzitter! Dat zagen we allemaal, over de Boumaboulevard, en je ziet er nu niets van terug. Dat beeld, voorzitter ...

De VOORZITTER: Ik zie inmiddels wel mevrouw Visscher, onze wethouder, binnenkomen (20.40 uur). Gaat u verder.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, helaas, dat beeld is er nooit gekomen.

Tot slot. Wij hebben als VVD ook waardering voor krachtig beleid. We zijn wel zo sportief om ook te zeggen dat dat beleid niet van ons is. Ik dank u wel. Mogelijk komt u bij die punten tot en met 5 terug.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, toch even een vraag aan de heer Evenhuis over de businesscase, want bij de Euroborg heeft hij het omslag goed bekeken; dat is mooi, ik kon het mij niet herinneren. Maar ik heb de heer Evenhuis niets horen zeggen over de inhoud van deze businesscase. Daar was de vorige keer veel tumult over; hij was aanzienlijk verbeterd, hebben de meeste partijen in de commissie gezegd. Wat is uw waardeoordeel over deze versie?

De heer EVENHUIS (VVD): Die is verbeterd, maar laten we wel wezen: bij de conclusies staan ook de volgende opmerkingen: het gaat om aannames, het gaat om combinaties van uitgangspunten, het gaat om mogelijkheden. Met andere woorden: het blijft een werkelijkheid die mogelijk benaderd wordt, maar de werkelijkheid nog niet is.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Is het niet altijd zo dat we pas echt weten hoeveel het kost wanneer we een project afsluiten? Maar dat we wel op basis van aannames uiteindelijk een project moeten ontwikkelen?

De heer EVENHUIS (VVD): Dat zijn wijze opmerkingen. Dat ben ik met u eens. Maar we moeten niet denken dat een simulatie ook een werkelijkheid is. Dus daar waarschuw ik even voor.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het debat gaat inderdaad niet alleen over die tramtracés merk ik, maar ook over de tram als zodanig, wat ook wel logisch is.

Ik zal nog één keer het statement, zou ik haast zeggen, van GroenLinks maken: het belang van de tram voor de stad zit wat mijn fractie betreft niet alleen in de economisch structurende werking die ook de heer De Rooij zojuist aangaf, maar ook in de manier waarop je wilt dat de stad bereikbaar is. Dat kan op verschillende manieren, maar mijn fractie kiest er ook voor om dat met name door openbaar vervoer en fiets te doen. Het is in deze stad ook zo dat het met de auto erg ingewikkeld is om in deze compacte stad te komen. Dus die tram heeft grote waarde.

Voorzitter, ik proef dat de VVD het zou wensen dat het zo makkelijk was dat je een soort snelweg naar de Grote Markt zou hebben, maar ik garandeer u dat zelfs als u het zou willen u dat niet voor elkaar zou krijgen. Nog afgezien van de burgers in deze stad die daar niet zo blij mee zouden zijn.

Voorzitter, ik wil het college opnieuw complimenteren met de inspraakprocedure. Ik heb dat eerder gedaan en ik wil graag herhalen dat de inspraak in dit tramtraject echt een voorbeeld is. In ieder geval wordt het gesprek voortdurend op alle fronten met de stad aangegaan. Dat is van heel erg groot belang. Ik ga een aantal punten uit de tracés langs die discussie opleveren, in elk geval in mijn fractie. Allereerst betreuren wij het feit dat er toch minder groen zit in de plannen die nu voorliggen dan die we in het verleden hebben gezien, zelfs in de versies voor de inspraakperiode. Het gaat bijvoorbeeld over groen dat verdwijnt bij het Hoofdstation en bij het Oosterhamriktracé. Ik zie dat het college de groencompensatie goed ter hand neemt, maar mijn fractie zou graag zien dat we alle kansen voor vergroening aangrijpen. We zouden dat ook graag meenemen in de aanbesteding. Misschien komen we daar de volgende maand ook even op terug bij de outputspecificaties.

Dan de Grote Markt. Het werd net ook al eventjes geschetst: die Oostwand gaat naar voren, de bussen gaan er af, er komt een tram op. Dat geeft kansen om het plein wat intiemer te maken en meer karakter te geven, nog meer dan het al heeft. Wat onze fractie betreft horen daar ook bomen bij. Wat daar wat minder bij hoort zijn wat GroenLinks betreft de taxi's. En nou merkte ik net in de bijdrage van de heer Offerman dat hij er al van uitgaat dat die taxistandplaats aan de Grote Markt verdwijnt. Ik heb het niet in de plannen zien staan, helaas. Mijn fractie dient er een motie over in om in elk geval te kijken of het mogelijk is om die taxistandplaats van de Grote Markt naar een andere locatie te verplaatsen. Dat zou wel prettig zijn denk ik voor het verblijfsklimaat op de Grote Markt en daarvoor zal overleg moeten plaatsvinden. Het is overigens een motie die door andere partijen wordt gesteund.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ik heb het voorbeeld van de taxi's genoemd als een voorbeeld van de maakbare samenleving, waar de heer Gijsbertsen een groot aanhanger van is en de Stadspartij dus niet.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, zolang je maar vaak genoeg zegt dat de maakbare samenleving niet bestaat dan is dat ook een heel goede manier om geen enkele verantwoordelijkheid te nemen voor de samenleving die er is. Volgens mij moet je soms dingen maken waar je kunt en dat geldt zeker voor dingen als de inrichting van de Grote Markt.

(De heer Offerman interrumpeert hier met een enkele zin door de woorden van de heer Gijsbertsen heen, waardoor hij onverstaanbaar is.)

Voorzitter, dan ook op die Grote Markt: Het fietspad over de Grote Markt. Het hele verhaal daarover staat ook nog niet in de raadsstukken. De wethouder zegde hierover een workshop met de raad toe. Die wachten wij graag af. Ons hart zegt: doe het nou maar snel over die Grote Markt, voor het stadhuis langs, ook omdat we wat zorg hebben over de verkeersveiligheid als je dat niet zou doen, maar wij wachten die workshop graag af.

Dan het Schuitendiep. Er komt een nieuw plein op het Schuitendiep. Wij hebben daar wat aarzelingen bij. Wij zien dat het niet anders kan, maar opnieuw een nieuw plein in dat deel van de stad moet wel op een goede manier ingericht worden en niet een kale vlakte worden waar niets aan gebeurt. Ik vraag zeer veel aandacht voor hoe we dat een mooie plek van de stad gaan maken.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ik merk dat u wat wantrouwend bent over de invulling daarvan, maar u kunt het toch ook als een kans zien? Tenminste, zo zien wij het. Er komt een nieuw plein en de invulling daarvan is nog open. Maar waarop baseert u de angst dat dat een leeg en kaal plein gaat worden?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dat iemand van het CDA mij dat toch moet vertellen. U hebt gelijk, ik moet het als een kans zien. Maar toch zeg ik alvast: Die uitdaging gaan wij dan wel samen aan. Ik verwacht dan ook uw steun daarbij.

Voorzitter, dan de fietsverbinding Oosterhamriktracé. De wethouder zegde in de commissie toe dat dat wordt meegenomen als wens in de aanbesteding, om ook richting Kardingse een fietsverbinding te realiseren. Daar ben ik blij mee. Het zou heel mooi zijn als we dat toch zouden kunnen realiseren. Het heeft een hoge prioriteit wat mijn fractie betreft.

Dan tot slot, voorzitter. De Zonnelaan. Lastig. Jammer dat je na zo'n inspraaktraject toch te maken hebt met een plek waar bewoners ontevreden zijn. Ik snap dat ook. Als ik kijk naar de variant 'parkeren in de middenberm', dan wordt mijn fractie van het ruimtelijk beeld niet zo heel erg enthousiast. Van variant B vooralsnog ook nog niet omdat het volgens mij leidt – maar de wethouder moet mij maar corrigeren als het niet zo is – tot ofwel versmalling van het fietspad of verwijdering van voortuinen en dat vinden wij toch wel ver gaan. Maar wie weet hebben wij de feiten verkeerd op ons netvlies. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Het gebeurt best vaak dat er bij besprekingen over de tram woorden vallen als 'we gaan een historisch besluit nemen' en dat dat allemaal heel bijzonder is. Nu werk ik sinds kort met een iPad en nu weet ik niet hoe groot die stapel was, maar volgens mij was die een stuk dunner dan de voorgaande keren. Dat komt natuurlijk ook omdat we op dit moment niet met een principiële 'go-moment' of 'no go-moment' bezig zijn, maar met de uitwerking van de beide lijnen. Maar misschien speelt er toch nog wel wat meer. Want in de afgelopen maanden hebben ook een aantal partijen openlijk getwijfeld aan of de tram wel kon en was het niet alleen de Stadspartij die tegen de bierkaai aan het vechten was.

En toch is het ook wel terecht dat er wat twijfel over is. In het voorjaar hebben we het met zijn allen gehad over een financieel beeld en zolang er geen robuust meerjarenbeeld van de gemeentelijke financiën is moet je jezelf afvragen of je alle projecten wel overeind kunt houden. En zolang de

toezegging van het college om inzicht te geven in de mogelijkheden van het stoppen of uitstellen van projecten en taken nog niet is uitgewerkt, zou ik niet tegen mijn ledenvergadering durven te zeggen dat het allemaal wel goed komt.

Voorzitter, zoals gezegd gaat het hier om een aantal praktische uitwerkingen van beide lijnen. En er staan nog een aantal punten open na de commissievergadering, bijvoorbeeld de fietsroute over de Grote Markt. En ik kan me goed voorstellen dat er nog even over nagedacht wordt. Wat ons betreft: kom er nou uit, samen met bewoners, bezoekers en ondernemers in die binnenstad om toch nog met een goed voorstel te komen. Ik kan me wat dat betreft vinden in, zoals het college dat heeft omschreven, het voorstel.

Het onderzoek of taxi's op de Grote Markt een goed idee is lijkt me prima. Ik heb in de commissievergadering gezegd dat het mij geen goed idee lijkt. Dat was wat prematuur. In de fractie hebben we daar nog uitgebreid over gesproken en om dat te onderzoeken lijkt ons prima. Dat neemt niet weg dat we ons willen vastleggen op de uitkomst, want we zien daar nog wel wat beren op de weg. Maar wellicht kunnen ondernemers en bezoekers die beren voor ons weghalen.

Dan de Zonnelaan. Ook geen gemakkelijke discussie. Dat heeft bij ons in de fractie ook wel wat tijd gekost om daar uit te komen. Want we zien wel de ruimtelijke en verkeersveilige voordelen van wat het college ons nu voorstelt, maar toch vinden we dat als je meerdere opties voorlegt aan de bewoners je wel van heel goeden huize moet komen om achteraf te zeggen dat één optie toch geen optie was. Maar er zijn al een aantal vragen over gesteld, dus wij wachten daarover even de antwoorden af. Dank u wel, voorzitter.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, een paar zinnen geleden meldde de heer Luhoff iets over zijn alv en ik begreep dat stukje niet helemaal. Mijn beeld was dat u zegt: zo lang er nog geen toezegging is of duidelijkheid over het feit dat de tram betaald kan worden, durft u nog niet in de richting van de alv te zeggen dat dat lukt.

De heer LUHOFF (D66): Ja.

De heer SETON (CDA): Nu ken ik van de PvdA de relatie met de alv, maar van u nog niet. Durft u dat dan wel in deze raad te zeggen, maar niet in uw alv?

De heer LUHOFF (D66): Nou, of dat nu tegen mijn ledenvergadering is of hier, ik moet eerst weten of dat financiële beeld van de gemeentelijke financiën op orde is. Dat was de laatste keer dat ik het controleerde nog niet zo. Dus laten we eerst dat maar eens voor elkaar krijgen. Dank u wel.

De heer VAN KEULEN (VVD): U zei dat het beeld van de gemeentelijke financiën niet op orde is?

De heer LUHOFF (D66): Ja, we hebben hier vlak voor de zomervakantie een voorjaarsdebat gehad, daar was u zelf ook bij, en we hebben geconstateerd dat de ambities en de financiën met elkaar in balans moesten worden gebracht. Het college heeft toegezegd om met een aantal voorstellen te komen, om een aantal zaken over het stopzetten of uitstellen van projecten voor ons uit te zoeken. Die toezegging is nog niet gestand gedaan en zolang ik dat beeld niet heb durf ik nog niet te zeggen dat het allemaal gerealiseerd kan worden.

De heer DE ROOIJ (PvdA). Voorzitter, dan nog even een vraag van mijn kant als u mij toestaat: ik heb D66 horen praten over de kosten van de tram, dat zijn we ook van D66 gewend, een partij die wil dat als er uitgaven zijn dat die gedekt moeten worden, maar ik heb de heer Luhoff niet gehoord over de opbrengsten van de tram. In ieder geval mondjesmaat. Ziet u daar nog een meerwaarde in? Want wij hebben uitgebreid gedebatteerd over de RegioTram, maar daar heb ik u niet over gehoord.

De heer LUHOFF (D66): Nee, zeer zeker. Wij zijn een groot voorstander van de tram. Maar wij zijn een groot voorstander van een heleboel zaken die we als gemeente doen. We hebben alleen kunnen constateren, vlak voor de zomervakantie nogmaals, dat de ambities en de financiën met elkaar in balans moeten worden gebracht. Zolang dat nog niet het geval is, zolang wij er nog geen zicht op

hebben dat dat het geval is, is het lastig om te zeggen dat het allemaal wel goed komt en zoals anderen blijkbaar wel konden doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders, Student en Stad.

De heer Gijsbertsen heeft alsnog zijn motie ingediend.

Motie (9): Verplaatsing taxistandplaats Grote Markt (GroenLinks, ChristenUnie, PvdA, Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende de RegioTram – voorlopige tracédelen 3 en 4, inclusief inspraakrapport en aanpassingen tracédelen 1 en 2,

constaterende dat:

- aanleg van de Regiotram en de bouw van de nieuwe Oostwand zullen leiden tot een intiemere Grote Markt;
- de aanwezigheid van de taxistandplaats Grote Markt effect heeft op de inrichting van de verkeersstromen op de Grote Markt;

overwegende dat:

- de Grote Markt de ‘huiskamer van de stad’ is;
- de veiligheid en een prettig verblijf van vooral voetgangers en fietsers in de binnenstad van groot belang zijn;
- de gemeente duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan;
- de taxistandplaats op de Grote Markt een inbreuk is op het plein als prettige plek voor voetgangers en fietsers;
- de taxistandplaats op de Grote Markt zorgt voor verkeersonveilige situaties en door ronkende motoren ook voor slechtere luchtkwaliteit;
- de taxistandplaats het moeilijker maakt om het plein intiem en verkeersveilig in te richten na de bouw van de nieuwe Oostwand en de aanleg van de Regiotram;

spreekt als zijn mening uit:

- dat verplaatsing van de taxistandplaats van de Grote Markt naar het Kwinkenplein of een andere locatie wenselijk is;

verzoekt het college:

- de mogelijkheden tot verplaatsing van de taxistandplaats Grote Markt naar het Kwinkenplein of een andere nabije locatie te onderzoeken;
- de raad de resultaten van het onderzoek te doen toekomen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt nu deel uit van de beraadslaging. Dan is het woord aan mevrouw Krüders, Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. De heer Luhoff zei het al: het is nog wel ver weg voor we het ‘go, no go’-moment hebben. We gaan daar pas eind volgend jaar de echte beslissing over nemen. Maar ondertussen rolt het onderwerp wel voort.

We hebben een paar positieve punten en een aantal aandachtspunten die we u toch nog even zouden willen benoemen. En dan begin ik met een positief punt, namelijk de Ramblas. We zijn erg blij dat dit behouden kan blijven in dit plan en we vinden het een aanwinst voor de stad.

Dan nog een positief punt: velen van u hebben het als negatief punt benoemd en dat is de Zonnelaan. We zien ook dat het een moeilijk punt is met de parkeerplekken recht voor de deur. Het is misschien ook niet zoals de bewoners het gewenst hadden, maar als wij kijken naar de toekomst van de Zonnelaan en het algemene beeld zijn wij heel erg positief over de functie en de uitstraling die het

gebied krijgt. De veiligheid voor de fietsers, maar ook de groene uitstraling. Maar dat neemt niet weg dat we nog wel moeten kijken naar hoe we het überhaupt met parkeren doen in die wijk. En dat is zeker een discussie die we op een ander moment nog met elkaar aan zouden moeten gaan.

De heer SETON (CDA): Waarom niet op dit moment? Want voor die bewoners is het nu een actuele vraag en als wij als raad nu besluiten dat er geen parkeerplaatsen komen dan zijn zij ze kwijt. Dus u kunt het uitstellen, maar voor de bewoners is het nu het moment.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dat ben ik met u eens, maar wij kiezen op dit moment voor deze oplossing omdat we toekomstgericht het eens zijn met het beeld dat geschetst is. Alleen wij vinden dat we überhaupt eens over de normen in die wijk moeten praten en in dat opzicht zou ik de discussie daar willen voeren. Ik zie ook uw punt, maar ik zou liever over het onderwerp parkeernormen in die wijk eens willen spreken.

Dan het Zernike: De verplaatsing van de halte richting het Baluwborgje, dus meer richting de gebruikers van het Zernike. Dat was een grote wens van ons en dat is nu ook gebeurd en daar zijn we ook erg over te spreken.

Dan de aandachtspunten. En laat ik beginnen met het Zernike. Niet alleen het elektromagnetische veld is een aandachtspunt, maar vooral de opstelling in de communicatie met de instellingen. En dan met name de RuG. Ik ben erg geschrokken van de berichten die wij hebben gelezen in de krant. Ik heb ook geprobeerd contact op te nemen, maar de heer Poppema was ook voor mij moeilijk te bereiken. En volgens mij heeft u daar ook moeite mee, want u blijkt niet op een lijn te zitten tussen de instelling en de gemeente hoe we verder moeten gaan met de ontwikkeling van de tram op het Zernike. En ik was heel benieuwd naar het college hoe we dit gaan oplossen. We moeten gewoon zorgen dat we op een lijn komen met die instellingen op dat gebied.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Is het Student en Stad bekend dat twee grote instellingen, zowel het Academisch Ziekenhuis – zo noemen wij Groningers dat – als de RuG allebei niet als eerste keuze een tram zien? En daarom koudwatervrees hebben?

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nou, volgens mij was dat niet het geval. Volgens mij zijn ze er wel positief over, alleen niet over de manier hoe het moet lopen en dat is een verschil met het wel of niet willen.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, beide instellingen hebben allebei liever een andere oplossing. In het geval van het ziekenhuis geeft men de voorkeur aan een kabelbaan met een ontsluiting langs een of ander kanaal en de rijksuniversiteit ziet ook graag andere mogelijkheden. De enige plaats waar men deze tram zo graag ziet is aan het Zuiderdiep en in dit gebouw bij een aantal mensen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, maar wij besturen de stad en wij moeten ervoor zorgen dat die stad bereikbaar is en volgens mij moeten wij ook beslissingen nemen die in het belang zijn van de hele stad en alle bereikbaarheid van de stad en niet van één instelling.

De VOORZITTER: De heer Prummel. De laatste keer.

De heer PRUMMEL (Stads partij): We weten het hier beter ...

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nee, wij hoeven het niet beter te weten maar we gaan ervan uit dat we goed onderzoek hebben gedaan en daar baseren we onze feiten op. U kunt natuurlijk altijd de vraag stellen of onze informatie de juiste is, maar we moeten maar uitgaan van vertrouwen in het college, toch?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, over het algemeen wordt er positief gedacht over de inspraak met betrekking tot de tram. Nu blijkt dat op het gebied van Zernike de RuG ontevreden is. En u stelt met ons vast – of stelt in ieder geval met mij vast – dat de heer Poppema lastig te bereiken is. Kan het

ook zijn dat de fout dan daar zit en het in eerste instantie een zaak van de RuG is om contact te zoeken met het college?

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Nou, wellicht. Maar we kunnen ook de eer aan onszelf houden: wij willen graag medewerking van dat project, dus ik vind dat wij ook moeten zorgen dat ... op een of andere manier is er een communicatieprobleem en dat moet worden opgelost. En laten wij dan de eerste handreiking doen die kant op.

Dan nog even een aantal andere puntjes. Het Hoofdstation met fietsersveiligheid is iets waar we nog naar willen kijken: hoe kunnen we het met uitstappen veilig houden voor fietsers en voetgangers? En ook rondom de Grote Markt. Wij gaan graag de workshop met elkaar aan. En wij willen eventueel nader onderzoek naar de veiligheid en de ruimtelijke inpassing van de verschillende functies.

Over het parkeren had ik het al met u gehad. Daar willen we graag snel met u over praten, want daar wordt een aantal keren naar verwezen.

De VOORZITTER: U bedoelt met mij. U kijkt naar de wethouder, maar u bedoelt met mij. U spreekt via mij.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): O ja, sorry.

De VOORZITTER: Dat schijnt op andere plekken soms ook van belang te zijn, dus ik hou het ook maar een beetje in de gaten.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Prima, u praat nu wel in mijn tijd, hè? Gaan we nou door? Ja, wij vinden: we gaan door, omdat wij vinden dat de tram een vervoermiddel is dat onze stad naar een next level brengt en een aanwinst is voor onze stad.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, ik heb nog een vraag aan mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, als u die stelt ben ik door mijn hele spreektijd heen.

De heer EVENHUIS (VVD): Over die workshop die komt over fietsers op de Grote Markt: zou u kunnen aangeven hoe u kunt bereiken dat de bruidsparen die uit het stadhuis komen ...

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dat zullen we ook onderzoeken. Ik verwijs graag naar de workshop en dan zullen we het daar aanwijzen. Als ik het nu ga beantwoorden heb ik geen spreektijd meer.

De VOORZITTER: Gaat u gauw verder dan, mevrouw Krüders.

De heer DIJK, SP-fractie.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen is mijn fractie blij dat het college heeft aangegeven dat de wijzigingen in het voorlopig ontwerp niet tot meer kosten zullen leiden. Dat is ook waar wij van uitgaan. Sterker nog: volgens mij hebben we niet meer geld. En ja, ach, over de tram kent u allemaal ons standpunt wel. Dan wilde ik het voorlopig maar over het voorlopig ontwerp houden.

In de commissie hadden wij ook al aangegeven dat we ons wat zorgen maken over enkele onderdelen. Zo maken wij ons wel zorgen over enkele situaties die ontstaan bij het Hoofdstation, als wij tenminste het voorlopig ontwerp mogen geloven. Gezien nu bij het Station spoor 1B niet beschikbaar blijkt voor de tram zien we in het voorlopig ontwerp een chaotische situatie ontstaan met treinen, trams, fietsers en voetgangers. Er wordt nu gekeken of het mogelijk is of er via het perron bij 1B uitgestapt kan worden. Wij verwachten dat hiervoor een goede oplossing wordt gevonden.

Over het fietspad over de Grote Markt wachten wij even de verdere uitwerking uit de workshop af. Maar ik kan u wel meegeven dat wij geen groot voorstander zijn van een fietspad over de Grote

Markt. We zien het eigenlijk niet zitten. We vinden het zonde om de Grote Markt in twee delen te splitsen met een fietspad er tussen. Niet veilig voor voetgangers. Daarnaast denk ik dat de meeste marktkooplui er ook niet blij mee zullen zijn. Over de taxistandplaatsen en de eventuele verhuizing naar het Kwinkenplein hebben wij in onze fractie redelijk uitgebreid gesproken en daar zijn we eigenlijk nog niet helemaal uit. Dus wij zijn heel erg benieuwd naar de uitkomsten van een eventueel onderzoek hiernaar en we willen ook heel graag een reactie van het college hierop.

De heer SETON (CDA): De heer Dijk zegt dat er discussie over is geweest in de fractie. Ik ben wel benieuwd waar dan uw afweging ligt, blijkbaar zit het op de wip. Wat zou voor u de doorslag kunnen geven?

De heer DIJK (SP): Dat is inderdaad een goede vraag. Het komt er een beetje op neer dat wij vinden dat wat ons betreft taxi's het liefst in het zicht van mensen moeten zijn, het liefst op de grote markt, dat mensen ze kunnen zien, dat is logisch. Aan de andere kant wordt de Grote Markt toch op vele plekken gewijzigd. Maar wij kunnen het op dit moment niet zo goed overzien en wij waren daar met zijn vieren gewoon nog niet helemaal uit. Tot slot dan nog de Zonnelaan.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): We hebben het vanavond al een paar keer over ledenvergaderingen gehad. Mag ik u nu vragen wat u vertelt aan uw ledenvergaderingen als het over de tram gaat? Van de PvdA hebben we het in de krant kunnen lezen, wat de heer Luhoff zei hebben we ook allemaal gehoord, maar ik ben benieuwd wat u dan vertelt aan uw leden. Dank u wel.

De heer DIJK (SP): Het is nog niet duidelijk wat dat betreft. Dat wil ik nog wel even duidelijk maken. Het is voor ons in ieder geval – de heer Luhoff zei het net ook – zo dat er niet een heel goed beeld is van de financiën van de gemeente op dit vlak. Er moet bezuinigd worden. In het voorjaar hebben we het ook gezegd: wij zien het niet zitten dat er keihard bezuinigd wordt op sociaal beleid en dat er dan wel een tram zou komen. Is dat duidelijk genoeg?

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, maar ... hoe gaat u dan de discussie over die RSP-gelden aan? De heer De Rooij zei het net ook al: we krijgen die RSP-gelden, daar betalen we die tram van. Aan de andere kant zegt u: dat geld van die RSP-gelden kan nooit naar de sociale voorzieningen waar u het over heeft.

De heer DIJK (SP): Nee, maar er gaat wel meer geld in de tram en dat geven wij in ieder geval liever uit aan sociale voorzieningen wanneer er bezuinigd zou moeten worden. Daar wil ik het eventjes bij laten op dit vlak, mijn tijd gaat er keihard doorheen.

De VOORZITTER: Nog een interruptie van mevrouw Krüders en dan heeft de heer ... Dijk ... gelegenheid ... om ... zijn ... betoog ... te ... vervolgen. Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ik bespaar tijd door snel te beginnen. Hoe gaat u ervoor zorgen dat de stad dan wel bereikbaar blijft? Wat ik bedoel is: moeten we dan bussen gaan doen? Bussen kosten ook geld.

De heer DIJK (SP): Nee, ik zie dat daar ook inderdaad een groot dilemma ligt. De tram lost inderdaad een vervoersprobleem op, maar wanneer wij hard moeten bezuinigen op sociale voorzieningen dan levert dat ook grote problemen op en ik vraag me af hoe u dat zou oplossen.

Ik ga verder met de Zonnelaan. Er zijn meerdere fracties die ook hebben aangegeven dat ze zich daar zorgen over maken. Ook bewoners, die daar niet helemaal tevreden over zijn. We hebben inderdaad al gehoord over variant B van de bewoners en er is een motie van het CDA. Wij zijn eigenlijk ook wel benieuwd naar de uitwerkingen daarvan en zouden graag een reactie van het college willen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. We komen steeds – ik moet even de timer aanzetten – een stukje dichterbij de realisatie. We zitten nog niet op 100% besluitvorming. Volgens mij zo'n 85%, als ik het zo inschat. Maar wij hebben nog steeds een 100% 'ja' voor de RegioTram. De PvdA laat het ook nogmaals horen, heb ik in de commissie wel eens gevraagd en ik ben blij dat het in die zin – ondanks dat een aantal partijen bezwaren hebben – in meerderheid toch nog een 'ja' blijft. Ik ga vanwege de tijd heel kort een aantal zaken bij langs.

De halte Damsterdiep. We hadden aanvankelijk sympathie voor die halte, maar als je kijkt naar de exploitatie, het ruimtegebrek, de nabijheid van halte Hanzeplein en de stromen die vanuit de parkeergarage anders gaan lopen, maakt dat dat wij de keuze van het college kunnen volgen.

De overkluizing naar Schuitendiep. We hebben geprobeerd om het niet openbaar advies van de Monumentencommissie boven tafel te krijgen. Dat is niet gelukt. Maar we hebben begrepen dat we er bij het vaststellen van het bestemmingsplan wel de beschikking over kunnen krijgen. En dat maakt ons eigenlijk wel heel erg nieuwsgierig. Want staat er iets in wat behoorlijke gevolgen heeft voor die overkluizing? En wij willen op dit moment aangeven dat wij nu niet iets besluiten wat onomkeerbaar negatief is voor het Schuitendiep. We maken daarom vandaag deze aantekening. En de vraag die wij in de commissie al stelden: is het water nog te zien als de overkluizing er is?

Fietsen over de Grote Markt. We hebben nog een discussie gehad in onze fractie en we hebben onszelf afgevraagd: zien wij het zitten dat je straks met een zwarte streep over de sleep gaat trouwen? Of gaat iedereen heel braaf het bochtje om fietsen? Onze fractie denkt dat als je van de Gelkingestraat een doorgaande fietsroute maakt, het niet anders kan dan dat je rechtdoor fietst. Ook al zou je het niet faciliteren, dan gaat men alsnog rechtdoor. En in het ontwerp zouden we dan rekening willen houden met de ingang van huwelijken, met de belangen van de markt uiteraard, maar wij zien een soortgelijke situatie ontstaan als voor de Korenbeurs. Maar goed, er komt nog een workshop. Maar u ziet dat onze mening al iets is opgeschoven. Voor de taxi's verwijs ik naar de motie.

Voor de Zonnelaan idem.

Het Oosterhamriktracé, ook in de commissie geweest, zo sluit ik aan bij de PvdA.

En als laatste punt: de oversteek Venuslaan – Zonnelaan gaat met een tramwaarschuwingsteken. Als je bedenkt dat het à la de busbaan hov's zou gaan dan is het wat ons betreft geen goede waarschuwing en ik roep het college op hier oog voor te hebben. Dank u, voorzitter.

De heer SETON (CDA): Even over dat laatste: u vindt dat geen goede waarschuwing. Aan wat voor waarschuwing zit u dan te denken? Een slagboom of zo?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Het Trambureau heeft vast heel goede opties. Maar ik weet dat het daar in een aantal gevallen niet goed werkt en aangezien we niet willen dat er ernstige ongelukken gebeuren roep ik het college op om daar nog eens over na te denken en op terug te komen.

De VOORZITTER: Goed. Heb ik alle fracties gehad? De heer Kelder nog van de Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. In de commissie heb ik al het een en ander gezegd over ons idee van het tracé en heb ik complimenten uitgesproken over de inspraak van met name de Eikenlaan. Ik vind het overbodig mijn woordvoering daarover nu te herhalen.

De vraag die steeds bij veel mensen terugkomt is: moeten we het wel doen nu de economie niet zo goed gaat? Dat wij de Zuiderzeegelden mis gaan lopen betwijfel ik, want een alternatief plan dat veel goedkoper is zou misschien binnen die gelden passen. Voor de rest sluit ik mij op dit vlak aan bij de afsluitende woorden van D66 dat we daar nog op terug zullen komen.

Daarnaast hebben we voor een RegioTram gekozen. Nu daar bij steeds meer mensen twijfel aan het ontstaan is, denk ik dat we het opnieuw te discussie moeten stellen zodra er meer duidelijkheid is over wel of geen RegioTram.

Ook al is er veel naar inspraak geluisterd en zijn er routes aangepast, wat we op zich juist vinden, het blijft jammer dat er groen verdwijnt uit onze toch al zo weinig groene binnenstad. De compensatie zal

vaak plaatsvinden op andere plekken dan waar nu bomen staan. Het blijft jammer dat er weer groen plaats moet maken voor tramlijnen en bovenrails op plekken waar juist meer groen niet zou misstaan. Het verlies van zoveel wateropnamecapaciteit als ecologische waarde kan – deels – worden opgevangen door gevelgroen en groene daken. De Partij voor de Dieren wil graag dat het college op een creatieve manier omgaat met het verlies van bomen en groen. Zo weinig mogelijk groenverlies natuurlijk en compensatie liefst zo dichtbij als mogelijk bij de plek waar een en ander verloren gaat. Als compensatie van bomen en groen op de grond niet mogelijk is, dan kiezen voor de aanleg van groene daken en groene gevels. En de vrees bestaat bij ons dat als de tram er komt er uiteindelijk geen geld meer is voor groen. Wij willen graag dat het geld voor de groencompensatie wordt geborgd en vragen de wethouder of zij daar mogelijkheden in ziet. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan hebben we alle sprekers gehad van de kant van de raad en is het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Vandaag spreken wij over het voorlopige ontwerp van de tracédelen 3 en 4 en de aanpassingen van de delen 1 en 2. Aanpassingen op het voorlopige ontwerp voor de tram. En de tram is weer het onderdeel van het Regionaal Openbaarvervoersplan Regiorail; 300 miljoen euro investeren in twee tramlijnen in de stad en 400 miljoen euro investeren in het spoor in de regio, op verbeteringen naar Leeuwarden en Heerenveen en op het Hoofdstation.

Een aantal partijen in de stad, en hier ook in de gemeenteraad hebben dat al ‘een bijdrage aan de verbetering van de bereikbaarheid van de regio’ genoemd en daarmee een bijdrage aan de regionale en stedelijke economie. En laten we vooral ook niet vergeten dat de tram natuurlijk ook een middel is om een bereikbaarheidsprobleem op te lossen, maar er tegelijkertijd voor zorgt dat er sociaal structurerende effecten ontstaan. We hebben dat destijds op onze werkreizen in België en Frankrijk gezien en we denken het ook te kunnen bewerkstelligen bij wijken als Selwerd, Paddepoel. En het kan ook een opsteker zijn voor het Ebbingekwartier en het Boterdiep. En laat ik het dan nog niet eens hebben over al die mensjaren werk die er gaan ontstaan op het moment dat wij over een aantal jaren de gunning kunnen realiseren.

De VVD maakt toch wel een gedenkwaardige beweging en dat verdient toch wel enige aandacht van dit college. De afgelopen jaren heeft zij zich sterk gemaakt voor een alternatief. Dat deed ze altijd met veel elan en passie, maar ook met allerlei argumenten. Maar tegelijkertijd ziet ze dat er draagvlak in de raad, in de provincie en in de stad ontstaat voor het fenomeen ‘tram’ en zij zegt: “Wij zetten onze Translohr in de remise en gaan ons nu richten op de verbeteringen die wij kunnen realiseren in de tram.” U verdient daarvoor mijn complimenten. Ik waardeer die opstelling van de VVD. U zegt daarbij nog iets: “De businesscase is geen zekerheid.” En daar heeft u volstrekt gelijk in. De businesscase hebben wij op twee momenten nu geactualiseerd. We zullen dat nog twee keer doen. Binnenkort ontvangt u van ons de geactualiseerde kostenraming. En niets is zeker tot het moment waarop wij kunnen constateren dat de markt een aanbesteding aan ons levert binnen de bedragen zoals wij die met elkaar hebben afgesproken. En ik zei u vorige week: “Die cent wil ik dan nog wel uit eigen portemonnee betalen, maar wij hebben voor dit project 307 miljoen euro en geen cent meer.” En op het moment dat die aanbesteding niet lukt zijn we natuurlijk onze plankosten kwijt, maar zullen wij niet overgaan tot gunning. Dat zijn de afspraken die wij met elkaar hebben gemaakt. De definitieve ‘go’ is pas op het moment dat de aanbesteding rond is, dat de contracten getekend zijn en we weten dat we binnen dat bedrag voor 22,5 jaar een dienstregeling hebben met de tram.

Het aardige daarbij is dat we over het algemeen altijd gewend zijn dat we onze uitgaven al doen voordat we resultaat hebben, voordat we het product zien. We hebben gekozen voor een nieuwe vorm van aanbesteding: DBFMO; niet helemaal nieuw in Nederland, wel nieuw op de manier waarop wij het nu doen, waardoor we pas gaan betalen op het moment dat het consortium het product levert. Met andere woorden: de rails, de tram en de dienstregeling. En doen ze dat niet, dan zijn we natuurlijk onze plankosten kwijt, maar hebben we het grootste deel van het bedrag nog in onze pocket.

Over de inspraak, door een aantal partijen nu, maar ook in de commissie genoemd, zijn complimenten uitgedeeld. Ik heb u destijds in de commissie gezegd dat ik die complimenten met graagte doorgeef aan de organiserende gemeente en provincie en Project RegioTram, die heel veel energie hebben gestoken in het praten met ondernemers, praten met burgers, met instellingen, om ervoor te zorgen dat

de informatie zo goed mogelijk duidelijk wordt, dat alternatieven geschetst worden. Overigens betekent dat niet dat je het eens wordt. Inspraak en participatie of luisteren betekent niet dat je ook dat doet wat mensen je vertellen; wel dat je heel goed luistert naar die argumenten en probeert met alternatieven te komen als je niet overgaat tot het overnemen van een standpunten van een burger of een instelling of een ondernemer en dat je dan ook goed uitlegt waarom je dat doet.

Op een aantal onderdelen zijn we er ook in geslaagd om die overeenkomst wel te bereiken. Student en Stad gaf aan: De Ramblas; een grote zorg een jaar gelden. Met man en macht hebben we ervoor gezorgd dat er én een tram is én ook een Ramblas langs het Kattendiep. Maar ook weer als je kijkt naar de Oosterhamrikkade; de discussies die daar ontstonden met onder andere het woonschepcomité: we hebben mensen gewoon om de tafel gezet, we zijn zelf gaan tekenen en gaan rekenen en dan komen ze vervolgens met een plan waar wij dan weer ons voordeel mee doen.

Het gaat niet altijd zoals we willen. De Zonnelaan: Wel zoals wij willen, maar niet zoals de buurt wil. De Zonnelaan is daar een voorbeeld van. Ik kom daar zo meteen nader op terug.

Oosterhamrikkade: Het was de heer De Rooij die daar aandacht voor vroeg. Nu, maar ook in de commissie. Er is toch wat wrijving ontstaan, enerzijds de Professorenbuurt, anderzijds de Oosterparkbuurt. Twee projecten proberen daar natuurlijk de buurt en de omgeving te upgraden door middel van 'De Radiaal Wakker Gekust'. En als u dan de Vinkenstraat noemt, mijnheer De Rooij, dan komt u toch wel even aan een open wond. In ieder geval van mij en een groot deel van het college, want wat was het mooi geweest als we natuurlijk een tram hadden kunnen realiseren door de Vinkenstraat. Dan heb je het niet alleen maar over vervoer, dan heb je het met name over het bijtrekken van buurten die dat nodig hebben: het sociaal structurerende effect. Maar zoals u weet konden we daar in het college geen overeenstemming over krijgen omdat dat een budget met zich meebracht van om en nabij de 20 miljoen. Een open wond. We gaan door, maar het zal altijd wel een litteken blijven.

Dan kom ik op het voorlopige ontwerp.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, over het Oosterhamriktracé en de Vinkenstraat zijn we het eens, maar heel de Oosterhamrikkade komt wel erg veel samen. Er zit daar een verkeersafwikkelingverhaal, het UMCG, we hebben te maken met een discussie of er auto's over die fly-over mogen, we praten over de tram, we praten over inpassing; we praten over een buurt die toch behoorlijk gefrustreerd is over de inspraak. Ik denk dat als wij als stadsbestuur ook gefaald hebben door daar met tegenstrijdige plannen te komen. U heeft in de commissie gezegd dat u met die buurt zou willen gaan praten. Zijn er al contacten geweest? En zo nee, wanneer komen die er dan?

Wethouder DEKKER: Ik heb in de commissie gezegd dat wethouder De Vries en ondergetekende namens het college dit probleem oppakken en zullen proberen om beide projecten samen te brengen en in ieder geval zorgen dat die communicatie beter gaat. En dat de frustratie – misschien niet van de ene op de andere dag – wordt weggenomen en dat we daar een poging in zullen ondernemen en wij zullen dat beiden gezamenlijk oppakken.

Dan kom ik op het voorlopige ontwerp. Een aantal onderwerpen komen daar natuurlijk in terug: de Grote markt wel of niet een fietsroute langs het stadhuis en wel of niet een zwarte streep over je trouwjurk – dat hangt een beetje af van de lengte van de trouwjurk. De Zonnelaan ...

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Het was ook een sleep, hoor.

Wethouder DEKKER: O, ja, ja. Ik ken dat allemaal niet. Ik heb het allemaal nooit ogen meemaken. (*gelach*) Maar je weet nooit wat er gaat gebeuren! Nee, ik ga nu niks zeggen. Dan ben ik veel te bang dat u gaat reageren.

De Zonnelaan. Waarom hebben wij plan B niet meegenomen? Het is altijd goed om alternatieven te schetsen, maar dan moeten die alternatieven wel voldoen aan voorwaarden die wij als college kunnen ondersteunen. En wij vonden eigenlijk de uitwerking van alternatief B onvoldoende om als volwaardig alternatief naar voren te brengen. Je krijgt dan toch het kruisend verkeer van parkerende auto's die over het fietspad naar de rijbaan moeten, zowel bij het inparkeren als bij het uitparkeren, en dat

vonden wij een onwenselijke situatie. Dat laat natuurlijk onverlet dat van de huidige bewoners een aantal zegt: die tuintjes willen wij wel inleveren. Mevrouw Krüders gaf dat in haar eigen pleidooi ook aan. Hier botsen ook een beetje de belangen op de korte termijn, van de individuele bewoners die daar nu wonen, en de belangen op de langere termijn, waarin je ook probeert van de Zonnelaan een ruimtelijke kwaliteit te maken waarvan wij denken dat die een betere is. Dus: veiligheid, een betere ruimtekwaliteit, meer groen. We hebben daar nadrukkelijk met de bewoners over gesproken. Zij zijn ook meerdere keren bij mij langs geweest en bij de projectorganisatie. En uiteindelijk heeft het college, alle plussen en minnen afwegend, goed geluisterd naar de argumenten en toch gekozen voor de ruimtelijke kwaliteit en de veiligheid.

De heer SETON (CDA): Dat principiële onderscheid tussen korte termijn en lange termijn begrijp ik niet helemaal, want ik ga ervan uit dat er ook bewoners op lange termijn zitten en de opvolgers van de huidige bewoners hebben ook dat probleem. Maar meer principieel, u zegt dat u de variant niet hebt meegenomen ter afweging omdat die niet voldoet aan uw standaard. En tegelijkertijd zie ik een ander alternatief staan: ‘parkeren tussen de bomen’, waarvan u ongeveer met vergelijkbare hardheid zegt dat het niet kan. Die is wel opgenomen. Waarom dan niet gewoon die derde meegenomen in de afweging? Want een andere vindt u ook niet goed.

Wethouder DEKKER: Dat heeft natuurlijk wel een beetje te maken met gradatie. We hebben ook aangegeven dat we het parkeren tussen de bomen ook onveilig vonden. Maar daar hoefde je geen fietspad te kruisen. En bij de variant van de bewoners moest ook nog eens het fietspad gekruist worden door parkerende auto's en dat vonden wij een dermate onveilige situatie dat we dat niet eens als variant wilden presenteren, omdat we uiteindelijk ook niet achter die variant zouden kunnen staan. We hebben nadrukkelijk een keuze gemaakt voor de variant zoals we die nu hebben gekozen. De andere variant heeft absoluut niet onze voorkeur, maar als u daar als raad voor had gekozen dan waren wij daar niet voor gaan liggen. ‘Voor gaan liggen’ klinkt zo zwaar, maar er waren behoorlijk wat minnen. Maar de beide varianten die we nu hebben laten zien vonden we beide acceptabel. De variant waar wij zelf voor gekozen hebben vinden we de beste. Variant B van de bewoners vonden we eigenlijk – volgens onze normen van ruimte en kwaliteit, maar voornamelijk ook veiligheid – onvoldoende.

Voorzitter, dan de Grote Markt – de fietsroute. Ik begrijp dat wij als raad en als college gaan knutselen en gaan tekenen en noem maar op. Er zijn twee varianten: doe je hem langs de Oostzijde of doe je hem pal voor het stadhuis langs. Nou, daar kunnen we vandaag hoog en breed over spreken, ook in het college hebben daar met elkaar over gesproken. De raad heeft er ook verschillende visies over; laten we gewoon de plussen en minnen gezamenlijk op een rij zetten en daar vervolgens uitkomen. Want we hebben er nog wel even tijd voor om dat probleempje te klaren.

Wat betreft de taxi's op het Kwinkenplein: nu moment dat u de fietsroute aan de Oostzijde plaatst dan moeten de taxi's wel naar het Kwinkenplein, want dan hebben we onvoldoende ruimte. Waarom hebben we er nu voor gekozen om de taxi's aan de Grote Markt te houden? Deels omdat er weinig draagvlak was in de taxibranche, maar deels ook omdat we het van belang vonden dat er particulier openbaar vervoer op de Grote Markt zou moeten zijn op het moment dat je dat op het Kwinkenplein doet, het toch een beetje meer achteraf is. Maar ook daar kunnen we, in relatie tot ‘waar komt de fietsroute’, wel goed met elkaar over spreken, dus ik zou willen voorstellen om beide varianten, zowel de fietsroute als de taxiplaats, nader met u te bespreken.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen. En dan neem ik aan dat de wethouder ook richting de moties gaat. Wat bent u nog niet?

Wethouder DEKKER: Ik had nog niet alle vragen beantwoord.

De VOORZITTER: U bent wel door uw spreektijd heen. Dus dan hebben we een probleem. Maar eerst het woord aan de ... nee, dan moet ik ook eigenlijk niet het woord aan de heer Gijsbertsen geven. Nee, u mag dan niet meer, inderdaad. De heer Gijsbertsen begrijpt het. U moet proberen het af te ronden.

Wethouder DEKKER: Het Damsterdiep. Er was geen ruimte, maar dat heeft u al gezegd.

Het EMC: Er is geen sprake van een communicatiestoornis. Op dit moment zijn we het niet volledig eens. We hebben binnenkort bestuurlijk overleg en dan gaan we daar gezamenlijk over spreken. Overigens is er in de kostenraming wel een bedrag opgenomen om het probleem te tackelen.

Wat betreft de Herebrug: Die blijft wel toegankelijk voor fietsers.

De overkluizing: Ik ben het met de heer Seton eens dat het de ambitie moet worden om daar een levendig plein van te maken.

En overigens, voorzitter, moet ik namens het college maar met name namens wethouder De Vries, zeggen dat wij meer groen willen in het voorlopige ontwerp.

Dan kom ik op de moties.

Motie nummer 6, Zonnelaan: Die zullen wij ontraden, omdat wij variant B geen goed alternatief vinden.

Motie nummer 7, Spoorlijn Groningen-Heerenveen: Zoals u weet hebben wij een RSP-pakket. Dar is de spoorlijn Groningen-Heerenveen op dit moment onderdeel van. Binnenkort zullen wij u daar bij brief over informeren. Ik zou het oordeel aan de raad willen laten.

Motie nummer 8, Aanlanding op spoor 1b: Daar wordt in de constatering gezegd dat de RegioTram niet landt op spoor 1b, maar hij doet dat wel. Dus de motie is in die zin onjuist.

Motie nummer 9, Verplaatsing taxistandplaats Grote Markt: Ik heb volgens mij aangegeven dat we met de workshop 'Rekenen en tekenen over de fietsroute Grote Markt' dit onderdeel mee zullen nemen.

Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Wat betekent dat laatste? Dat u het meeneemt? Dat u het oordeel aan de raad laat? Ja.

Goed, dan kijk ik of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Of dat die misschien heel kort kan zijn. Dat gebaart in ieder geval de heer Gijsbertsen. Ik moet alleen wel eerst naar de heer Seton kijken. Kan het wat u betreft ook kort?

De heer SETON (CDA): Voorzitter, ja. Het had volgens mij nog korter gekund als de wethouder was ingegaan op mijn idee voor die taxi's op de trambaan bij het UMCG. Dat scheelt misschien het indienen van een motie. Dank u.

De VOORZITTER: Dan kijk ik naar de heer Offerman of hij nog behoefte heeft aan een tweede termijn. Kan het kort ook? Ga uw gang.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, dank voor de tweede termijn. Wat mij opvalt is dat de heer De Rooij nog steeds denkt dat het geld niet in de regio besteed kan worden. Het RSP-geld geldt tot 2020. We hebben een brief gehad van het college van 9 februari 2011. Op 9 oktober is dat acht maanden geleden en er zijn nog geen keuzes gemaakt. De keuze die wij maken is, op basis van alle afwegingen, voor de trein naar Heerenveen. Sommigen kijken er anders tegen aan.

Over inspraak wil ik iets zeggen. De heer Gijsbertsen ging voornamelijk over de inspraak. Het is een consultatie. Het is geen inspraak. En een compliment voor de heer Evenhuis. Alleen, wat de VVD nu straks gaat doen met die RegioTram is onduidelijk. De heer Luhoff en ook de SP, de heer Dijk, die twijfelen toch aan de financiële stabiliteit van dit hele verhaal; dat onderschrijven wij. En mevrouw Jongman ...

De VOORZITTER: U realiseert zich dat u met het bespreken van de standpunten van uw collega's bijna uw spreektijd ...

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ja, dat weet ik.

De VOORZITTER: ... heeft verspeeld?

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Goed dan. Mevrouw Jongman en de heer Kelder hebben het nog steeds over een RegioTram. Als die niet meer doorgaat, wat dan? Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer De Rooij nog behoefte aan een tweede termijn? De heer Evenhuis? Niet. De heer Gijsbertsen? Kort, had u begrepen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, aan het einde van haar betoog gaf de wethouder aan dat het college vergroening wil. Nou, dat is prachtig. Maar hoe moet ik me dat dan voorstellen? Betekent dat dat er aanpassingen komen van het voorlopige ontwerp of is dat meer een gedachte die meegaat in de aanbesteding?

De VOORZITTER: De heer Luhoff nog? Mevrouw Krüders? De heer Dijk? Mevrouw Jongman? De heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik wilde inderdaad zeggen wat de heer Gijsbertsen ook zegt: is dat eigenlijk dan een toezegging op mijn vraag die ik stelde?

De VOORZITTER: Dan is het woord opnieuw aan de wethouder.

Wethouder DEKKER: Dank u wel, voorzitter. Overigens moet ook ik de Stadspartij erop wijzen dat op het moment dat wij niet in staat zijn om de RSP-gelden weg te zetten, ze gewoon teruggaan naar het Rijk. Wij moeten gewoon voor 2020, of het nu voor de Zuidelijke Ringweg is, of voor de hov, of voor wat dan ook, het geld uitgeven. En zo niet, dan zal het Rijk graag zijn hand ophouden, dus dat wilde ik even zeggen.

Wat betreft het groen: dat gaat mee als wens in de aanbesteding.

En dan de taxi's bij het Damsterdiep. We hadden eerst alleen de tram. We wilden daar met name ook door middel van het plein een bepaalde uitstraling aan die omgeving geven. Toen hebben we ervoor gekozen om de bussen ook toe te laten, deels vanwege het feit dat dat door de exploitatie van het ov een goeie was, maar voor een deel ook vanuit de wens van het UMCG over de bereikbaarheid. Om nou ook weer de auto's toe te laten, dan wordt de barrière tussen stoep en plein steeds groter. En bovendien kunnen de taxi's gewoon langs de zuidzijde. Dus ik zie er absoluut geen enkele nut en noodzaak toe. Dus ik zou die suggestie niet over willen nemen.

De VOORZITTER: Goed, dank u wel. Dan gaan we naar de besluitvorming.

Dan gaan we allereerst stemmen over de moties zoals die zijn ingediend, de nummers 6 tot en met 9. En daarna zijn de voorstellen aan de orde. Is het iedereen duidelijk waarover we gaan stemmen?

Dan stemmen we als eerste over motie nummer 6 (Zonnelaan). Ik begrijp dat de heer De Rooij een stemverklaring vooraf wil afleggen.

Stemverklaringen:

De heer DE ROOIJ (PvdA): Wij zullen deze motie wel steunen. Ik kan de afweging die het college heeft gemaakt wel reconstrueren, maar wij willen graag onze eigen afweging maken en steunen deze motie wel.

De heer LUHOFF (D66): Voor ons geldt dezelfde redenatie. Wij zullen ook voor deze motie stemmen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Wij hebben onze visie gegeven op hoe wij de Zonnelaan zouden zien en wat wij willen met de Zonnelaan, dus wij zullen deze motie niet steunen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Uit het verhaal van de wethouder kan ik opmaken wat de gevolgen zijn van variant B en mijn fractie weet nu al dat dat voor de fractie niet aanvaardbaar zal zijn, dus wij zullen deze motie niet steunen, want dat zou een leeg gebaar zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Kunnen we nu wel gaan stemmen? Dan gaan we stemmen over motie nummer 6.

Wie steunt motie op stuk nummer 6? Dat is de raad, minus GroenLinks, Partij voor de Dieren, Student en Stad, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op stuk nummer 7 (Spoorlijn Groningen – Heerenveen). De heer De Rooij voor een stemverklaring vooraf.

Stemverklaring:

De heer DE ROOIJ (PvdA): We zullen deze motie niet steunen. Wij vinden het Regio Specifiek Pakket een samenhangend pakket. Om daar prioriteit in aan te leggen op basis van deze ene motie, deze ene uitspraak, lijkt ons niet opportuun. Wij steunen haar niet.

De VOORZITTER: Anderen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over motie nummer 7. Wie steunt de motie op stuk nummer 7? Dat is de Stadspartij, dat is de VVD. Voor het overige in het geheel niet, waarmee de motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie op stuk nummer 8 (RegioTram en aanlanding op spoor 1b). Kunnen we gaan stemmen?

Wie steunt de motie op stuk nummer 8? Dat is de Stadspartij. Overigen niet, waarmee de motie is verworpen.

Dan de motie op stuk nummer 9 (Verplaatsing taxistandplaats Grote Markt). De heer Prummel wil een stemverklaring vooraf.

Stemverklaring:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nou, dit is een voorbehoud. Wij willen niet te zeer vooruitlopen. We staan eronder omdat we graag het onderzoek zien, maar we willen niet te zeer vooruitlopen op de uitkomst.

De VOORZITTER: U staat erop en u staat er ook voor een deel niet op, begrijp ik?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Wij steunen de intentie om een onderzoek te doen, maar we willen nog niet te veel op het resultaat vooruitlopen.

De VOORZITTER: Goed. U moet zichzelf afvragen of het kan. De heer Seton.

Overige stemverklaringen:

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, een stemverklaring. Op dit punt zijn we het helemaal eens met de wethouder. Dit komt te vroeg, dus wij wachten ook die workshop even af.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Wij steunen deze motie wel, omdat wij denken dat dit meegenomen kan worden in de workshop die we nog gaan doen.

De heer EVENHUIS (VVD): Wij vinden taxi's zichtbaar op de Grote Markt belangrijker dan bijvoorbeeld een informatiecentrum voor het Forum op de Grote Markt.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dan moet ik de heer Prummel toch echt in overweging geven ... kijk, u dient de motie mede in of u dient hem niet mede in. U kunt haar niet voor een deel mede indienen. Dus u moet overwegen of u er onder blijft staan – en dan ligt het wel voor de hand dat u haar steunt, dat is wel het soort logica dat ik u zou willen aanbevelen – of u kunt besluiten uw naam er af te halen, zeg ik maar.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dan wil ik even beraad met mijn fractie hebben, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik neem aan dat dat in een enkel ogenblik kan.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nou, twee minuten?

De VOORZITTER: Dan schors ik de vergadering voor twee minuten. Ik stel voor om deze schorsing dan maar te gebruiken voor een kopje koffie, maar niet voor andere doeleinden!

Schorsing van 21.30-21.42 uur.

De VOORZITTER: Wilt u allemaal gaan zitten? Ook wethouder Dekker alstublieft. Ik verzoek u echt om te gaan zitten, want wij krijgen een maidenspeech en dan is het wel zo aardig als we daar even met ... we gaan nog stemmen, maar we krijgen daarna een maidenspeech. En voor het stemmen is het ook nodig dat u gaat zitten.

De heer Prummel had een schorsing aangevraagd en aan hem is dus het woord. De heer Prummel

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Helaas heb ik zo lang geleden staatsrecht gehad en niet eens van de heer De Vries, anders had ik deze fout niet gemaakt. Mij was ontgaan dat als je een motie ondertekent, je wel de hele motie moet delen en niet een caveat over één punt kunt maken. Wij trekken onze steun aan de motie derhalve in.

De VOORZITTER: De motie wordt niet meer ondertekend door de Stadspartij. Misschien dat zij daarna nog we de steun van de Stadspartij kan krijgen. Zij wordt in ieder geval nog voldoende ondersteund. U vindt het in ieder geval een plus in de zin dat de lessen staatsrecht inderdaad goed zijn genoten.

Dan gaan we stemmen over de motie, waar dus de Stadspartij niet meer onder staat.

Wie steunt de motie op stuk nummer 9? Dat is de raad, minus de VVD, het CDA en dus ook de Stadspartij, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we stemmen over de voorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd. Iedereen duidelijk?

Wie steunt de voorstellen zoals die zijn voorgelegd? Dat is de raad, minus de VVD en de Stadspartij. Voor het overige zijn alle leden daarvoor, waarmee de voorstellen zijn aangenomen.

Dan gaan we naar het onderwerp Ruimte voor de Binnenstad. En dat stelde ik u in het vooruitzicht, namelijk de maidenspeech van het nieuwe lid Van der Veen.

8.d: Ruimte voor de Binnenstad (conceptprogramma Binnenstad)

De VOORZITTER: De heer Van der Veen van GroenLinks.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Ik ga het er echt van nemen ook. (*katheder zovend op hoogte stellend*) Ruimte voor de Binnenstad. Groningen is een voorbeeld van een compacte stad, met op veel plekken meerdere functies en een intensief gebruik van de openbare ruimte. Het conceptprogramma Ruimte voor de Binnenstad sluit daar volgens onze fractie op aan. We vinden het concreet en effectief, onder meer om via een participatietraject te onderzoeken of er draagvlak is of bewerkstelligd zou kunnen worden voor de verschillende maatregelen die zijn opgenomen in het conceptprogramma.

In de commissie heb ik het belang van de bevoorrading van de binnenstad vanuit één centraal punt al genoemd en dat werd door de wethouder al als 'een Gronings model' gezien. En ik zou daar graag nog twee punten aan toe willen voegen die voor mijn fractie van belang zijn.

Allereerst het groen in de binnenstad. Voor de compacte binnenstad die Groningen is en heeft is het van cruciaal belang dat er voldoende leefruimte is, met als belangrijkste onderdeel: groen. GroenLinks vindt dan ook dat daar de nadruk op zou moeten liggen binnen dit conceptprogramma. En we zien ook veel overeenkomsten verwoord met het collegeprogramma en de groenstructuurvisie 'Groene Pepers'. Daarnaast hechten we belang aan maatregelen die ruimte creëren voor voetgangers en fietsers, onder meer door mogelijkheden te onderzoeken voor het stallen van fietsen. Wat betreft de Folkingerstraat, waar fietsers en voetgangers af en toe met elkaar in de knel komen, is het voor GroenLinks in elk

geval van belang wat de uitkomsten zullen zijn van het participatietraject. We vinden het daarnaast ook nog wel een interessante gedachte om te kijken of je voor de Folkingestraat als hoofdgebruiker de voetganger zou kunnen aanwijzen, waarbij de fietser de ‘gast’ is van de Folkingestraat. Je zou dan bijvoorbeeld kunnen denken aan het werken met verkeerspaaltjes aan weerszijden van de Folkingestraat om zodoende fietsverkeer te demotiveren en om te leiden en het wandelplezier van voetgangers te vergroten.

Tot slot de financiën. De dekking van het programma geschiedt vanuit de middelen voor de Diepenring. En voor GroenLinks is het van belang dat die Diepenring overeind blijft staan, vandaar ook mijn vraag aan het college hoe het college dat ziet en gaat oplossen. Dank u wel (*applaus*).

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Van der Veen. Eigenlijk verbaast het me een beetje dat u uw maidenspeech nog moest houden, want we hadden u al als een plezierige nieuwe collega leren kennen, ook bijvoorbeeld tijdens ons raadsuitje van afgelopen weekend. (*gelach*) We hopen eigenlijk dat we verder van uw aanwezigheid in deze raad ook mogen genieten en dat we dat ook enigszins kunnen beantwoorden. We wensen u een heel plezierige tijd verder in onze raad (*op commentaar vanuit de zaal*): er is helemaal niks gebeurd! (*gelach*)

De heer VAN KEULEN (VVD): Dat kan ik beamen, ik heb de roos nog!

De VOORZITTER: Goed, nou breng ik mezelf geloof ik ook nog in de problemen ... wie wil verder nog het woord? Mevrouw Rademaker, helpt u ons uit de brand.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. Met het conceptprogramma an sich is niet zo veel mis. Veel van de dingen die in de binnenstad net niet zo lekker lopen staan nu mooi in een lijstje en het goed om na te denken over hoe je die zou kunnen oplossen. Oplossingen bedenken voor wild geparkeerde fietsen: prima. Extra aandacht voor de Oosterstraat: terecht. Borden plaatsen waardoor mensen beter hun weg vinden in de stad: ook geen slecht idee. Maar de schoenpoetsers – ja, daar zijn ze weer – de Guldenstraat afsluiten voor fietsers: we willen toch graag dat de mensen op de fiets komen? Fietsparkeervakken in de Brugstraat, waarvan we al hebben geconcludeerd dat het daar zo smal is met al die bussen en zo: over dit soort ideeën is de SP dan weer wat minder enthousiast. Maar waar we echt een probleem mee hebben zijn de kosten en de dekking van de hele campagne. 200.000 euro is veel geld. Zeker voor een deel van de stad waarin al voor miljoenen wordt geïnvesteerd, honderdduizenden euro's beschikbaar zijn voor een evenementenprogramma en ondernemers een bijdrage zouden kunnen leveren via het ondernemersfonds. Het conceptprogramma bestaat bovendien uit voorstellen die deel uitmaken van reguliere programma's, waaronder Verkeer, inclusief Parkeerbedrijf, Economische Zaken, Onderhoud, Beheer en Openbare Ruimte. De SP zou het dan ook logisch vinden dat deze activiteiten uit de reguliere begroting zouden komen. Maar goed, ik ben me er natuurlijk ook goed van bewust dat het aanleggen van nóg een fietsparkeergarage in de binnenstad gezien de financiële situatie van het Parkeerbedrijf lastig is. Dus als je iets wilt moet je eerst ook kijken of je dat kunt betalen. Zo werkt het ook altijd met het welbekende huishoudboekje. De dekking dan halen uit de Diepenring, terwijl deze visie pas in 2010 is vastgesteld in de raad en niet is besloten deze niet uit te voeren, is voor de SP de verkeerde weg en bovendien in strijd met de gemeentelijke begrotingsregels. Incidentele middelen blijven óf bestemd voor het oorspronkelijke doel – na goedkeuring door de raad – óf gaan terug naar de algemene middelen en kunnen dus ergens anders voor ingezet worden. Zomaar dit geld ergens anders aan besteden is dus niet volgens de afspraak. Of vindt het college van wel? En waarom heeft het college er niet voor gekozen om dit uit de reguliere programma's te betalen?

De campagne zou volgens de SP uit de reguliere begroting moeten komen en daarvoor dien ik een amendement in, mede namens het CDA en de ChristenUnie. Dank u.

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, een vraag aan de SP-fractie. Betekent dat dan dat als er naar uw opvatting geen bevredigende oplossing komt voor de dekking van die 2 ton, u dan ook zegt: ‘de juichende woorden die wij spraken over het programma die trekken we in en het programma staat dan wat ons betreft op losse schroeven’?

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dat is heel scherp gezegd. Ik vind dat heel veel van de voorstellen die er in zitten volgens mij uit reguliere programma's komen. Dingen die we willen gaan onderzoeken. Willen we een extra fietsparkeergarage in de binnenstad? Nou, volgens mij is dat dan fietsparkeren; dan is dat Parkeerbedrijf en moet je het op die manier gaan bekijken. Ik vind dat het goed is dat we gaan kijken naar welke problemen er zijn en hoe je dat wilt aanpakken, maar de financiering zou moeten komen uit de reguliere programma's en niet uit de Diepenring, terwijl we daar nog nooit een besluit over hebben genomen. En ja, dan is de eindconclusie: als ons amendement niet wordt aangenomen zullen wij het voorstel niet steunen.

Amendement (10): Ruimte voor de binnenstad (conceptprogramma Binnenstad) (SP, ChristenUnie, CDA)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende ‘Ruimte voor de Binnenstad (conceptprogramma Binnenstad)’,

overwegende dat:

- deze middelen beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van de visie Diepenring, de raad tot op heden geen formeel besluit heeft genomen over het niet uitvoeren van deze visie;
- bij het opstellen van de visie Diepenring een uitvoerig participatieproject met bewoners heeft plaatsgevonden (dat zelfs tot een overschrijding van de plankosten met 44.000 euro geleid heeft, die de raad achteraf beschikbaar heeft gesteld). Met het vaststellen van de visie zijn bij bewoners en andere belanghebbenden verwachtingen gewekt. Door het geld nu weg te halen bij de Diepenring kunnen de plannen zoals besproken niet binnen dezelfde termijn gerealiseerd worden;
- het in deze gemeenteraad de afspraak is dat wanneer incidentele middelen niet binnen twee jaar aan het desbetreffende doel worden besteed, deze terugvloeien naar het concern (tenzij het college de raad voorstelt de incidentele nieuwe beleidsmiddelen te blijven reserveren voor het desbetreffende doel). Het college stelt nu voor om het tussentijds te herbestemmen en voldoet daarmee niet aan de reguliere begrotingsregels;
- het conceptprogramma bestaat uit voorstellen die deel uitmaken van reguliere programma's, waaronder Verkeer (inclusief Parkeerbedrijf), Economische Zaken, Onderhoud, Beheer en Openbare Ruimte;
- het Parkeerbedrijf 2010 heeft afgesloten met een tekort van 2,7 miljoen euro en de mogelijke oplossingen nog niet aan de raad zijn gepresenteerd door het college;
- er daarnaast in de begroting 2011 onder het kopje ‘Binnenstadsmanagement’ voor 2011 en 2012 jaarlijks al 300.000 euro beschikbaar is gesteld uit de extra beleidsmiddelen voor een bouwfestival, dat later is omgedoopt in het evenementenbeleid.
- de middelen voor 2011 niet volledig zijn besteed en dus ook gebruikt zouden kunnen worden voor een ‘aantrekkelijke binnenstad’;
- ondernemers via het ondernemersfonds ook een bijdrage kunnen leveren aan een ‘aantrekkelijke’ binnenstad;
- de binnenstad ook een stadsdeelbudget kent, net als andere wijken in de stad;

besluit:

- besluitpunt II als volgt te wijzigen: ‘Ten behoeve van de campagne ‘Ruimte voor de Binnenstad’ een krediet van 200.000 euro ter beschikking te stellen, te dekken uit de reguliere budgetten voor Verkeer (inclusief Parkeerbedrijf), Economische Zaken en Onderhoud, Beheer en Openbare Ruimte’;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Het amendement is ingediend. Wie wil verder nog het woord bij dit agendapunt? De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Heel kort, voorzitter. Nee, ik moet even gaan staan, want ik heb een motie.

De VOORZITTER: U kunt een halve minuut staan, als ik het zo bekijk. Maximaal.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): In minder dan dertig seconden. Voorzitter, het stuk begint met: “We vinden het communicatie- en participatieproject belangrijk.” Nou dat, voorzitter, was een gotspe, want zonder dat de raad en zonder dat de bewoners en de organisatie van ondernemers ervan wisten, kwam er in de Folkingestraat een test. Dat, voorzitter, moet niet opnieuw gebeuren. Zo’n houding van ‘alles voor u, maar liever zonder u’ is geen herhaling waard. Nog even en deze wethouder gaat lijken op Prins Bernhard die ooit eens zei: “Zonder Tweede Kamer kun je Nederland veel gemakkelijker regeren.” Misschien is dat heel even waar, maar dat is geen democratie.

Een inspreker, voorzitter, vroeg om extra aandacht voor de Oosterstraat, omdat de ondernemers daar het zo moeilijk hebben. We hebben goed naar hem geluisterd en we hopen dat de rest van de raad dat ook gedaan heeft. En daarom dienen wij een motie in.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Motie (11): Oosterstraat terug op de kaart (Stadsparij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende ‘Ruimte voor de Binnenstad (conceptprogramma Binnenstad)’,

overwegende dat:

- de Oosterstraat altijd een belangrijke looproute voor bezoekers van de binnenstad is geweest;
- het behoud van deze looproute voor heel de binnenstad van groot belang is en dat deze beslist niet in de vergetelheid mag geraken;

verzoekt het college:

- om in het definitieve programma voorstellen te doen die het bezoek aan de Oosterstraat weer zullen bevorderen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

Wie wil verder nog het woord? Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Tijdens de vergadering hadden we al gezegd dat het eigenlijk een gedurfde en prikkelende manier is om nieuwe ideeën uit te proberen om oplossingen te vinden voor de druk die er op de publieke ruimte is. Waar we nog niet gerust op zijn is: wanneer is nou een experiment geslaagd? En gaan we nog naar alternatieven kijken? En wat voor alternatieven? Dus daar zou ik graag nog wat meer reactie op willen. Wij zijn een voorstander van dit soort campagnes en we zijn ook blij met de toezegging van de wethouder om ook de experimenteerstatus toe te kennen aan de Oosterstraat. En we zijn vooral heel blij met deze campagne omdat je op deze manier ondernemers, student en Stadje, de mening van iedereen probeert erbij te betrekken, zonder vooraf eerst een heel moeilijke procedure te starten en uiteindelijk gaan beslissen of het succesvol is of niet.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we kunnen ons goed vinden in de maatregelen die in deze nota staan aangekondigd of eigenlijk voor een deel al worden uitgevoerd. Ook het experimentele karakter spreekt ons erg aan. Toch wil ik graag drie opmerkingen maken.

Ten eerste de revitalisering van de Diepenring. Dat die ter discussie stond was ons nog niet bekend. We waren dan ook wel verrast dat u dat budget wordt aangewend om dit pakket van maatregelen te

betalen. Het amendement van de SP zullen wij niet steunen. Ondanks dat wij ook vragen hebben over de dekking die is voorgesteld zijn er met het amendement van de SP nog meer vragen te verzinnen en daarom lijkt ons dat geen goed idee.

Dan de communicatie.

De VOORZITTER: Sorry. De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Dank u. Ik volg de heer Luhoff niet, die zegt het amendement van de SP niet te steunen, alhoewel wij ook financiële vragen hebben. U kunt nog meer vragen bedenken. Wat bedoelt u daarmee?

De heer LUHOFF (D66): Op dit moment wordt het gefinancierd uit het potje voor de Diepenring. In december gaan we daar nog eens verder naar kijken. En straks bij de begroting komt het uiteraard ook terug. En als ik kijk naar het amendement, dan moet dat uit de reguliere budgetten komen. Uit heel veel reguliere budgetten, waar dan precies en hoeveel is nog niet bekend en of het wel kan. Daar zijn een aantal vragen over gesteld. Die moeten overigens nog beantwoord worden. Ik ga ervan uit dat we daar in december verder over kunnen praten, maar dit roept dus meer op dan het voorstel van het college.

De communicatie. Andere fracties hebben daar nu, maar ook in de commissie, aandacht voor gevraagd. Dat moet echt beter met dit maatregelenpakket. Het gaat hier immers om openbare ruimte en dat is dus geen ruimte van de gemeente. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, heel kort, voorzitter, gezien de verdere agenda. Wij waren niet zo gecharmeerd van het experiment in de Folkingestraat. En dat koppel ik aan een plan dat in de bijlage wordt genoemd: de 'knip' in de Stationsweg. Daar staat bij dat dat via een pilot zou kunnen. Nou, wat ons betreft in ieder niet volgens de methode Folkingestraat, maar ook niet anders dan dat met de raad over die optie gesproken is. Want er zitten allerlei voor- en nadelen aan, ook breder dan alleen de binnenstad. Dat zou ik eerst willen afwegen, voordat we daar eventueel een barrière gaan neerzetten. Dus een verzoek aan het college om daar rekening mee te houden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog?

De heer MOES (PvdA): Voorzitter, een vraag aan de heer Seton. U pikt er een aantal experimenten uit die we nog gaan vaststellen aan het eind van het jaar. Maar wat vindt u van deze manier van werken en de dekking?

De heer SETON (CDA): Ik kan me van alles voorstellen bij de manier van werken en bij de dekking. Maar wat ik wil uitsluiten is dat we verrast worden door een barrière of een barricade op de Stationsweg zonder dat we daar van tevoren de plussen en de minnen – voor zover we die kunnen hebben overzien – hebben besproken.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Korthedshalve sluit ik me aan bij het CDA.

De VOORZITTER: De heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Deze experimentele manier van werken vinden we interessant. We vinden hem ook tegelijkertijd spannend. Spannend, omdat het een nieuwe manier van werken vraagt van de lokale overheid, namelijk een meer ondernemende manier en een ondernemende aanpak. Dat bewijst ook de situatie in de Folkingestraat. En de heer Tredgett sprak namens de ondernemers ook in tijdens de commissie om daar nog eens op te wijzen. Ook voor ons als raad is het wel spannend. Het gaat over ruimte voor de binnenstad, maar het gaat eigenlijk ook over hoeveel

ruimte wij het college geven voor de binnenstad. En wat de PvdA betreft, op voorhand hier een aantal criteria voor: Zolang de succescriteria van de experimenten vooraf goed en bondig beschreven staan en er goede communicatie met belanghebbenden plaatsvindt, er redelijkerwijs geen onomkeerbare situaties ontstaan en we achteraf goed evalueren of het experiment goed gewerkt heeft, dan durven wij dit wel aan. Het past ook uitstekend bij de experimenteerstatus van de Oosterstraat en de Gelkingestraat waar mijn fractie voor gepleit heeft.

Het experimenteel oplossen van problemen heeft echter ook een keerzijde, namelijk dat we met het oplossen van een probleem op een bepaalde locatie tegelijkertijd mogelijk ergens anders een probleem creëren. En de PvdA pleit dan daarom ook voor een wat meer integrale benadering. Die treffen we in het voorstel als zodanig niet aan. Dat is ook wel logisch, want het is een actieprogramma. Wij zouden dan ook willen zeggen: doe het een en laat het ander niet. Wij zullen daarom ook het initiatief nemen om daarover voor het eind van het jaar een notitie aan de raad voor te leggen.

Dan even over het krediet van 2 ton voor de campagne Ruimte voor de Binnenstad.

De VOORZITTER: Even de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, ik dacht dat ik een punt hoorde. Ja. Ik hoorde de heer Moes zeggen: “Doe het een en laat het ander niet.” U pleit voor een integrale benadering, maar u steunt een ad-hocexperiment op één plek in de Folkingestraat. Dan moet het wel een heel mooie notitie worden wilt u dat kunnen combineren.

De heer MOES (PvdA): Neem even een simpel voorbeeld: Als mensen zich per fiets willen verplaatsen naar de binnenstad dan moeten ze de ene weg nemen of de andere. En als we de ene weg gaan afsluiten en ze gaan via de andere en dat levert een groter probleem op, dan lijkt het ons per saldo geen winst. Dus het is misschien wel goed om daar even op een overkoepelende manier naar te kijken. Ik vervolg mijn betoog als het gaat over die 2 ton voor de campagne die wordt gedekt uit de middelen die waren gereserveerd voor de Diepenring. Die worden daar financieel uit ‘geëngineerd’ zou je kunnen zeggen. Welke gevolgen heeft dat voor de Diepenring? Wij gaan er in ieder geval van uit dat de ambities die er voor de Diepenring waren onverkort van kracht blijven en graag een bevestiging hiervan van het college.

Dan zijn we ook nog drie keer blij. We zijn één keer blij met de toezegging van de wethouder dat de parkeergarage aan het Damsterdiep in de herfst opengaat. De meteorologische herfst houdt op 21 december op. Wij zouden graag zien dat het half november ook al herfst is, dus onze aansparingen daartoe.

We zijn de tweede keer blij met de toezegging van het college dat het gaat praten met de ondernemers in de Gelkingestraat en de Oosterstraat om een aantal problemen aan te pakken. Wij horen geluiden van de ondernemers daar dat de winkelmanagers er af en toe moeilijk door komen bij de gemeente. Misschien kan dat even meegenomen worden in de gesprekken.

En de derde keer dat wij blij zijn is met de toezegging van de wethouder dat ze gesprekken gaat voeren met ondernemers om de verloedering door leegstand van winkelpanden tegen te gaan – want daar maakt mijn fractie zich zorgen over – door de subsidieregeling onder de aandacht te brengen. Dank uw wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. De VVD is blij om te horen dat de PvdA het voorstel van ons om half november de parkeergarage aan het Damsterdiep te openen ook steunt. De wethouder heeft inderdaad al aangegeven dat zij daar haar best voor gaat doen.

Met betrekking tot het plan: de VVD-fractie is zeer positief over dit initiatief. Het geeft namelijk ruimte aan de ondernemers in de binnenstad en ook aan de bewoners en de bezoekers. En bovendien komen er ook punten in naar voren die tijdens de hoorzitting vorig jaar november over de regelgeving genoemd zijn. Ideeën zoals meer terrassen aan de Diepenring. Dat doet ons deugd. We hopen daarom ook dat er nog meer input van deze belanghebbenden komt. Het proces, ook met betrekking tot de evaluatie is nu wat duidelijker. Ik heb even contact gehad met een ambtenaar. Als ik het goed begrijp bespreken we nu de ideeën en stellen we het budget vast voor de ontwikkeling en in december praten

we dan verder in de raad en in het voorjaar kunnen we de plannen vaststellen als ik het goed begrepen heb. Dit dient onzes inziens ook vooraf goed gecommuniceerd te worden naar de belanghebbenden, zodat zij ook op de hoogte zijn van wat er speelt en dat er geen onduidelijkheid over kan bestaan. Tot slot willen wij één ding zeker niet, zoals ik ook al aangegeven heb in de commissievergadering van vorige week en dat is de 'knip'. Ik kan me aansluiten bij de woorden van de heer Seton van het CDA hierover. Een 'knip' maakt de binnenstad juist minder goed bereikbaar en minder toegankelijk. Dus wat ons betreft: niet doen en ook niet mee experimenteren. Al met al, op de 'knip' na, zijn wij dus zeer enthousiast over dit plan. Complimenten aan de wethouder. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Ja, dank u wel, voorzitter. Geen nota in de traditionele zin van het woord, maar meer een actieprogramma, met een campagneachtig karakter waarin we actie willen ondernemen om knelpunten in de binnenstad op te lossen. En het is inderdaad zo, zoals Student en Stad zegt, prikkelend. En de heer Moes van de PvdA zegt: spannend, een heel andere manier van werken dan wij gewend zijn. Het biedt inderdaad ruimte aan burgers en ondernemers om met eigen ideeën te komen, te experimenteren, om fouten te maken, iets te doen waarvan je later misschien zegt 'dat gaan we nooit meer doen'. Maar ook om dingen te doen waarvan je zo af en toe denkt: dat is een goede keuze geweest.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Een korte vraag. De wethouder zegt: 'Dat wij het zo doen zoals in de Folkingestraat geeft ondernemers de ruimte om met eigen initiatieven te komen.' Ik zie die koppeling niet. Als u van tevoren met ze had overlegd hadden ze toch ook met initiatieven kunnen komen?

Wethouder DEKKER: Ik kom zo op de inspraak terug, mijnheer Seton.

Het is net zoals de VVD aangaf, dit is een conceptprogramma. Iedereen krijgt nu, net als u in de raad, de stad en de ondernemers, de ruimte om dingen te vinden. Op basis daarvan gaan we een uitvoeringsprogramma maken en ik hoor het CDA en de ChristenUnie en de VVD nadrukkelijk zeggen – maar dat hebben ze volgens mij ook al aangegeven bij de planontwikkeling van het Stationsgebied – dat zij grote moeite hebben met de 'knip' in het Stationsgebied.

Dan over de communicatie van dit programma. Want bij een aantal partijen baart dat zorgen en een enkele partij jukt een beetje. Ik zeg dat ook niet gauw, maar wel als ik daar argumenten en bewijzen voor heb. Wij hebben de raad en de griffie geïnformeerd voordat wij naar buiten gingen met dit plan. En dan kun je zeggen van goh, en de bewoners en ook de ondernemers zijn van tevoren geïnformeerd. Nou kun je zeggen – en dat is ook wel een discussie waarin we al lerendeweg misschien ook wel met elkaar moeten ontdekken – wat daar de juiste methode voor is en hoeveel tijd je neemt voor informeren. Het experiment Folkingestraat is wat mij betreft een vrij onschuldig experiment. Mensen zijn van tevoren op de hoogte gesteld en we hebben ook met hen gekeken naar hoe we dat het beste kunnen doen. Op het moment dat je het hebt over een 'knip' in het stationsgebied is dat natuurlijk van een volstrekt andere orde. En alhoewel ik het wel een spannend experiment zou vinden denk ik niet dat ik u snel zal verrassen en dat u op een dag wakker wordt en niet meer van de Hereweg naar het Emmaviaduct kunt. Dus in die zin moet je ook een beetje kijken naar wat de schaal is van het experiment, kan het een beetje spannend of levert dat te veel knelpunten op. Bij de Folkingestraat zijn de reacties daar erg wisselend over.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Wat ik me nu afvraag is: gaat de wethouder dan ook bij de barricade staan en iedere automobilist vragen wat hij vindt van de barricade?

Wethouder DEKKER: Volgens mij zei ik juist dat zo'n knip in het stationsgebied zich juist niet leent voor een experiment. Daar moet je echt wat langer over doorpraten. In de brief hebben we ook aangegeven dat het een optelsom is van uitgewerkte ideeën, van aangenomen ideeën en dat het een

goed beeld geeft van welke mogelijkheden er zijn, waarbij u de komende tijd de gelegenheid krijgt om aan te geven wat u daarin wenselijk vindt.

Het aardige is meteen ook het spannende. Wij zijn heel erg gewend om als we een idee hebben, er dan vijf medewerkers naar moeten kijken, op zijn minst ook nog uitgebreid het college, dan gaat het de raad in, dan gaat het de inspraak in. Dan zijn we ongeveer zes maanden verder voordat we iets kunnen doen. Dat is een manier van werken waarbij men ons ook heel vaak verwijt dat we te langdradig en te bureaucratisch zijn. Du moment dat je het wat anders probeert te doen hoor je al die mensen zeggen: 'maar mijn inspraak dan?' Dus dat is wel een spannend gegeven. Daar moeten we ook aandacht voor hebben want het is ook anders voor mensen. Maar dat weerhoudt ons volgens mij niet van deze campagneachtige experimentele aanpak. En bij sommige onderdelen kun je wat meer experimenteren dan bij andere.

Dan het geld.

De VOORZITTER: En ook al heel snel de moties.

Wethouder DEKKER: De wethouder van Binnenstad heeft dit probleem voorgelegd: had geen middelen. Ik heb in de commissie ook gezegd: ik heb in het college gewoon heel heldere afspraken dat iets niet zonder dekking kan. Overigens kan het wel volgens de regels, want het is binnen het programma. Bovendien leggen wij het aan u voor en u bent in staat om daar vervolgens ook ja en nee tegen te zeggen, dus ga ons niet zeggen dat wij iets conform tegen de regels doen, want dat zou natuurlijk nooit kunnen. Tegelijkertijd breekt u – en daar ben ik misschien niet door overtuigd maar ik vind het wel een aardig argument – in feite een lans voor de Diepenring, net zoals de PvdA. Dus ik zeg u toe dat wij bij het uitvoeringsprogramma kijken of we deze dekking op een andere manier kunnen realiseren. Volgens mij komen we daar in december bij het uitvoeringsprogramma nader op terug en ik zou u willen voorstellen om die motie tot december aan te houden en wellicht komt het college dan met een andere dekking. Daar gaan wij ons best voor doen, al was het maar om de grote ambitie van de Diepenring te kunnen realiseren.

De VOORZITTER: En een advies met betrekking tot een van de moties? U suggereert dat ...

Wethouder DEKKER: Dan gaan wij naar motie nummer 10.

De VOORZITTER: Dat is een amendement, waar u het over heeft. Dat was het amendement op stuk nummer 10.

Wethouder DEKKER: Ik heb dus de SP verzocht om die aan te houden tot december om mij in de tussentijd gelegenheid te geven om een alternatieve dekking te zoeken. En de motie nummer 11: volgens mij is dat een prima motie en kunnen wij daar aan voldoen. Het is misschien ook goed om te melden dat er inmiddels afspraken zijn gemaakt met de ondernemers om daar met hen ook over te praten, zowel door mij als door wethouder Schroor.

De VOORZITTER: En dat betekent?

Wethouder DEKKER: Oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Goed, kunnen wij naar de besluitvorming overgaan? Mevrouw Rademaker.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. In overleg met de ChristenUnie en het CDA hebben wij besloten om het amendement Ruimte voor de Binnenstad in te trekken. Wel zullen wij de wethouder aan haar toezeggingen houden en hopen we van ganser harte dat zij snel een andere dekking zal vinden.

De VOORZITTER: Het amendement op stuk nummer 10 is ingetrokken. Dan gaan wij naar de stemmingen. Mevrouw Krüders?

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ik had een vraag gesteld over dat we nog niet gerust waren over hoe we nou gaan meten of een experiment geslaagd is en hoe we daar een structuur voor kunnen bedenken. En over hoe we dan eventueel naar alternatieven kunnen gaan kijken. Hoe gaan we een manier bedenken om het slagen van het experiment te meten en eventuele alternatieven, wanneer we wat gaan doen.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ik heb straks een stemverklaring, voorzitter.

De VOORZITTER: De wethouder dan? De wethouder.

Wethouder DEKKER: Ik denk dat het goed is als we bij het uitvoeringsprogramma terugkomen op de criteria van wanneer is nou een experiment succesvol of niet.

De VOORZITTER. Goed, dan gaan we naar de stemmingen. Begrijp ik dat de heer Seton een stemverklaring heeft met betrekking tot de motie? Nee. Dan gaan we ... mevrouw Koebrugge wel en de heer Moes zo te zien ook. Een stemverklaring met betrekking tot de motie (nummer 11).

Stemverklaringen:

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dit heeft betrekking op motie 11. Die zullen wij steunen, om onze zorgen aan te geven met betrekking tot de Oosterstraat.

De heer MOES (PvdA): Motie 11 zullen wij steunen, want die past prima bij de experimenteerstatus die wij bepleit hebben.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Wij sluiten ons aan bij zoals de heer Moes het verwoordde.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we stemmen over de motie op stuk nummer 11.

Wie steunt de motie op stuk nummer 11? Dat is de raad, minus de SP en de Partij voor de Dieren, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de voorstellen zoals die onder I tot en met III aan u zijn voorgelegd. De heer Seton voor een stemverklaring vooraf.

Stemverklaringen:

De heer SETON (CDA): Door het intrekken van het amendement gaat de wethouder in het najaar kijken naar alternatieve dekking. Onze steun voor het amendement zat vooral aan de financiële kant. Wij vonden de dekking. Wij vonden de dekking uit het Diepenringproject fantastisch, dus met die toezegging gaan we akkoord met het voorstel.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Gezien de toezegging van het college over het budget voor het voorstel Ruimte voor de Binnenstad zullen wij instemmen met het voorstel.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de SP.

De VOORZITTER: Anderen niet meer? Dan gaan we stemmen over de voorstellen I tot en met III.

Wie steunt de voorstellen? Dat is de volledige raad. De voorstellen zijn aanvaard.

Dan gaan we naar agendapunt 8.e.

8.e: Evaluatie doorstromingsmaatregelen Zuidelijke Ringweg (fase 1)

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer ... Offerman? O, u hebt geen tijd meer. Het kan niet.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Voorzitter, kunnen wij misschien een overzicht krijgen van de tijden?

De VOORZITTER: Ik ga ze niet allemaal opnoemen, maar u hebt in ieder geval ...maar misschien kunnen we ze even zien, dat is wel zo gemakkelijk. U hebt in ieder geval nog tweeënhalve minuut, mijnheer Kelder.

Dan kijk ik naar de ChristenUnie, als er nog tijd is. Ja, mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. We hebben 30 juni 2010 een motie aan laten nemen. Dit voorstel komt daar op terug. Ik heb weinig tijd, dus ik sta er even puntsgewijs bij stil. We hebben gevraagd om de bebording aan te passen voor het bedrijventerrein Zuidoost. We hebben begrepen dat door nieuwe kaarten in de TomTom en de eenduidige benaming van het bedrijventerrein het gebied beter te vinden is. Dus wat dat betreft is het wat ons betreft voldoende.

Ook over de autobereikbaarheid werden wij gisteren verrast bij de presentatie van de plannen Zuidelijke Ringweg. Want daar staat dat de Ring Zuid een extra aansluiting krijgt op de twee bedrijventerreinen Driebond en Eemspoort en ook minder oponthoud in dat gebied. Dat vinden wij een heel mooie ontwikkeling – ja, ik ben positief hoor wethouder, weest u gerust – en in overleg met de bedrijven die ons destijds hebben gewezen op dit punt wordt hier verder naar gekeken. En wij doen nu als indieners van de motie en als ChristenUnie even een stapje terug, waarbij we bij het eindresultaat weer scherp meekijken of het recht doet aan een goede bereikbaarheid van Zuidoost, maar we hebben heel goede hoop daarop.

Dan blijft nog het punt fietsbereikbaarheid over, waarop ook in deze nota gereageerd wordt. Een fietspad aanleggen ten behoeve van de bereikbaarheid vanuit Beijum en Lewenborg is een grote wens van onze fractie. Er ligt een ongebruikte fietstunnel ter hoogte van de Verlenge Bremenweg. Maar ik heb ambtelijk nagevraagd hoeveel fietsers er daar nu eigenlijk langsrijden. Dat is nog niet geteld en er is niet aan te geven hoeveel er dat zijn. Maar er zijn wel tweeduizend fietsers die bij de Ketting – als u weet waar dat is – richting het bedrijventerrein ‘op’ fietsen. En eigenlijk zou dat dan pleiten voor aanleg. Maar het college zegt dat het heel erg veel geld kost. Wij willen eigenlijk aan het college vragen om hier nog nader op terug te komen. Wellicht kan het op het moment dat er vrijval van de gelden beschikbaar is. Maar ik begrijp nu dat het niet een op een te vertalen is, maar ik zie het toch nog als een fietswens. Mijn vraag is: wilt u het meenemen in het fietswensenplan? Zodat we het in ieder geval een keer terugkrijgen; hoeveel mensen gaan er gebruik van maken? En ik begrijp dat deze vrijval niet bestemd kan worden voor dit fietspad, maar als dit wel zo is zie ik een opening om de raad dan voor te stellen om misschien hier toch iets aan te leggen, mochten er voldoende mensen gebruik van maken. Het voordeel daarvan is ook dat de fietstunnel ook is aangelegd voor Meerstad, dus daar zie ik twee vliegen in een klap; dat Beijum en Lewenborg en Meerstad de fietstunnel gebruiken die er al een tijdje ongebruikt ligt. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Wie wil verder nog het woord bij dit agendapunt? Niemand meer? De heer Spakman, PvdA.

De heer SPAKMAN (PvdA): Heel kort, voorzitter. Drie dingen: Het is een eerlijke, kritische evaluatie. Niet alle maatregelen waren succesvol waarop was gedacht, maar de vraag is waarom zoveel maatregelen anders uitpakten dan gedacht. De heer Evenhuis sprak al de ware woorden: “Een simulatie is geen werkelijkheid.” Maar dit viel toch wat tegen. Wij gaan trouwens akkoord met alle maatregelen die voorgesteld zijn, maar waarom pakte dat zo anders uit?

De VOORZITTER: De heer Evenhuis. U hebt het woord.

De heer EVENHUIS (VVD): Dank u wel. Allereerst, voorzitter, willen wij onze grote waardering uitspreken voor de plannen voor de Zuidelijke Ringweg zoals die gisteravond zijn gepresenteerd. Wij vinden dat een geweldig knap resultaat. Dat betreft resultaat op langere termijn. Maar op de korte termijn gaat het over de doorstroming. Ik wil u wijzen op twee punten. Ten eerste: de bereikbaarheid van de GasUnie, vinden wij, moet echt verbeterd worden op korte termijn. En ten tweede: Laan

Corpus den Hoorn; de aansluiting op de Zuidelijke Ringweg is een behoorlijk probleem. Wij vinden ook dat dat prioriteit dient te hebben. Dank u wel.

De VOORZITTER: Verder nog? Niemand meer? De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, ik was gisteren helaas niet in de gelegenheid om de presentatie over de Zuidelijke Ringweg bij te wonen, maar inderdaad, het nieuws dat ons daarover bereikte verheugt ook zeker mij en de fractie, omdat we toch een beeld hadden van een ringweg die we zouden kunnen aanleggen die overdekt zou zijn en aan het zicht onttrokken zou zijn en dat lijkt nu toch binnen de budgetten mogelijk. Daar gaan we later natuurlijk naar kijken en over praten. Maar wat dit stuk betreft sluit mijn vraag een beetje aan op die van de heer Spakman en met name over die botrotonde bij Laan Corpus den Hoorn. Hoe kan het nou dat die capaciteit al zo vroeg bereikt is, anders dan de berekeningen waren? Dank u wel.

De VOORZITTER: Verder nog? Niemand meer? Dan is het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Ja, dank u, voorzitter. De vraag van de heer Spakman vind ik een moeilijke vraag. Die is ook niet eenduidig te beantwoorden. Waarom werken dingen niet zoals ze werken? Het is makkelijker de vraag te stellen dan hem te beantwoorden. Ik ben best bereid om daar nog eens nader met een verkeerskundige over te spreken. Ja, soms maak je plannen en heb je veronderstellingen en lopen dingen anders. Wat met name bij de hele botrotonde natuurlijk wel zo was, merken we nu, dat die destijds gewoon te krap gemeten is, waardoor die niet in staat was om het verkeer op te vangen. We hebben destijds ook wel nagedacht, ook bij de bereikbaarheid van de GasUnie, of we verder nog iets met die botrotonde zouden doen. Dat hebben we destijds niet gedaan omdat het een forse investering is. Maar u heeft gisteren ook de presentatie van de Zuidelijke Ringweg gezien en de maatregelen die wij treffen en op dat moment zal ook die botrotonde Corpus den Hoorn veel beter gaan functioneren.

Mevrouw Jongman-Mollema is eigenlijk heel gepassioneerd een pleidooi aan het houden voor het fietspad en wil weten wat de intensiteit is en of we daar de Langmangelden niet voor kunnen gebruiken. En als u dat zo stelt, dan ben ik bijna geneigd om dat te gaan onderzoeken, maar tegelijkertijd hou ik er niet zo van om verwachtingen te creëren die dan vervolgens niet gerealiseerd worden. Ik ben al dolblij als wij ons fietsprogramma de komende jaren kunnen realiseren. Gezien het feit van onze eigen financiële situatie denk ik niet dat dit fietspad daar nog bovenop gerealiseerd kan worden.

De VOORZITTER: Goed. Kunnen we dan gaan besluiten? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Even kort reageren. Ik moet even verwerken dat de wethouder duidelijk zegt dat het niet kan. Nou ja, er zijn verder nog wel momenten waarop we over fietsplannen doorspreken. Ik heb die wens nu ook in aanwezigheid van de raad geuit, dus ik hou hem bij me en ik kom er te zijner tijd zeker op terug. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de besluitvorming over de voorstellen I tot en met IV.

Wie kan instemmen met de voorstellen onder I tot en met IV? Dat is de hele raad ... ja, de hele raad, waarmee de voorstellen zijn aanvaard.

Dan gaan we naar agendapunt 8.f.

8.f: Collegebrief 'Actualiteiten Erfpacht' van 19 augustus 2011

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Akkermans, D66.

De heer AKKERMANS (D66): Voorzitter, het is nu bijna een jaar geleden dat de fractie van het CDA en die van de VVD een motie ter tafel brachten, mede ondertekend door de ChristenUnie, de Stadspartij, de Partij voor de Dieren en Student en Stad. En die motie verzocht dat de mogelijkheid zou worden geboden door de gemeente aan particuliere bewoners in de binnenstad om grond in

eigendom te verwerven waar zij nu nog erfpachters zijn. De fractie van D66 heeft al langer sympathieker tegenover die gedachte gestaan en het lag dus voor de hand dat wij die motie zouden steunen. Wij hebben dat niet gedaan. Dat heeft ons onbegrip en kritiek en de nodige hoon opgeleverd. Maar wij staan nog steeds achter dat besluit, want we wisten dat het om een onderwerp ging waar sommige van onze politieke vrienden zwaar aan tilden, dat het een onderwerp is dat voor de stedelijke grondpolitiek een belangrijk element kan zijn en we wilden vooral zo'n onderwerp er niet even onverhoeds en in de marge van een ander debat per motie doorheen geramd zien. Wij wilden graag ruimte geven aan het college om nog eens goed alle plussen en minnen op een rij te zetten en aan te tonen wat dan nog eventueel de meerwaarde zou kunnen zijn van het instrument erfpacht. Niet in zijn algemeenheid, laat dat duidelijk zijn. Ik denk dat een groot deel van de raad, zo niet de hele raad, het fenomeen erfpacht een bruikbaar instrument vindt. Het ging specifiek om de toepassing van erfpacht in de binnenstad bij de particuliere bewonerseigenaren.

En de vraag was dus: heeft het dan een meerwaarde als het gaat om grondpolitiek, als het gaat om stadsbescherming, beschermd stadsgezicht, als het gaat om het voorkomen van ongewenste speculatie?

Ik zal niet, ook vanwege de tijd, de geschiedenis van het afgelopen jaar herhalen, maar het punt heeft een aantal keren op de agenda gestaan en ons is er ook een aantal keren op gewezen dat die vraag er lag en tenslotte is de brief van het college van 19 augustus min of meer de resultante van datgene wat wij toen hebben gevraagd. We hebben het college in de commissie dank gezegd voor die brief. De brief geeft een aantal informatieve noties en legt ook nog eens goed uit wat de toegevoegde betekenis is van het instrument erfpacht in het kader van de huidige marktontwikkeling. Maar het antwoord op die specifieke vragen en specifieke onderwerpen bleef uit.

Nogmaals, mijn fractie, en ik denk veel fracties, zijn geen principiële tegenstanders van het instrument erfpacht, maar we willen gewoon nuchter en pragmatisch kijken wanneer je het wel en wanneer je het niet gebruikt. En daar hadden we het antwoord op die motie ook voor nodig.

En in die zin stelde de brief van het college ons teleur omdat het nou juist op dat specifieke punt niet inging. En zeker ook in het licht van de brief van minister Donner die inmiddels binnen was gekomen en waarin de minister de gemeente aanspoort om zoveel mogelijk ruimte te geven aan bewoners om te kiezen tussen erfpacht of het blote eigendom.

Nou zou je kunnen zeggen: we waren teleurgesteld, maar we hebben bij tweede lezing de brief eigenlijk ook nog wel anders geïnterpreteerd, namelijk dat het college het kennelijk niet meer zo'n zwaar tillend punt vond en er daarom geen aandacht meer aan gaf. Dat gaf ons de ruimte om te zeggen: nou, dan zouden we misschien alsnog die beweging moeten maken. En we hebben daar de wethouder om gevraagd en we waren verbaasd dat het antwoord van de wethouder eigenlijk niet verder kwam dan: "Ik wil het nog wel eens onderzoeken."

Wij denken dat we al een station verder zijn, maar het is nu tijd, denk ik.

De VOORZITTER: Ja.

De heer AKKERMANS (D66): Vandaar dat er nu alsnog een motie ligt, dat hadden we ook aangekondigd aan het einde van de commissievergadering, met name omdat het college niet de meerwaarde had aangekondigd waar wij om hadden gevraagd, als daar al sprake van was. We hebben de motie van de ChristenUnie, het CDA en de VVD nog eens tegen het licht gehouden en met andere partijen besproken. Bij voorkeur hadden we dat ook met onze politieke vrienden gedaan, in ieder geval is de motie zodanig nog wat aangepast dat zij een zo breed mogelijk draagvlak in deze raad zou moeten kunnen verwerven en ik bied u haar nu bij dezen aan. U hoort ook onze politieke vrienden, maar er zijn vrienden en vrienden.

De heer VAN KEULEN (VVD): Dank voor deze correctie.

De VOORZITTER: Zo gaat dat kennelijk in liberale kringen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Wij wisten dit al lang hoor.

Motie (12): Erfpacht (D66, CDA, VVD, ChristenUnie, Stadspartij, Partij voor de Dieren, Student en Stad)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 september 2011, besprekende de collegebrief ‘Actualiteiten Erfpacht’ van 19 augustus 2011,

constaterende dat:

- de Rekenkamercommissie in 2009 haar rapport over Erfpacht heeft uitgebracht en concludeert dat het systeem van erfpacht aan waarde heeft ingeboet;
- het onderzoek duidelijk laat zien dat de uitvoering van het erfpachtbeleid niet transparant en consistent is geweest en dat erfpacht als sturingsmechanisme aan waarde en kracht heeft ingeboet, zeker in de historische binnenstad van Groningen;
- het om een kleine groep van erfpachters gaat;
- de meerwaarde van een grotere zeggenschap geheel of ten minste grotendeels wordt gecompenseerd door andere wettelijke mogelijkheden;

overwegende dat:

- de afschaffing van erfpacht voor particuliere woningbezitters in de binnenstad een nadrukkelijke wens is, omdat een burger met een eigen woning en grond in erfpacht waardestijging van de grond twee keer moet betalen, namelijk middels een hogere canon en een stijging van de ozb, maar bij waardedaling geen lagere canon betaalt;
- het instrument van erfpacht wel gehandhaafd kan blijven voor uitgifte van grond voor bedrijven, als woningbouwstimulator kan dienen bij nieuwbouwprojecten buiten de binnenstad en bruikbaar kan zijn voor andere zeer specifieke situaties;
- de opbrengsten uit de verkoop zodanig worden aangewend dat zij ten goede komen aan de gehele gemeenschap, daarmee recht doend aan een van de historische uitgangspunten van erfpacht;

verzoekt het college:

- de erfpachtplichtige particuliere woningbezitters ook in de binnenstad van Groningen de mogelijkheid te bieden om de grond in blote eigendom te verwerven indien zij daar prijs op stellen, tenzij de gemeente aantoonde de grond voor eigen gebruik en/of herstructurering binnen tien jaar nodig te hebben;
- hiertoe een voorstel te ontwikkelen waarvan de hoofdlijnen nog in december 2011 aan de raad worden voorgelegd en de definitieve uitwerking uiterlijk 1 maart 2012 volgt, met het oog op eerst mogelijke overdracht in 2012;
- in dit voorstel concrete maatregelen op te nemen met betrekking tot de waardebepaling van erfpachtgrond, de uniforme kosten van overdracht en de wijze en tempo van invoering;
- ten behoeve van dit voorstel ervaringen te benutten die in andere gemeenten zijn opgedaan;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De **VOORZITTER**: De motie maakt deel uit van de beraadslaging. Ik kijk even of er verder nog behoefte is aan woordvoering. De heer Blom.

De heer **BLOM** (VVD): Voorzitter, dank u wel. D66 noemt terecht dat de VVD en het CDA al in een vroegtijdig stadium met dit voorstel zijn gekomen. Dank voor deze lof. We willen de lof ook nog even terug zwaaien naar D66 omdat zij toch deze draai heeft weten te maken.

Erfpacht is volgens de brief nog springlevend, maar wij zijn nog steeds van mening dat erfpacht zijn tijd heeft gehad en dat de functies grotendeels zijn uitgevallen. Het standpunt van de VVD is al jaren helder: afschaffing van de gedwongen erfpacht. De burger moet kunnen kiezen tussen verwerving en erfpacht.

Het college vindt verder dat discussie niet nodig is, maar dat de discussie hier nu plaatsvindt is volgens ons wel een bewijs dat het tegendeel waar is. Bovendien bepaalt de raad zijn eigen agenda.

Nog even terugkomend op de commissie van twee weken geleden: daarin heeft de PvdA aangegeven in dit dossier een handreiking te willen doen. Wij zijn erg benieuwd wat er van die handreiking overblijft op dit moment. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan zag ik dacht ik ook de vinger van de heer Kelder? Ja, de heer Kelder en daarna mevrouw Kuik.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Het is al weer een tijdje geleden, een jaar geleden denk ik, dat we hebben gesproken met de Vereniging Erfpacht Groningen. Zij heeft ons toen weten te overtuigen van het feit dat erfpacht een instrument is dat, zoals de Rekenkamercommissie het in 2009 uitdrukte: 'in waarde heeft ingeboet'.

Volgens het college kan erfpacht gebruikt worden bij de gewenste inrichting van de binnenstad, maar slechts 1,15% van de panden in de binnenstad valt hierbinnen en het betreft geen aaneengesloten blok. Wij denken dat erfpacht een ondoorzichtig en makkelijk tot willekeur leidend instrument is dat bovendien bijna evenveel kost als het oplevert. In 2009 bijvoorbeeld was het netto rendement slechts 5%.

Wij bieden de laatste erfpachters in Groningen dan ook graag de mogelijkheid om hun grond te kopen en daarom dienen wij mede de motie hierover in. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie hoorde ik? De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): U zegt dat het tot willekeur leidt, maar waarom zou het tot willekeur leiden? Mensen kopen een huis dat op erfpachtgrond is gebouwd, of gaat bebouwen, dat kan ook nog. Dan weet je toch gewoon waar je aan begint? Dan is het toch geen kwestie van willekeur? Dan is het toch gewoon een kwestie van weten waar je aan begint? Zo simpel is het toch?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Maar dat blijft altijd. En als je na een bepaalde tijd het huis wilt verkopen zijn er banken die heel moeilijk doen met hypotheek verstrekken. Je hebt namelijk een stuk grond dat niet van jezelf is.

De heer EIKENAAR (SP): Mag ik nog een keer een interruptie plaatsen?

De VOORZITTER: Als de heer Kelder nog voldoende spreektijd heeft. Dat is het geval.

De heer EIKENAAR (SP): Dat laatste is een volkomen fabeltje. Dat staat ook in de collegebrief die toegestuurd is. Daar wordt verwezen naar een persbericht dat ik er bij gehaald heb en er wordt – zo snel tellend – tot negen keer gesproken over particuliere erfpacht, wat iets anders is dan gemeentelijke erfpacht. Dus dat klopt gewoonweg niet.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Is dit een vraag? Ik begrijp niet precies wat u hierop van mij wilt.

De heer EIKENAAR (SP): Het is een constatering geloof ik.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Kuik, CDA-fractie.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Deze discussie en de uitkomst had iedereen van kilometers ver kunnen zien aankomen. Wij zijn blij dat inzet loont. Een kleine groep wenst grond in blote eigendom te verwerven en wij willen hen daarmee tegemoetkomen. Dank u.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Martens, PvdA.

De heer MARTENS (PvdA): Ja, dank u, voorzitter. Ik heb maar weinig tijd dus ik hou het ook kort. Het standpunt van mijn partij is wel duidelijk: wij zien erfpacht, ook al is het een oud instrument, nog steeds als een nuttig instrument. Nu zie ik ook op deze motie dat er een meerderheid is die verdere

aanpassingen wil. Ik geloof, als ik het samenvat, dat de hamvraag is of er situaties zijn waarbij handhaving van de erfpachtsituatie niet noodzakelijk is, waardoor er een optie tot koop kan worden gecreëerd. Mijn partij heeft ook al aangegeven dat we zeer benieuwd zijn naar het antwoord op deze vraag, maar dat moet wel zorgvuldig zijn. Wat zijn de kosten hiervan? De directe en de indirecte kosten? Wat betekent dat voor de stadsontwikkeling? Hoe en wanneer in praktische zin zou je zo'n optie kunnen aanbieden?

Wij vonden ook dat de collegebrief van 19 augustus wel veel te raden overliet en dat heeft dit proces niet versneld denk ik. Nu heb ik deze motie gezien ...

De VOORZITTER: Dan moet u er nu een oordeel over geven, want u bent door uw spreektijd heen.

De heer MARTENS (PvdA): Ja. Precies, die rust heel erg op de veronderstelling dat er geen significante kosten zullen zijn en wij vinden het wel belangrijk om dat ook daadwerkelijk te weten voordat wij een knoop doorhakken.

De VOORZITTER: Anderen niet meer? Mevrouw Van der Vegt.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): De GroenLinks-fractie vindt het een zeer onverstandige motie. Het college heeft aangeboden om te specificeren om welke panden en locaties het gaat en wat bij deze panden de werking van het instrument van erfpacht is. De uitkomst van dat onderzoek lijkt ons essentieel voor het nemen van een verstandig besluit. Maar het gaat de indieners blijkbaar niet om de inhoud. Een jaar geleden ...

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, hier wil ik toch even op reageren. Er is hier al eerder een discussie over geweest en er is ook een rapport van de Rekenkamercommissie waarin toch voldoende is gezegd. Dus misschien moet u dat nog eens een keer lezen.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Volgens mij heeft het college veel gedaan met de inhoud van het Rekenkamerrapport. Het college wilde tegemoetkomen aan D66 met nóg een specificatie van waar het nou precies om gaat. En wij zouden graag echt precies weten waar we aan beginnen. Maar goed, ik constateer dat u dat niet wilt weten en dat u hiermee een heel stoer besluit neemt, maar niet weet wat u precies doet.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, heel kort.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. Het is een heel verstandige motie, kan ik u zeggen. Wij hebben deze al vaker ingediend, in varianten op het thema. Dit is een iets meer afgezwakte variant, maar we zijn blij met het doel dat we bij het indienen van de eerste motie jaren geleden al hebben beoogd, namelijk: op weg naar afschaffing. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders, heel kort.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. In 2009 hebben we ook al eens het initiatief genomen om juist voor dit onderdeel, particuliere erfpacht, de afkoopronde daarvoor te starten. We zijn blij dat we nu de volgende stap zetten en dat daar nu een raadsmeerderheid voor lijkt te zijn, maar dat moet natuurlijk nog blijken bij de stemming.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de wethouder. Wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Ja, voorzitter, we hadden het eerder in deze raadsvergadering over mooie ideologische debatten. Dit is er ook wel een, eerlijk gezegd, niet nieuw in dit theater. Om drie redenen: In de eerste plaats – de heer Akkermans zei het al – is hier wel de vraag aan de orde: waar zit de

politieke vriend en waar zit die niet? Ik laat het oordeel maar even over aan uw raad. Dat is de eerste ideologische opmerking. Ik zei het zelf niet hoor, de heer Akkermans zei het.

De tweede heeft te maken met een vrij fundamenteel punt, namelijk de relatie tussen uw raad en ons college. Daarover twee opmerkingen: Op voorhand zou ik willen zeggen: als moties worden aangenomen door uw raad voeren wij die in beginsel uit. Dat is de eerste ideologische opmerking. En de tweede ideologische opmerking zou zijn dat ook van uw raad verwacht mag worden dat u zich houdt aan uw eerdere afspraken.

Als ik kijk naar de motie zie ik daar op drie punten onjuistheden. In de eerste plaats heeft uw raad het bedoelde Rekenkamercommissierapport niet op deze punten aanvaard. Het is een tijdje terug, maar ik meld het toch even. Dus standpunt 1 en 2 bij de constatering zijn wat mij betreft onjuist.

En drie: Bij de overweging het eerste bolletje: de stelling die daarin wordt gedebiteerd is ook onjuist. Dat is door ons college, niet alleen in de brief die wij u hebben gestuurd, maar ook eerder in reacties op Rekenkamerrapporten, weersproken en heeft u ook niet omarmd eerlijk gezegd, bij de nota Grondbeleid vorig jaar.

Dat over ideologische debatten.

Dan de kwestie zelf. Want ook dat is een ideologisch debat. Je kunt er verschillend over denken of erfpacht nu wel of niet een instrument is dat we moeten toepassen.

Ik tel eerst even mijn zegeningen. De meeste fracties, ook die van D66, hebben gezegd dat erfpacht nog altijd – anders dan sommige fracties, onder andere de VVD – een instrument is dat we kunnen gebruiken. Die incasseer ik even.

Ten tweede werd er gewezen op de brief van minister Donner. Het is onjuist – en ik wil er graag in de uitwerking van deze motie, mocht die worden aangenomen, nog op terugkomen – minister Donner heeft nimmer gezegd bij mijn weten dat het erfpachtsysteem moet worden afgeschaft. Wat hij heeft gezegd is dat er in elke lokale gemeenschap een keuze behoort te zijn tussen erfpacht of volle eigendom. Die keuze is er in Groningen. Niemand is verplicht om een pand te kopen waar erfpacht onder zit. Ja. Ik kom daar op terug; ook dat is een ideologisch debat. Dat mag u voeren, dit is onze ideologie.

Het laatste punt, ook dat is een ideologisch vraagstuk. Uiteindelijk is straks de vraag – we brengen het graag voor u in beeld: wie betaalt daarvoor de rekening? Ik zal het u uitleggen.

De VOORZITTER: Als u dat kort doet.

Wethouder DE VRIES: Ja, dat doe ik, langs twee opmerkingen. De gemeente Groningen beurt jaarlijks ongeveer – pakt u mij niet op een paar 10.000 euro – 8,5 ton aan erfpachtopbrengsten. Daar zit van alles in, ook panden van niet-woningbezitters. De inschatting is – ik doe het ook even over de duim – dat 5 ton daarvan wordt bewerkstelligd door particulier woningbezit in en rond de binnenstad. Als u besluit om dat niet meer te doen bent u die inkomsten kwijt. U doet nog iets anders. Als u goed kijkt naar het erfpachtsysteem ziet u dat de waardevermeerdering niet op het pand, maar op de grond, ten bate komt van de gemeente. Dat kunt u mooi vinden of niet mooi vinden, maar die waardevermeerdering zijn wij straks kwijt. Ik schat eerlijk gezegd dat we hier praten over een bedrag van om en nabij de 1,5 miljoen euro. Ik breng deze kosten voor u straks in beeld en dan is aan uw raad straks de ideologische vraag wie de rekening voor deze 1,5 miljoen aan meerwaardederving betaalt. Ook dat is een ideologische keuze. Die mag u straks maken. We komen terug met dit vraagstuk.

De VOORZITTER: Goed. Kunnen wij ... de heer Akkermans heel kort nog ... nee, u hebt geen spreektijd meer, het spijt me. Dan kijk ik naar de heer Blom, heel kort.

De heer BLOM (VVD): We horen de wethouder alleen maar praten over inkomstenderving, maar er staan ook inkomsten tegenover. Dank u wel.

Wethouder DE VRES : Ook die zal ik voor u ...

De VOORZITTER: Nee, nee, nee, nee.

De heer MARTENS (PvdA): Voorzitter, ik zou graag een punt van orde willen maken. Mijn fractie zou graag vijf minuten overleg willen hebben.

De VOORZITTER: Zou dat nog iets korter kunnen? Kan het in drie minuten? We proberen het in drie minuten. De vergadering is geschorst.

Schorsing van 22.30-22.40 uur.

De VOORZITTER: Dan is de vergadering heropend en geef ik het woord aan de heer Martens die om deze schorsing had gevraagd.

De heer MARTENS (PvdA): Dan zou ik graag een stemverklaring willen geven over deze motie, als dat nu kan.

De VOORZITTER: Dat kan denk ik. Ja. Het woord is aan de heer Martens.

Stemverklaring:

De heer MARTENS (PvdA): Wij zien, na de beantwoording van het college, dat er en gat in de begroting ontstaat waarvan we nog niet weten hoe dit gevuld gaat worden. En dat debat over hoe we dit gaan betalen zouden we dan graag later gaan voeren. En daarom, u hoorde het al in mijn woordvoering, zullen wij deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: Anderen die hier het woord nog over willen voeren in de zin van een stemverklaring?

Stemverklaringen:

De heer EIKENAAR (SP): Wij zullen deze motie niet steunen. Wij zijn een warm voorstander van erfpacht, ook in de binnenstad, dat mag helder zijn.

Mevrouw VAN DER VEGT (GroenLinks): Uiteraard zullen wij de motie ook niet steunen. Niet alleen vanwege het financiële tekort dat kan ontstaan, maar ook omdat we denken dat erfpacht nog steeds een goed instrument is in onze waardevolle binnenstad.

De VOORZITTER: Verder nog? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over deze motie op stuk nummer 12.

Wie steunt de motie op stuk nummer 12? Dat zijn D66, de ChristenUnie, Student en Stad, de Partij voor de Dieren, het CDA, de VVD en Stadspartij, waarmee de motie is aangenomen.

Daarmee zijn wij aan het eind van deze vergadering gekomen.
Ik sluit de vergadering (22.45 uur).